

INSTITUT ZA RAZVOJ I ISTRAŽIVANJA U OBLASTI ZAŠTITE NA RADU PODGORICA

Cetinjski put b.b., Podgorica, tel.: 020/265-560; fax.: 020/265-269; www.iti.co.me; office@iti.co.me

JU Biblioteka za slijepe Crne Gore

БИБЛИОТЕКА ЗА СЛИЈЕПЕ
ЦРНЕ ГОРЕ

Број 031-275/24

Подгорина, 03. 07 20024 год.

AKT O PROCJENI RIZIKA NA RADNOM MJESTU

- *Pojedinačna radna mjesta* -
Sveska broj: 2/2

Podgorica, jun 2024. godine

Adresa: Cetinjski put dd, Podgorica;
Fax.: +382 20/265-269
office@iti.co.me
PIB: 02333643
PDV: 30/31-01727-8
NLB: 530-10534-33

Na osnovu odredbi čl.17 Zakona o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl. list CG", br.34/14,44/18) i Pravilnika o načinu i postupku procjene rizika na radnom mjestu ("Sl. list RCG", br. 43/07), izvršni direktor JU Biblioteka za slijepe Crne Gore, mr Božidar Denda, 05.jun 2024.g donio je ODLUKU o pokretanju postupka za izradu AKTA O PROCJENI RIZIKA za 21 radnih mjesta:

- Direktor

I Odjeljenje opštih poslova

- Rukovodilac Odjeljenja
- Glavni urednik programa
- Menadžer za programske politike i planiranje
- Pravni savjetnik
- Administrativni tehničar
- Vozač B i C kategorije
- Domar
- Čistačica
- Računovođa
- Knjigovođa

II Bibliotečko odjeljenje

- Rukovodilac Odjeljenja
- Bibliotekar
- Knjižničar

III Tehničko – proizvodno odjeljenje

- Rukovodilac odjeljenja
- Lektor
- IT menadžer
- Snimatelj i dizajner zvuka
- Glumac
- Grafički dizajner
- Knjigovezac

1. OPŠTI PODACI

	NAZIV
RADNO MJESTO	Direktor
SEKTOR/SAMOSTALNA SLUŽBA	
MJESTO/LOKACIJA	
SLUŽBA/ODJELJENJE	

2. PODACI O POSTOJEĆEM STANJU: OBJEKTI, TEHNOLOŠKI I RADNI PROCESI, SREDSTVA ZA RAD, SREDSTVA I OPREMA ZA LIČNU ZAŠTITU**2.1. Tehnološki proces****2.2. Radni proces**

PO SISTEMATIZACIJI
— Predstavlja Biblioteku i rukovodi njenim radom.
ODSTUPANJE

2.3. Objekti, radni i pomoćni prostor

Kancelarija

2.4. Sredstva i oprema za rad

Mašine, uređaji, postrojenja i mehanički alat	Kancelarijski pribor i oprema
Ručni i pomoćni alati	
Instalacije	

2.5. Druga sredstva za rad**2.6. Sredstva i oprema za ličnu zaštitu****2.7. Materijali, sirovine i druge materije koje se koriste pri radu**

Osnovni materijal	
Ostalo / otpad	

2.8. Pomoćne konstrukcije i Objekti**3. ORGANIZACIJA RADA****3.1. Uslovi za zasnivanje radnog odnosa**

Stepen stručne spreme	Obrazovni profil	Radno iskustvo	Znanje, veštine, sposobnosti
	Afirmisani stručnjak ili stvaralac iz oblasti koje su od značaja za obavljanje i razvoj bibliotečke djelatnosti.		•

3.2. Opšti podaci o izvršiocima

Ukupno	Muškarci	Žene	Prosječna starost	Prosječan radni staž	Prosječan eksponirani radni staž
1	1		50	23	

3.3. Radno vrijeme*

Puno	Nepuno	Skraćeno	Prekovremeni rad	Preraspodjela radnog vremena	Noćni rad	Smenski rad	Turnus
7-15h							

3.4. Odmori*

U toku rada	Dnevni	U toku nedelje	Godišnji
30'		Vikend	Puni

3.5. Opšti zahtjevi radnog mjesta

Vremensko angažovanje prema mjestu aktivnosti [%]	U radnim prostorijama	Kancelarija	•	
		Radionica		
	Rad na otvorenom	Krug preduzeća		
		Terenski rad		
Izvršenje zadatka	Radi sam		•	
	Sa drugim		•	
	U prisustvu drugih		•	
	Rukovodi zaposlenima	•	Broj	

3.6. Osposobljavanje*

Stručno	Za bezbjedan rad	Za zaštitu od požara
Da	Ne	

3.7. Ljekarski pregledi*

Prethodni		Periodični		Po nalogu med. rada		Sistematski	
DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE
	•		•				

* u skladu sa propisima

4. PROCJENA RIZIKA NA RADNOM MJESTU

4.1. Postojeće stanje zaštite na radu

R.B.	Elementi za procenu stanja radne okoline	Dokument/osnov	Usklađenost sa zahtevima zadovoljava	
			DA	NE
1	Radni prostor i radne površine	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
2	Sredstva i oprema za rad	Pravilnik o postupku i rokovima za vršenje periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite na radu i uslova radne sredine ("Sl. List RCG" br. 71/05) Pravilnika o mjerama i normativima zaštite na radu na oruđima za rad ("Sl. List SFRJ" br. 15,18/91) Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima opreme za rad		•
3	Zaštita od udara električne struje	Pravilnik o zaštitnim mjerama protiv opasnosti od električne struje u radnim prostorijama i na radilištima ("Sl. list SRCG", br. 6/86) Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore		•
4	Grejanje i ventilacija	Uvid u stanje	•	
5	Mikroklima	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•

6	Osvetljenost	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
7	Elektromagnetno zračenje	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
8	Buka i vibracije	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu od rizika izloženosti buci ("Službeni list CG", br. 37/16)		•
9	Atmosferski i klimatski uticaji	Uvid u stanje	•	
10	Zaštita od požara i eksplozija	Zakon o zaštiti i spašavanju ("Službeni list Crne Gore", br. 013/07, 005/08, 086/09, 032/11, 054/16) Pravilnik zaštite od požara, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
11	Putevi za prolaz, prevoz i evakuaciju	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
12	Sirovine, osnovni i pomoćni materijal	Ne koriste se opasne materije, ili Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o opasnim materijama koje se koriste u toku rada	•	
13	Organizacione mjere bezbednosti i zdravlja na radu	Kolektivni ugovor JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
14	Sredstva i oprema za ličnu zaštitu	Normativ sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu		•
15	Osposobljenost za bezbjedan rad	Zakona o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl. list CG", br. 34/14, Izmjene i dopune 44/18), Pravilnik o načinu i postupku osposobljavanja zaposlenih za bezbjedan rad ("Službeni list RCG", br. 57/06) Evidencija o zaposlenima osposobljenim za bezbjedan i zdrav rad		•
16	Obaveštenost iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu	Pravilnik o znakovima za zaštitu i zdravlje na radu ("Službeni list CG", br. 24/15)	•	
17	Pružanje prve pomoći	Pravilnik o opremi i postupku za pružanje prve pomoći i organizovanju službe spasavanja u slučaju nezgode na radu ("Službeni list SFRJ", br.21/71)		•
18	Zaštita nepušača, zabrana uzimanja alkohola i dr. sredstava zavisnosti	Naredba o zabrani pušenja JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Naredba o zabrani unošenja i konzumiranja alkohola i drugih sredstava zavisnosti u objekte i radne prostorije preduzeća, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
19	Održavanje rad. prostorija	Uvid u stanje	•	
20	Stanje prostorija za ličnu higijenu	Uvid u stanje	•	
21	Inspekcijski nalazi	Inspekcijski nalazi o izvršenom nadzoru	•	
22	Povrede, prof. oboljenja i oboljenja u vezi sa radom	Evidencije o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i oboljenjima u vezi sa radom	•	
RANG STANJA RADNE OKOLINE				1

4.2. Identifikacija opasnosti i štetnosti na radnom mjestu i u radnoj okolini i moguće posljedice

R.B.	Radne aktivnosti	Moguće opasnosti ili štetnosti	Moguće posljedice
1	Obavljanje radnih aktivnosti	Mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr: vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);	Povrede pojedinih djelova tela (nagnječenja, razderotine, uganuća, istegnuća tetiva i prelomi kostiju)
2	Obavljanje radnih aktivnosti	Opasnost od indirektnog dodira	Strujni udar sa mogućim smrtnim ishodom
3	Obavljanje redovnih radnih aktivnosti	Nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje; sedenje; čučanje; klečanje i sl.)	Glavobolja, ukočenost vrata, bolovi u ramenima i leđima, poremećaji sistema za varenje
4	Obavljanje radnih aktivnosti	Odgovornost u primanju i prenošenju informacija; korišćenje odgovarajućeg znanja i sposobnosti; odgovornost u pravilima ponašanja; odgovornost za brze izmjene radnih procedura; intenzitet u radu; prostorna uslovljenost radnog mjesta; konfliktne situacije i sl.	Psihosomatski poremećaji (glavobolja; poremećaj raspoloženja; uznemirenost); mogućnost povređivanja (konfliktne situacije)
5	Obavljanje radnih aktivnosti	Napori pri obavljanju određenih poslova koji prouzrokuju psihološka opterećenja (stres, monotonija i sl.)	Psihosomatski poremećaji
6	Obavljanje readnih aktivnsoti	Odgovornost u rukovođenju	Bolesti kardiovaskularnog sistema (ishemijska bolest srca, hipertenzija)

4.3. Procjena rizika

R. br.	Šifra opasnosti ili štetnosti	Rang izloženosti	Rang stanja radne okoline	Rang vjerovatnoće	Rang težine mogućih posljedica	Mjera rizika	Rang rizika
							Trostepena Skala
1.	10	1	1	1	2	2	I
2.	16	1	1	2	2	5	I
3.	30	1	1	1	1	1	I
4.	31	3	1	2	2	4	I
5.	32	3	1	2	2	4	I
6.	33	5	2	3	3	9	I

5. ZAKLJUČAK

Na osnovu sprovedenog postupka snimanja organizacije rada, prepoznavanja i utvrđivanja opasnosti i štetnosti na radnom mjestu, te procjenjivanja rizika u odnosu na moguće opasnosti i štetnosti, utvrđuje se da radno mjesto **DIREKTOR** nije radno mjesto sa povećanim rizikom.

Na osnovu utvrđenog ranga rizika za radno mjesto **DIREKTOR** predlažu se sljedeće mjere zaštite na radu:

10- mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr: vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);

- prilikom upotrebe stepenica obavezno držanje za rukohvate
- gledanje u pravcu hodanja
- hodati jedan po jedan stepenik
- obratiti pažnju na vlažne i klizave podove
- redovno, tj. uredno održavanje radnog prostora

16 - opasnost od indirektnog dodira (sredstva za rad na električni pogon);

- održavati električne instalacije u ispravnom stanju i funkcionalnost zaštitnih upravljačkih uređaja
- vršiti periodične preglede i ispitivanja električnih instalacija i zaštitnih upravljačkih uređaja
- neovlašćeni, odnosno nestručni zaposleni, ne smeju intervenisati na opasnim područjima električnih instalacija. Potrebno je samo da prijave kvar

30- napori ili tjelesna naprezanja (ručno prenošenje tereta, guranje ili vuča tereta, razne dugotrajne povećane tjelesne aktivnosti i sl.);

- prema mogućnostima često mijenjati položaj tijela i koristiti propisani odmor u toku rada, a shodno Pravilniku o mjerama zaštite prilikom ručnog prenošenja tereta („Službeni list CG“, br. 29/15)

31 - nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje, sjedenje, čučanje, klečanje i sl.);

- dizajniranje radnog mjesta prema ergonomskim preporukama (radni prostor, radna površina, stolica, raspored).
- aktivne pauze od 3 do 5 minuta na svaki sat rada (vježbe za vrat, ramena, ruke i donji deo leđa).
- postupiti Uputstvo za bezbjedan rad pri korišćenju računara
- ne sjediti prekrštenih nogu
- praviti adekvatne pauze u toku vožnje i kraća istezanja

32 - prostorna obuhvaćenost radnog mjesta (klaustrofobija, usamljenost); konflikti odnosi

- obezbijediti zaposlenom obuku za rad sa strankama
- korektno i ljubazno ponašanje pri radu sa strankama i poslovnim saradnicima

33 - visoki zahtjevi, loš nadzor u toku rada;

- aktivni međusobni odnosi na relaciji pretpostavljeni-zaposleni, uz odgovarajuću stručnost, samoinicijativnost i sposobnost u rukovođenju
- odgovornost pri radu uz korektan međuljudski odnos
- smanjenje stresa boljom organizacijom rada, tj. postavljanje realnih svakodnevnih radnih zadataka
- pravilna raspodjela uloga i odgovornosti
- koncentracija pri radu
- korišćenje češćih kraćih odmora i stvaranje rekreativnih navika

6. UTVRĐIVANJE NAČINA I MJERA ZA OTKLANJANJE, SMANJENJE ILI SPREČAVANJE RIZIKA

Na osnovu procjenjenog rizika za radno mjesto *DIREKTOR* utvrđuju se sledeće mjere zaštite na radu:

• sredstva i oprema lične zaštite

Naziv sredstva lične zaštite	Komada	Rok upotrebe
a) Zajednička sredstva i oprema		
Prva pomoć		
PP aparati		
b) Sredstva i oprema lične zaštite		

• medicinske mjere

Prethodni pregledi pri zapošljavanju, jer zaposleni treba da ispunjavaju zdravstvene uslove u skladu sa zahtjevima i uslovima za radno mjesto.

Periodični zdravstveni pregledi zaposlenih obavezni su, na zahtjev zaposlenog, jednom u periodu od 36 mjeseci a shodno Zakonu o zaštiti i zdravlju na radu („Sl.list CG“, br. 34/14, 44/18-član 19, Član 62 Odredba člana 19 stav 3 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji),

Procjenivači rizika konstatuju da nije radno mjesto sa posebnim ulovima rada, a shodno Pravilnik o poslovima sa posebnim uslovima rada i uslovima koje treba da ispuni zaposleni za rad na tim poslovima („Službeni list CG“, br. 70/16).

Prilikom upućivanja zaposlenih na prethodne i periodične ljekarske preglede unose se opasnosti i štetnosti koja su definisana za ovo radno mjesto.

I Odjeljenje opštih poslova

1. OPŠTI PODACI

	NAZIV
RADNO MJESTO	Rukovodilac Odjeljenja
SEKTOR/SAMOSTALNA SLUŽBA	I Odjeljenje opštih poslova
MJESTO/LOKACIJA	
SLUŽBA/ODJELJENJE	

2. PODACI O POSTOJEĆEM STANJU: OBJEKTI, TEHNOLOŠKI I RADNI PROCESI, SREDSTVA ZA RAD, SREDSTVA I OPREMA ZA LIČNU ZAŠTITU**2.1. Tehnološki proces**

--

2.2. Radni proces

PO SISTEMATIZACIJI
– Organizuje i rukovodi radom Odjeljenja opštih poslova; po ovlaštenju direktora zastupa Biblioteku pred pravnim i fizičkim licima; u saradnji s direktorom priprema materijale za sjednice organa i komisija Biblioteke; radi na izradi ugovora i drugih akata Biblioteke; učestvuje u korespondenciji za opšte poslove Biblioteke; učestvuje u izradi izvještaja o radu i programa Biblioteke; koordinira aktivnosti na izradi ugovora, odluka, rješenja, dopisa, statističkih obrazaca i drugih materijala; stara se o pravovremenom informisanju zaposlenih, vodi matičnu knjigu zaposlenih i vrši njihovo prijavljivanje i odjavljivanje kod nadležnih organa; obavlja dužnost sekretara upravnih i stručnih organa Biblioteke; sprovodi mjere zaštite na radu; stara se i odgovara za obezbjeđenje i održavanje imovine i objekata Biblioteke. Za svoj rad odgovoran je direktoru.
ODSTUPANJE

2.3. Objekti, radni i pomoćni prostor

Kancelarija, teren

2.4. Sredstva i oprema za rad

Mašine, uređaji, postrojenja i mehanički alat	Kompjuter, štampač
Ručni i pomoćni alati	
Instalacije	

2.5. Druga sredstva za rad

--

2.6. Sredstva i oprema za ličnu zaštitu

--

2.7. Materijali, sirovine i druge materije koje se koriste pri radu

Osnovni materijal	
Ostalo / otpad	

2.8. Pomoćne konstrukcije i Objekti

--

3. ORGANIZACIJA RADA**3.1. Uslovi za zasnivanje radnog odnosa**

Stepen stručne spreme	Obrazovni profil	Radno iskustvo	Znanje, veštine, sposobnosti
-----------------------	------------------	----------------	------------------------------

Visoko obrazovanje, sedmi nivo (VII 1), 240 kredita CSPK-a,	završen fakultet društvenog usmjerenja, jedna godina radnog iskustva na istim ili sličnim poslovima.	•
---	--	---

3.2. Opšti podaci o izvršiocima

Ukupno	Muškarci	Žene	Prosječna starost	Prosječan radni staž	Prosječan eksponirani radni staž
1		1	42	17	

3.3. Radno vrijeme*

Puno	Nepuno	Skraćeno	Prekovremeni rad	Preraspodjela radnog vremena	Noćni rad	Smenski rad	Turnus
7-15 h			Po potrebi				

3.4. Odmori*

U toku rada	Dnevni	U toku nedelje	Godišnji
30 min		Vikend	Puni

3.5. Opšti zahtjevi radnog mjesta

Vremensko angažovanje prema mjestu aktivnosti [%]	U radnim prostorijama	Kancelarija	•
		Radionica	
	Rad na otvorenom	Krug preduzeća	
		Terenski rad	•
Izvršenje zadatka	Radi sam		•
	Sa drugim		•
	U prisustvu drugih		•
	Rukovodi zaposlenima	•	Broj ≈5

3.6. Osposobljavanje*

Stručno	Za bezbjedan rad	Za zaštitu od požara
Da	Ne	

3.7. Ljekarski pregledi*

Prethodni		Periodični		Po nalogu med. rada		Sistematski	
DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE
	•		•				

* u skladu sa propisima

4. PROCJENA RIZIKA NA RADNOM MJESTU**4.1. Postojeće stanje zaštite na radu**

R.B.	Elementi za procenu stanja radne okoline	Dokument/osnov	Usklađenost sa zahtevima zadovoljava	
			DA	NE
1	Radni prostor i radne površine	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
2	Sredstva i oprema za rad	Pravilnik o postupku i rokovima za vršenje periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite na radu i uslova radne sredine ("Sl. List RCG" br. 71/05) Pravilnika o mjerama i normativima zaštite na radu na oruđima za rad ("Sl. List SFRJ" br. 15,18/91) Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima opreme za rad		•

3	Zaštita od udara električne struje	Pravilnik o zaštitnim mjerama protiv opasnosti od električne struje u radnim prostorijama i na radilištima ("Sl. list SRCG", br. 6/86) Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore		•
4	Grejanje i ventilacija	Uvid u stanje	•	
5	Mikroklima	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
6	Osvetljenost	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
7	Elektromagnetno zračenje	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
8	Buka i vibracije	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu od rizika izloženosti buci ("Službeni list CG", br. 37/16)		•
9	Atmosferski i klimatski uticaji	Uvid u stanje	•	
10	Zaštita od požara i eksplozija	Zakon o zaštiti i spašavanju ("Službeni list Crne Gore", br. 013/07, 005/08, 086/09, 032/11, 054/16) Pravilnik zaštite od požara, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
11	Putevi za prolaz, prevoz i evakuaciju	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
12	Sirovine, osnovni i pomoćni materijal	Ne koriste se opasne materije, ili Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o opasnim materijama koje se koriste u toku rada	•	
13	Organizacione mjere bezbednosti i zdravlja na radu	Kolektivni ugovor JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
14	Sredstva i oprema za ličnu zaštitu	Normativ sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu		•
15	Osposobljenost za bezbjedan rad	Zakona o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl. list CG", br. 34/14, Izmjene i dopune 44/18), Pravilnik o načinu i postupku osposobljavanja zaposlenih za bezbjedan rad ("Službeni list RCG", br. 57/06) Evidencija o zaposlenima osposobljenim za bezbjedan i zdrav rad		•
16	Obaveštenost iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu	Pravilnik o znakovima za zaštitu i zdravlje na radu ("Službeni list CG", br. 24/15)	•	
17	Pružanje prve pomoći	Pravilnik o opremi i postupku za pružanje prve pomoći i organizovanju službe spasavanja u slučaju nezgode na radu ("Službeni list SFRJ", br.21/71)		•
18	Zaštita nepušača, zabrana uzimanja alkohola i dr. sredstava zavisnosti	Naredba o zabrani pušenja JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Naredba o zabrani unošenja i konzumiranja alkohola i drugih sredstava zavisnosti u objekte i radne prostorije preduzeća, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
19	Održavanje rad. prostorija	Uvid u stanje	•	
20	Stanje prostorija za ličnu higijenu	Uvid u stanje	•	

21	Inspekcijski nalazi	Inspekcijski nalazi o izvršenom nadzoru	•	
22	Povrede, prof. oboljenja i oboljenja u vezi sa radom	Evidencije o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i oboljenjima u vezi sa radom	•	
RANG STANJA RADNE OKOLINE				1

4.2. Identifikacija opasnosti i štetnosti na radnom mjestu i u radnoj okolini i moguće posledice

R.B.	Radne aktivnosti	Moguće opasnosti ili štetnosti	Moguće posledice
1	Obavljanje radnih aktivnosti	Mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr: vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);	Povrede pojedinih dijelova tela (nagnječenja, razderotine, uganuća, istegnuća tetiva i prelomi kostiju)
2	Obavljanje radnih aktivnosti	Opasnost od indirektnog dodira	Strujni udar sa mogućim smrtnim ishodom
3	Obavljanje radnih aktivnosti	Štetni klimatski uticaji	Oboljenja organa za disanje; koštano-mišićnog sistema; kože i potkožnog tkiva i dr.
4	Obavljanje redovnih radnih aktivnosti	Nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje; sedenje; čučanje; klečanje i sl.)	Glavobolja, ukočenost vrata, bolovi u ramenima i leđima, poremećaji sistema za varenje
5	Obavljanje radnih aktivnosti	Odgovornost u primanju i prenošenju informacija; korišćenje odgovarajućeg znanja i sposobnosti; odgovornost u pravilima ponašanja; odgovornost za brze izmjene radnih procedura; intenzitet u radu; prostorna uslovljenost radnog mjesta; konfliktne situacije i sl.	Psihosomatski poremećaji (glavobolja; poremećaj raspoloženja; uznemirenost); mogućnost povređivanja (konfliktne situacije)
6	Obavljanje radnih aktivnosti (Organizuje i rukovodi radom Odjeljenja opštih poslova)	Napori pri obavljanju određenih poslova koji prouzrokuju psihološka opterećenja (stres, monotonija i sl.)	Psihosomatski poremećaji
7	Obavljanje radnih aktivnosti	Štetnosti vezane za organizaciju rada, kao što su: rad duži od punog radnog vremena (prekovremeni rad), rad u smjenama, skraćeno radno vrijeme, rad noću, pripravnost za slučaj intervencija, i sl.	Psihosomatski poremećaji, oboljenja kardiovaskularnog sistema, organa za varenje i dr.
8	Obavljanje radnih aktivnosti	Rizik koji prouzrokuju druga lica	Psihičko opterećenje, konflikti, moguć i fizički sukob

4.3. Procjena rizika

R. br.	Šifra opasnosti ili štetnosti	Rang izloženosti	Rang stanja radne okoline	Rang vjerovatnoće	Rang težine mogućih posljedica	Mjera rizika	Rang rizika Trostepena Skala
1.	10	3	1	2	3	6	I
2.	16	1	1	2	2	5	I
3.	27	1	1	1	1	1	I
4.	30	1	1	1	1	1	I
5.	31	4	1	2	2	4	I
6.	32	3	1	2	3	6	I
7.	33	5	1	2	4	8	I
8.	34	2	1	1	2	2	I
9.	35	4	1	2	3	6	I

5. ZAKLJUČAK

Na osnovu sprovedenog postupka snimanja organizacije rada, prepoznavanja i utvrđivanja opasnosti i štetnosti na radnom mjestu, te procjenjivanja rizika u odnosu na moguće opasnosti i štetnosti, utvrđuje se da radno mjesto **UKOVODILAC ODJELJENJA** nije radno mjesto sa povećanim rizikom.

Na osnovu utvrđenog ranga rizika za radno mjesto UKOVODILAC ODJELJENJA predlažu se sljedeće mjere zaštite na radu:

10- mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr: vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);

- prilikom upotrebe stepenica obavezno držanje za rukohvate
- gledanje u pravcu hodanja
- hodati jedan po jedan stepenik
- obratiti pažnju na vlažne i klizave podove
- redovno, tj. uredno održavanje radnog prostora

16 - opasnost od indirektnog dodira (sredstva za rad na električni pogon);

- održavati električne instalacije u ispravnom stanju i funkcionalnost zaštitnih upravljačkih uređaja
- vršiti periodične preglede i ispitivanja električnih instalacija i zaštitnih upravljačkih uređaja
- neovlašćeni, odnosno nestručni zaposleni, ne smeju intervenisati na opasnim područjima električnih instalacija. Potrebno je samo da prijave kvar

27 - Štetni klimatski uticaji

- koristiti adekvatnu zaštitnu odjeću i obuću – shodno vremenskim prilikama.
- češće pauze u ljetnjim danima sa visokom spoljašnjom temperaturom vazduha
- primjena mjera bezbjednog rada neposredno prije, za vrijeme i posle atmosferskih uticaja;
- vožnju prilagoditi vremenskim prilikama

30- napori ili tjelesna naprezanja (ručno prenošenje tereta, guranje ili vuča tereta, razne dugotrajne povećane tjelesne aktivnosti i sl.);

- prema mogućnostima često mijenjati položaj tijela i koristiti propisani odmor u toku rada, a shodno Pravilniku o mjerama zaštite prilikom ručnog prenošenja tereta („Službeni list CG“, br. 29/15)

31 - nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje, sjedenje, čučanje, klečanje i sl.);

- dizajniranje radnog mjesta prema ergonomskim preporukama (radni prostor, radna površina, stolica, raspored).
- aktivne pauze od 3 do 5 minuta na svaki sat rada (vježbe za vrat, ramena, ruke i donji deo leđa).
- postupiti Uputstvo za bezbjedan rad pri korišćenju računara
- ne sjediti prekrštenih nogu
- praviti adekvatne pauze u toku vožnje i kraća istezanja

32 - prostorna obuhvaćenost radnog mjesta (klastrofobija, usamljenost); konfliktni odnosi

- obezbijediti zaposlenom obuku za rad sa strankama
- korektno i ljubazno ponašanje pri radu sa strankama i poslovnim saradnicima

33 - visoki zahtjevi, loš nadzor u toku rada;

- aktivni međusobni odnosi na relaciji pretpostavljeni-zaposleni, uz odgovarajuću stručnost, samoinicijativnost i sposobnost u rukovođenju
- odgovornost pri radu uz korektan međuljudski odnos
- smanjenje stresa boljom organizacijom rada, tj. postavljanje realnih svakodnevnih radnih zadataka
- pravilna raspodjela uloga i odgovornosti
- koncentracija pri radu
- korišćenje češćih kraćih odmora i stvaranje rekreativnih navika

34 - faktori na koje utiče proces rada (npr. ponavljanje, rad u smjenama, rad u turnusu, prekovremeni rad, pripravnost za slučaju intervencije, rad noću);

- Zakon o radu ("Sl. list CG", br. 74/2019 i 8/2021)
- češće pauze tokom prekovremenog rada
- odgovarajuće osvetljenje na radnom mjestu u toku noći
- održavanje budnosti tokom noći muzikom ili kontaktom sa kolegama

- obezbeđena izmjena smjena, tako da zaposleni ne radi više od jedne neprekidne radne nedelje noću

35 - rizici koji prouzrokuju druga lica (npr. nasilje nad osobljem koje radi u prodaji, nasilje prema licima koja rade na šalterima, posao revizora, inspektora, policajaca);

- poštovanje pravila bontona, izbjegavanje konfliktnih situacija;
- poštuje se Zakon o zabrani zlostavljanja na radu ("Službeni list Crne Gore", br. 030/12, 054/16);
- obrazovanje za odnose sa javnošću i strankama, primenom nenasilne komunikacije

6. UTVRĐIVANJE NAČINA I MJERA ZA OTKLANJANJE, SMANJENJE ILI SPREČAVANJE RIZIKA

Na osnovu procijenjenog rizika za radno mjesto RUKOVODILAC ODJELJENJA utvrđuju se sljedeće mjere zaštite na radu:

- sredstva i oprema lične zaštite

Naziv sredstva lične zaštite	Standard	Komada	Rok upotrebe
a) Zajednička sredstva i oprema			
Prva pomoć			
PP aparati			
b) Sredstva i oprema lične zaštite			

- medicinske mjere

Prethodni pregledi pri zapošljavanju, jer zaposleni treba da ispunjavaju zdravstvene uslove u skladu sa zahtjevima i uslovima za radno mjesto.

Periodični zdravstveni pregledi zaposlenih obavezni su, na zahtjev zaposlenog, jednom u periodu od 36 mjeseci a shodno Zakonu o zaštiti i zdravlju na radu („Sl.list CG”, br.34/14,44/18-član 19, Član 62 Odredba člana 19 stav 3 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji),

Procjenivači rizika konstatuju da nije radno mjesto sa posebnim ulovima rada, a shodno Pravilnik o poslovima sa posebnim uslovima rada i uslovima koje treba da ispuni zaposleni za rad na tim poslovima ("Službeni list CG", br. 70/16).

Prilikom upućivanja zaposlenih na prethodne i periodične ljekarske preglede unose se opasnosti i štetnosti koja su definisana za ovo radno mjesto.

1. OPŠTI PODACI

	NAZIV
RADNO MJESTO	Glavni urednik programa
SEKTOR/SAMOSTALNA SLUŽBA	I Odjeljenje opštih poslova
MJESTO/LOKACIJA	
SLUŽBA/ODJELJENJE	

2. PODACI O POSTOJEĆEM STANJU: OBJEKTI, TEHNOLOŠKI I RADNI PROCESI, SREDSTVA ZA RAD, SREDSTVA I OPREMA ZA LIČNU ZAŠTITU**2.1. Tehnološki proces**

--

2.2. Radni proces

PO SISTEMATIZACIJI
— Izrađuje programe, planove, izvještaje, analize, predloge i informacije iz djelokruga rada Biblioteke; predlaže i prati realizaciju programa izdavačke djelatnosti Biblioteke, organizuje sastanke Izdavačkog savjeta Biblioteke; izvršava naloge Savjeta; sarađuje u programima na promovisanju izdanja Biblioteke; prati izdavačke programe i djelatnost u zemljama u okruženju i konsultuje strane izvore informacija. Obavlja i druge slične poslove po nalogu direktora.
ODSTUPANJE

2.3. Objekti, radni i pomoćni prostor

Kancelarija, teren

2.4. Sredstva i oprema za rad

Mašine, uređaji, postrojenja i mehanički alat	Kompjuter, štampač
Ručni i pomoćni alati	
Instalacije	

2.5. Druga sredstva za rad

--

2.6. Sredstva i oprema za ličnu zaštitu

--

2.7. Materijali, sirovine i druge materije koje se koriste pri radu

Osnovni materijal	
Ostalo / otpad	

2.8. Pomoćne konstrukcije i Objekti

--

3. ORGANIZACIJA RADA**3.1. Uslovi za zasnivanje radnog odnosa**

Stepen stručne spreme	Obrazovni profil	Radno iskustvo	Znanje, veštine, sposobnosti
Visoko obrazovanje, sedmi nivo (VII 1), 240 kredita CSPK-a,	završen fakultet društvenog usmjerenja,	godina dana radnog iskustva na istim ili sličnim poslovima,	• znanje jednog stranog jezika. • Probni rad u trajanju od tri mjeseca.

3.2. Opšti podaci o izvršiocima

Ukupno	Muškarci	Žene	Prosječna starost	Prosječan radni staž	Prosječan eksponirani radni staž
1	1		35	10	

3.3. Radno vrijeme*

Puno	Nepuno	Skraćeno	Prekovremeni rad	Preraspodjela radnog vremena	Noćni rad	Smenski rad	Turnus
7-15 h			Po potrebi				

3.4. Odmori*

U toku rada	Dnevni	U toku nedelje	Godišnji
30 min		Vikend	Puni

3.5. Opšti zahtjevi radnog mjesta

Vremensko angažovanje prema mjestu aktivnosti [%]	U radnim prostorijama	Kancelarija	
		Radionica	
	Rad na otvorenom	Krug preduzeća	
		Terenski rad	
Izvršenje zadatka	Radi sam		
	Sa drugim		
	U prisustvu drugih		
	Rukovodi zaposlenima		

3.6. Osposobljavanje*

Stručno	Za bezbjedan rad	Za zaštitu od požara
Da	Ne	

3.7. Ljekarski pregledi*

Prethodni		Periodični		Po nalogu med. rada		Sistematski	
DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE

* u skladu sa propisima

4. PROCJENA RIZIKA NA RADNOM MJESTU**4.1. Postojeće stanje zaštite na radu**

R.B.	Elementi za procenu stanja radne okoline	Dokument/osnov	Usklađenost sa zahtevima zadovoljava	
			DA	NE
1	Radni prostor i radne površine	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje		
2	Sredstva i oprema za rad	Pravilnik o postupku i rokovima za vršenje periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite na radu i uslova radne sredine ("Sl. List RCG" br. 71/05) Pravilnika o mjerama i normativima zaštite na radu na oruđima za rad ("Sl. List SFRJ" br. 15,18/91) Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima opreme za rad		
3	Zaštita od udara električne struje	Pravilnik o zaštitnim mjerama protiv opasnosti od električne struje u radnim prostorijama i na radištim ("Sl. list SRCG", br. 6/86)		

		Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore		
4	Grejanje i ventilacija	Uvid u stanje	•	
5	Mikroklima	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
6	Osvetljenost	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
7	Elektromagnetno zračenje	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
8	Buka i vibracije	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu od rizika izloženosti buci ("Službeni list CG", br. 37/16)		•
9	Atmosferski i klimatski uticaji	Uvid u stanje	•	
10	Zaštita od požara i eksplozija	Zakon o zaštiti i spašavanju ("Službeni list Crne Gore", br. 013/07, 005/08, 086/09, 032/11, 054/16) Pravilnik zaštite od požara, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
11	Putevi za prolaz, prevoz i evakuaciju	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
12	Sirovine, osnovni i pomoćni materijal	Ne koriste se opasne materije, ili Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o opasnim materijama koje se koriste u toku rada	•	
13	Organizacione mjere bezbednosti i zdravlja na radu	Kolektivni ugovor JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
14	Sredstva i oprema za ličnu zaštitu	Normativ sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu		•
15	Osposobljenost za bezbjedan rad	Zakona o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl. list CG", br. 34/14, Izmjene i dopune 44/18), Pravilnik o načinu i postupku osposobljavanja zaposlenih za bezbjedan rad ("Službeni list RCG", br. 57/06) Evidencija o zaposlenima osposobljenim za bezbjedan i zdrav rad		•
16	Obaveštenost iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu	Pravilnik o znakovima za zaštitu i zdravlje na radu ("Službeni list CG", br. 24/15)	•	
17	Pružanje prve pomoći	Pravilnik o opremi i postupku za pružanje prve pomoći i organizovanju službe spasavanja u slučaju nezgode na radu ("Službeni list SFRJ", br.21/71)		•
18	Zaštita nepušača, zabrana uzimanja alkohola i dr. sredstava zavisnosti	Naredba o zabrani pušenja JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Naredba o zabrani unošenja i konzumiranja alkohola i drugih sredstava zavisnosti u objekte i radne prostorije preduzeća, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
19	Održavanje rad. prostorija	Uvid u stanje	•	
20	Stanje prostorija za ličnu higijenu	Uvid u stanje	•	
21	Inspekcijski nalazi	Inspekcijski nalazi o izvršenom nadzoru	•	
22	Povrede, prof. oboljenja	Evidencije o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i oboljenjima u vezi sa radom	•	

i oboljenja u vezi sa radom		
RANG STANJA RADNE OKOLINE		1

4.2. Identifikacija opasnosti i štetnosti na radnom mjestu i u radnoj okolini i moguće posledice

R.B.	Radne aktivnosti	Moguće opasnosti ili štetnosti	Moguće posledice
1	Obavljanje radnih aktivnosti	Mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr: vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);	Povrede pojedinih dijelova tela (nagnječenja, razderotine, uganuća, istegnuća tetiva i prelomi kostiju)
2	Obavljanje radnih aktivnosti	Opasnost od indirektnog dodira	Strujni udar sa mogućim smrtnim ishodom
3	Obavljanje radnih aktivnosti	Štetni klimatski uticaji	Oboljenja organa za disanje; koštano-mišićnog sistema; kože i potkožnog tkiva i dr.
4	Obavljanje redovnih radnih aktivnosti	Nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje; sedenje; čučanje; klečanje i sl.)	Glavobolja, ukočenost vrata, bolovi u ramenima i leđima, poremećaji sistema za varenje
5	Obavljanje radnih aktivnosti	Odgovornost u primanju i prenošenju informacija; korišćenje odgovarajućeg znanja i sposobnosti; odgovornost u pravilima ponašanja; odgovornost za brze izmjene radnih procedura; intenzitet u radu; prostorna uslovljenost radnog mjesta; konfliktne situacije i sl.	Psihosomatski poremećaji (glavobolja; poremećaj raspoloženja; uznemirenost); mogućnost povređivanja (konfliktne situacije)
6	Obavljanje radnih aktivnosti (Izrađuje programe, planove, izvještaje, analize, predloge i informacije iz djelokruga rada Biblioteke)	Napori pri obavljanju određenih poslova koji prouzrokuju psihološka opterećenja (stres, monotonija i sl.)	Psihosomatski poremećaji
7	Obavljanje radnih aktivnosti	Štetnosti vezane za organizaciju rada, kao što su: rad duži od punog radnog vremena (prekovremeni rad), rad u smjenama, skraćeno radno vrijeme, rad noću, pripravnost za slučaj intervencija, i sl.	Psihosomatski poremećaji, oboljenja kardiovaskularnog sistema, organa za varenje i dr.
8	Obavljanje radnih aktivnosti	Rizik koji prouzrokuju druga lica	Psihičko opterećenje, konflikti, moguć i fizički sukob

4.3. Procjena rizika

R. br.	Šifra opasnosti ili štetnosti	Rang izloženosti	Rang stanja radne okoline	Rang vjerovatnoće	Rang težine mogućih posljedica	Mjera rizika	Rang rizika Trostepena Skala
1.	10	3	1	2	3	6	I
2.	16	1	1	2	2	5	I
3.	27	1	1	1	1	1	I
4.	30	1	1	1	1	1	I
5.	31	4	1	2	2	4	I
6.	32	3	1	2	3	6	I
7.	33	4	1	2	4	8	I
8.	34	2	1	1	2	2	I
9.	35	4	1	2	3	6	I

5. ZAKLJUČAK

Na osnovu sprovedenog postupka snimanja organizacije rada, prepoznavanja i utvrđivanja opasnosti i štetnosti na radnom mjestu, te procjenjivanja rizika u odnosu na moguće opasnosti i štetnosti, utvrđuje se da radno mjesto **GLAVNI UREDNIK PROGRAMA nije** radno mjesto sa povećanim rizikom.

Na osnovu utvrđenog ranga rizika za radno mjesto GLAVNI UREDNIK PROGRAMA predlažu se sljedeće mjere zaštite na radu:

10- mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr: vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);

- prilikom upotrebe stepenica obavezno držanje za rukohvate
- gledanje u pravcu hodanja
- hodati jedan po jedan stepenik
- obratiti pažnju na vlažne i klizave podove
- redovno, tj. uredno održavanje radnog prostora

16 - opasnost od indirektnog dodira (sredstva za rad na električni pogon);

- održavati električne instalacije u ispravnom stanju i funkcionalnost zaštitnih upravljačkih uređaja
- vršiti periodične preglede i ispitivanja električnih instalacija i zaštitnih upravljačkih uređaja
- neovlašćeni, odnosno nestručni zaposleni, ne smeju intervenisati na opasnim područjima električnih instalacija. Potrebno je samo da prijave kvar

27 - Štetni klimatski uticaji

- koristiti adekvatnu zaštitnu odjeću i obuću – shodno vremenskim prilikama.
- češće pauze u ljetnim danima sa visokom spoljašnjom temperaturom vazduha
- primjena mjera bezbjednog rada neposredno prije, za vrijeme i posle atmosferskih uticaja;
- vožnju prilagoditi vremenskim prilikama

30- napori ili tjelesna naprezanja (ručno prenošenje tereta, guranje ili vuča tereta, razne dugotrajne povećane tjelesne aktivnosti i sl.);

- prema mogućnostima često mijenjati položaj tijela i koristiti propisani odmor u toku rada, a shodno Pravilniku o mjerama zaštite prilikom ručnog prenošenja tereta („Službeni list CG“, br. 29/15)

31 - nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje, sjedenje, čučanje, klečanje i sl.);

- dizajniranje radnog mjesta prema ergonomskim preporukama (radni prostor, radna površina, stolica, raspored).
- aktivne pauze od 3 do 5 minuta na svaki sat rada (vježbe za vrat, ramena, ruke i donji deo leđa).
- postupiti Uputstvo za bezbjedan rad pri korišćenju računara
- ne sjediti prekrštenih nogu
- praviti adekvatne pauze u toku vožnje i kraća istezanja

32 - prostorna obuhvaćenost radnog mjesta (klastrofobija, usamljenost); konfliktni odnosi

- obezbijediti zaposlenom obuku za rad sa strankama
- korektno i ljubazno ponašanje pri radu sa strankama i poslovnim saradnicima

33 - visoki zahtjevi, loš nadzor u toku rada;

- aktivni međusobni odnosi na relaciji pretpostavljeni-zaposleni, uz odgovarajuću stručnost, samoinicijativnost i sposobnost u rukovođenju
- odgovornost pri radu uz korektan međuljudski odnos
- smanjenje stresa boljom organizacijom rada, tj. postavljanje realnih svakodnevnih radnih zadataka
- pravilna raspodjela uloga i odgovornosti
- koncentracija pri radu
- korišćenje češćih kraćih odmora i stvaranje rekreativnih navika

34 - faktori na koje utiče proces rada (npr. ponavljanje, rad u smjenama, rad u turnusu, prekovremeni rad, pripravnost za slučaju intervencije, rad noću);

- Zakon o radu ("Sl. list CG", br. 74/2019 i 8/2021)
- češće pauze tokom prekovremenog rada
- odgovarajuće osvetljenje na radnom mjestu u toku noći
- održavanje budnosti tokom noći muzikom ili kontaktom sa kolegama

- obezbeđena izmjena smjena, tako da zaposleni ne radi više od jedne neprekidne radne nedelje noću

35 - rizici koji prouzrokuju druga lica (npr. nasilje nad osobljem koje radi u prodaji, nasilje prema licima koja rade na šalterima, posao revizora, inspektora, policajaca);

- poštovanje pravila bontonu, izbjegavanje konfliktnih situacija;
- poštuje se Zakon o zabrani zlostavljanja na radu ("Službeni list Crne Gore", br. 030/12, 054/16);
- obrazovanje za odnose sa javnošću i strankama, primenom nenasilne komunikacije

6. UTVRĐIVANJE NAČINA I MJERA ZA OTKLANJANJE, SMANJENJE ILI SPREČAVANJE RIZIKA

Na osnovu procijenjenog rizika za radno mjesto GLAVNI UREDNIK PROGRAMA utvrđuju se sljedeće mjere zaštite na radu:

- sredstva i oprema lične zaštite

Naziv sredstva lične zaštite	Standard	Komada	Rok upotrebe
a) Zajednička sredstva i oprema			
Prva pomoć			
PP aparati			
b) Sredstva i oprema lične zaštite			

- medicinske mjere

Prethodni pregledi pri zapošljavanju, jer zaposleni treba da ispunjavaju zdravstvene uslove u skladu sa zahtjevima i uslovima za radno mjesto.

Periodični zdravstveni pregledi zaposlenih obavezni su, na zahtjev zaposlenog, jednom u periodu od 36 mjeseci a shodno Zakonu o zaštiti i zdravlju na radu („Sl.list CG”, br.34/14,44/18-član 19, Član 62 Odredba člana 19 stav 3 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji),

Procjenivači rizika konstatuju da nije radno mjesto sa posebnim ulovima rada, a shodno Pravilnik o poslovima sa posebnim uslovima rada i uslovima koje treba da ispuni zaposleni za rad na tim poslovima ("Službeni list CG", br. 70/16).

Prilikom upućivanja zaposlenih na prethodne i periodične ljekarske preglede unose se opasnosti i štetnosti koja su definisana za ovo radno mjesto.

1. OPŠTI PODACI

	NAZIV
RADNO MJESTO	Menadžer za programske politike i planiranje
SEKTOR/SAMOSTALNA SLUŽBA	I Odjeljenje opštih poslova
MJESTO/LOKACIJA	
SLUŽBA/ODJELJENJE	

2. PODACI O POSTOJEĆEM STANJU: OBJEKTI, TEHNOLOŠKI I RADNI PROCESI, SREDSTVA ZA RAD, SREDSTVA I OPREMA ZA LIČNU ZAŠTITU**2.1. Tehnološki proces**

--

2.2. Radni proces

PO SISTEMATIZACIJI
– Priprema projektni materijal za potrebe apliciranja za sredstva iz domaćih i međunarodnih fondova i prati realizaciju projekata; vodi evidenciju i obrađuje podatke o mogućnostima korišćenja međunarodnih fondova u kulturi; prati stratešku dokumentaciju i programe razvoja u bibliotečkoj djelatnosti i međunarodnu kulturnu saradnju. – Koordinira pisanje predloga projekata i aplikacija kod međunarodnih donatora i fondova na konkurse za finansiranje projekata od značaja za bibliotečku djelatnost, a takođe i kod domaćih fondova i donatora na nacionalnim konkursima; uz nadzor projektnog budžeta obezbjeđuje programsku i finansijsku implementaciju odobrenih projekata, učestvuje u razvoju projekta i praćenju projektne administracije; koordinira i rukovodi projektnim timom i aktivnostima; predlaže i implementira medijski komunikacioni plan odobrenih projekata, i prezentuje projekte i njihove aktivnosti na javnim nastupima. Učestvuje u pripremi i realizaciji programa saradnje sa međunarodnim organizacijama i inicijativama; priprema i sprovodi planove i programe marketinške prezentacije Biblioteke; obavlja stručne, organizacione i tehničke poslove protokola za potrebe organizovanja svečanosti i posjete domaćih i inostranih zvaničnika; priprema saopštenja i daje informacije javnosti o aktivnostima Biblioteke; ostvaruje saradnju sa strukovnim udruženjima i nevladinim organizacijama, analizira izvještaje medija o aktivnostima Biblioteke i stanju u oblasti bibliotečke djelatnosti i predlaže mjere u vezi sa tim. Vrš i druge poslove iz djelokruga rada Odjeljenja, u skladu sa svojom strukom, po nalogu rukovodioca Odjeljenja i direktora.
ODSTUPANJE

2.3. Objekti, radni i pomoćni prostor

Kancelarija, teren

2.4. Sredstva i oprema za rad

Mašine, uređaji, postrojenja i mehanički alat	Kompjuter, štampač
Ručni i pomoćni alati	
Instalacije	

2.5. Druga sredstva za rad

--

2.6. Sredstva i oprema za ličnu zaštitu

--

2.7. Materijali, sirovine i druge materije koje se koriste pri radu

Osnovni materijal	
-------------------	--

Ostalo / otpad

2.8. Pomoćne konstrukcije i Objekti**3. ORGANIZACIJA RADA****3.1. Uslovi za zasnivanje radnog odnosa**

Stepen stručne spreme	Obrazovni profil	Radno iskustvo	Znanje, veštine, sposobnosti
Visoko obrazovanje, sedmi nivo (VII1) 240 kredita CSPK-a	menadžment ili produkcija odgovarajuće umjetničke ili druge društvene struke	najmanje 3 godine iskustva	• znanje engleskog jezika

3.2. Opšti podaci o izvršiocima

Ukupno	Muškarci	Žene	Prosječna starost	Prosječan radni staž	Prosječan eksponirani radni staž
0					

3.3. Radno vrijeme*

Puno	Nepuno	Skraćeno	Prekovremeni rad	Preraspodjela radnog vremena	Noćni rad	Smenski rad	Turnus
7-15 h							

3.4. Odmori*

U toku rada	Dnevni	U toku nedelje	Godišnji
30 min		Vikend	Puni

3.5. Opšti zahtjevi radnog mjesta

Vremensko angažovanje prema mjestu aktivnosti [%]	U radnim prostorijama	Kancelarija	•
		Radionica	
	Rad na otvorenom	Krug preduzeća	
		Terenski rad	•
Izvršenje zadatka	Radi sam		•
	Sa drugim		•
	U prisustvu drugih		•
	Rukovodi zaposlenima		Broj

3.6. Osposobljavanje*

Stručno	Za bezbjedan rad	Za zaštitu od požara
Da	Ne	

3.7. Ljekarski pregledi*

Prethodni		Periodični		Po nalogu med. rada		Sistematski	
DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE
	•		•				

* u skladu sa propisima

4. PROCJENA RIZIKA NA RADNOM MJESTU**4.1. Postojeće stanje zaštite na radu**

R.B.	Elementi za procenu stanja radne okoline	Dokument/osnov	Usklađenost sa zahtevima zadovoljava	
			DA	NE
1	Radni prostor i radne površine	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	

2	Sredstva i oprema za rad	Pravilnik o postupku i rokovima za vršenje periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite na radu i uslova radne sredine ("Sl. List RCG" br. 71/05) Pravilnika o mjerama i normativima zaštite na radu na oruđima za rad ("Sl. List SFRJ" br. 15,18/91) Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima opreme za rad		•
3	Zaštita od udara električne struje	Pravilnik o zaštitnim mjerama protiv opasnosti od električne struje u radnim prostorijama i na radilištima ("Sl. list SRCG", br. 6/86) Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore		•
4	Grejanje i ventilacija	Uvid u stanje	•	
5	Mikroklima	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
6	Osvetljenost	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
7	Elektromagnetno zračenje	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
8	Buka i vibracije	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu od rizika izloženosti buci ("Službeni list CG", br. 37/16)		•
9	Atmosferski i klimatski uticaji	Uvid u stanje	•	
10	Zaštita od požara i eksplozija	Zakon o zaštiti i spašavanju ("Službeni list Crne Gore", br. 013/07, 005/08, 086/09,032/11, 054/16) Pravilnik zaštite od požara, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
11	Putevi za prolaz, prevoz i evakuaciju	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
12	Sirovine, osnovni i pomoćni materijal	Ne koriste se opasne materije, ili Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o opasnim materijama koje se koriste u toku rada	•	
13	Organizacione mjere bezbednosti i zdravlja na radu	Kolektivni ugovor JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
14	Sredstva i oprema za ličnu zaštitu	Normativ sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu		•
15	Osposobljenost za bezbjedan rad	Zakona o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl. list CG", br. 34/14, Izmjene i dopune 44/18), Pravilnik o načinu i postupku osposobljavanja zaposlenih za bezbjedan rad ("Službeni list RCG", br. 57/06) Evidencija o zaposlenima osposobljenim za bezbjedan i zdrav rad		•
16	Obaveštenost iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu	Pravilnik o znakovima za zaštitu i zdravlje na radu ("Službeni list CG", br. 24/15)	•	

17	Pružanje prve pomoći	Pravilnik o opremi i postupku za pružanje prve pomoći i organizovanju službe spasavanja u slučaju nezgode na radu ("Službeni list SFRJ", br.21/71)		•
18	Zaštita nepušača, zabrana uzimanja alkohola i dr. sredstava zavisnosti	Naredba o zabrani pušenja JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Naredba o zabrani unošenja i konzumiranja alkohola i drugih sredstava zavisnosti u objekte i radne prostorije preduzeća, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
19	Održavanje rad. prostorija	Uvid u stanje	•	
20	Stanje prostorija za ličnu higijenu	Uvid u stanje	•	
21	Inspekcijski nalazi	Inspekcijski nalazi o izvršenom nadzoru	•	
22	Povrede, prof. oboljenja i oboljenja u vezi sa radom	Evidencije o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i oboljenjima u vezi sa radom	•	
RANG STANJA RADNE OKOLINE				1

4.2. Identifikacija opasnosti i štetnosti na radnom mjestu i u radnoj okolini i moguće posledice

R.B.	Radne aktivnosti	Moguće opasnosti ili štetnosti	Moguće posledice
1	Obavljanje radnih aktivnosti	Mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr: vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);	Povrede pojedinih dijelova tela (nagnječenja, razderotine, uganuća, istegnuća tetiva i prelomi kostiju)
2	Obavljanje radnih aktivnosti	Opasnost od indirektnog dodira	Strujni udar sa mogućim smrtnim ishodom
3	Obavljanje radnih aktivnosti	Štetni klimatski uticaji	Oboljenja organa za disanje; koštano-mišićnog sistema; kože i potkožnog tkiva i dr.
4	Obavljanje redovnih radnih aktivnosti	Nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje; sedenje; čučanje; klečanje i sl.)	Glavobolja, ukočenost vrata, bolovi u ramenima i leđima, poremećaji sistema za varenje
5	Obavljanje radnih aktivnosti	Odgovornost u primanju i prenošenju informacija; korišćenje odgovarajućeg znanja i sposobnosti; odgovornost u pravilima ponašanja; odgovornost za brze izmjene radnih procedura; intenzitet u radu; prostorna uslovljenost radnog mjesta; konfliktne situacije i sl.	Psihosomatski poremećaji (glavobolja; poremećaj raspoloženja; uznemirenost); mogućnost povređivanja (konfliktne situacije)
6	Obavljanje radnih aktivnosti	Napori pri obavljanju određenih poslova koji prouzrokuju psihološka opterećenja (stres, monotonija i sl.)	Psihosomatski poremećaji
7	Obavljanje radnih aktivnosti	Štetnosti vezane za organizaciju rada, kao što su: rad duži od punog radnog vremena (prekovremeni rad), rad u smjenama, skraćeno radno vrijeme, rad noću, pripravnost za slučaj intervencija, i sl.	Psihosomatski poremećaji, oboljenja kardiovaskularnog sistema, organa za varenje i dr.
8	Obavljanje radnih aktivnosti	Rizik koji prouzrokuju druga lica	Psihičko opterećenje, konflikti, moguć i fizički sukob

4.3. Procjena rizika

R. br.	Šifra opasnosti ili štetnosti	Rang izloženosti	Rang stanja radne okoline	Rang vjerovatnoće	Rang težine mogućih posljedica	Mjera rizika	Rang rizika Trostepena Skala
1.	10	3	1	2	3	6	I
2.	16	1	1	2	2	5	I

3.	27	1	1	1	1	1	
4.	30	1	1	1	1	1	
5.	31	4	1	2	2	4	
6.	32	3	1	2	3	6	
7.	33	5	1	2	4	8	
8.	34	2	1	1	2	2	
9.	35	4	1	2	3	6	

5. ZAKLJUČAK

Na osnovu sprovedenog postupka snimanja organizacije rada, prepoznavanja i utvrđivanja opasnosti i štetnosti na radnom mjestu, te procjenjivanja rizika u odnosu na moguće opasnosti i štetnosti, utvrđuje se da radno mjesto **GLAVNI UREDNIK PROGRAMA** nije radno mjesto sa povećanim rizikom.

Na osnovu utvrđenog ranga rizika za radno mjesto GLAVNI UREDNIK PROGRAMA predlažu se sljedeće mjere zaštite na radu:

10- mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr: vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);

- prilikom upotrebe stepenica obavezno držanje za rukohvate
- gledanje u pravcu hodanja
- hodati jedan po jedan stepenik
- obratiti pažnju na vlažne i klizave podove
- redovno, tj. uredno održavanje radnog prostora

16 - opasnost od indirektnog dodira (sredstva za rad na električni pogon);

- održavati električne instalacije u ispravnom stanju i funkcionalnost zaštitnih upravljačkih uređaja
- vršiti periodične preglede i ispitivanja električnih instalacija i zaštitnih upravljačkih uređaja
- neovlašćeni, odnosno nestručni zaposleni, ne smeju intervenisati na opasnim područjima električnih instalacija. Potrebno je samo da prijave kvar

27 - Štetni klimatski uticaji

- koristiti adekvatnu zaštitnu odjeću i obuću – shodno vremenskim prilikama.
- češće pauze u ljetnim danima sa visokom spoljašnjom temperaturom vazduha
- primjena mjera bezbjednog rada neposredno prije, za vrijeme i posle atmosferskih uticaja;
- vožnju prilagoditi vremenskim prilikama

30- napori ili tjelesna naprezanja (ručno prenošenje tereta, guranje ili vuča tereta, razne dugotrajne povećane tjelesne aktivnosti i sl.);

- prema mogućnostima često mijenjati položaj tijela i koristiti propisani odmor u toku rada, a shodno Pravilniku o mjerama zaštite prilikom ručnog prenošenja tereta („Službeni list CG“, br. 29/15)

31 - nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje, sjedenje, čučanje, klečanje i sl.);

- dizajniranje radnog mjesta prema ergonomskim preporukama (radni prostor, radna površina, stolica, raspored).
- aktivne pauze od 3 do 5 minuta na svaki sat rada (vježbe za vrat, ramena, ruke i donji deo leđa).
- postupiti Uputstvo za bezbjedan rad pri korišćenju računara
- ne sjediti prekrštenih nogu
- praviti adekvatne pauze u toku vožnje i kraća istezanja

32 - prostorna obuhvaćenost radnog mjesta (klastrofobija, usamljenost); konfliktni odnosi

- obezbijediti zaposlenom obuku za rad sa strankama
- korektno i ljubazno ponašanje pri radu sa strankama i poslovnim saradnicima

33 - visoki zahtjevi, loš nadzor u toku rada;

- aktivni međusobni odnosi na relaciji pretpostavljeni-zaposleni, uz odgovarajuću stručnost, samoinicijativnost i sposobnost u rukovođenju
- odgovornost pri radu uz korektan međuljudski odnos
- smanjenje stresa boljom organizacijom rada, tj. postavljanje realnih svakodnevnih radnih zadataka
- pravilna raspodjela uloga i odgovornosti

- koncentracija pri radu
- korišćenje češćih kraćih odmora i stvaranje rekreativnih navika

34 - faktori na koje utiče proces rada (npr. ponavljanje, rad u smjenama, rad u turnusu, prekovremeni rad, pripravnost za slučaju intervencije, rad noću);

- Zakon o radu ("Sl. list CG", br. 74/2019 i 8/2021)
- češće pauze tokom prekovremenog rada
- odgovarajuće osvetljenje na radnom mjestu u toku noći
- održavanje budnosti tokom noći muzikom ili kontaktom sa kolegama
- obezbjeđena izmjena smjena, tako da zaposleni ne radi više od jedne neprekidne radne nedjelje noću

35 - rizici koji prouzrokuju druga lica (npr. nasilje nad osobljem koje radi u prodaji, nasilje prema licima koja rade na šalterima, posao revizora, inspektora, policajaca);

- poštovanje pravila bontona, izbjegavanje konfliktnih situacija;
- poštuje se Zakon o zabrani zlostavljanja na radu ("Službeni list Crne Gore", br. 030/12, 054/16);
- obrazovanje za odnose sa javnošću i strankama, primenom nenasilne komunikacije

6. UTVRĐIVANJE NAČINA I MJERA ZA OTKLANJANJE, SMANJENJE ILI SPREČAVANJE RIZIKA

Na osnovu procijenjenog rizika za radno mjesto GLAVNI UREDNIK PROGRAMA utvrđuju se sljedeće mjere zaštite na radu:

• **sredstva i oprema lične zaštite**

Naziv sredstva lične zaštite	Standard	Komada	Rok upotrebe
a) Zajednička sredstva i oprema			
Prva pomoć			
PP aparati			
b) Sredstva i oprema lične zaštite			

• **medicinske mjere**

Prethodni pregledi pri zapošljavanju, jer zaposleni treba da ispunjavaju zdravstvene uslove u skladu sa zahtjevima i uslovima za radno mjesto.

Periodični zdravstveni pregledi zaposlenih obavezni su, na zahtjev zaposlenog, jednom u periodu od 36 mjeseci a shodno Zakonu o zaštiti i zdravlju na radu („Sl.list CG”, br.34/14,44/18-član 19, Član 62 Odredba člana 19 stav 3 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji),

Procjenivači rizika konstatuju da nije radno mjesto sa posebnim ulovima rada, a shodno Pravilnik o poslovima sa posebnim uslovima rada i uslovima koje treba da ispuni zaposleni za rad na tim poslovima ("Službeni list CG", br. 70/16).

Prilikom upućivanja zaposlenih na prethodne i periodične ljekarske preglede unose se opasnosti i štetnosti koja su definisana za ovo radno mjesto.

1. OPŠTI PODACI

	NAZIV
RADNO MJESTO	PRAVNI SAVJETNIK
SEKTOR/SAMOSTALNA SLUŽBA	I Odjeljenje opštih poslova
MJESTO/LOKACIJA	
SLUŽBA/ODJELJENJE	

2. PODACI O POSTOJEĆEM STANJU: OBJEKTI, TEHNOLOŠKI I RADNI PROCESI, SREDSTVA ZA RAD, SREDSTVA I OPREMA ZA LIČNU ZAŠTITU**2.1. Tehnološki proces**

--

2.2. Radni proces

PO SISTEMATIZACIJI	
—	Koordinira izradu svih normativnih akata Biblioteke; oblikuje odluke upravnih, stručnih i poslovnog organa i stara se o njihovom sprovođenju; prati i proučava zakonske propise; vodi poslove upravnog postupka; obavlja poslove službenika za javne nabavke; sarađuje na pripremi materijala za sjednice organa i komisija Biblioteke; radi na izradi ugovora, odluka, rješenja, dopisa, statističkih i drugih obrazaca; priprema nacрте pravnih dokumenata iz redovnih djelatnosti Ustanove i za potrebe Savjeta Biblioteke, stara se o zakonitosti donijetih akata i njihove usklađenosti sa važećim zakonima i Statutom Biblioteke. Radi i druge slične poslove po nalogu rukovodioca Odjeljenja i direktora.
ODSTUPANJE	

2.3. Objekti, radni i pomoćni prostor

Kancelarija, teren

2.4. Sredstva i oprema za rad

Mašine, uređaji, postrojenja i mehanički alat	Kompjuter, štampač
Ručni i pomoćni alati	
Instalacije	

2.5. Druga sredstva za rad

--

2.6. Sredstva i oprema za ličnu zaštitu

--

2.7. Materijali, sirovine i druge materije koje se koriste pri radu

Osnovni materijal	
Ostalo / otpad	

2.8. Pomoćne konstrukcije i Objekti

--

3. ORGANIZACIJA RADA**3.1. Uslovi za zasnivanje radnog odnosa**

Stepen stručne spreme	Obrazovni profil	Radno iskustvo	Znanje, veštine, sposobnosti
-----------------------	------------------	----------------	------------------------------

Visoko obrazovanje, sedmi nivo (VII 1), 240 kredita CSPK-a	završen pravni fakultet	godina dana radnog iskustva na istim ili sličnim poslovima.	•
--	-------------------------	---	---

3.2. Opšti podaci o izvršiocima

Ukupno	Muškarci	Žene	Prosječna starost	Prosječan radni staž	Prosječan eksponirani radni staž
1		1	52	32	

3.3. Radno vrijeme*

Puno	Nepuno	Skraćeno	Prekovremeni rad	Preraspodjela radnog vremena	Noćni rad	Smenski rad	Turnus
7-15 h							

3.4. Odmori*

U toku rada	Dnevni	U toku nedelje	Godišnji
30 min		Vikend	Puno

3.5. Opšti zahtjevi radnog mjesta

Vremensko angažovanje prema mjestu aktivnosti [%]	U radnim prostorijama	Kancelarija	•		
		Radionica			
	Rad na otvorenom	Krug preduzeća			
		Terenski rad			
Izvršenje zadatka	Radi sam	•			
	Sa drugim	•			
	U prisustvu drugih	•			
	Rukovodi zaposlenima	•	Broj		

3.6. Osposobljavanje*

Stručno	Za bezbjedan rad	Za zaštitu od požara
Da	Ne	

3.7. Ljekarski pregledi*

Prethodni		Periodični		Po nalogu med. rada		Sistematski	
DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE
	•		•				

* u skladu sa propisima

4. PROCJENA RIZIKA NA RADNOM MJESTU**4.1. Postojeće stanje zaštite na radu**

R.B.	Elementi za procenu stanja radne okoline	Dokument/osnov	Usklađenost sa zahtevima zadovoljava	
			DA	NE
1	Radni prostor i radne površine	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
2	Sredstva i oprema za rad	Pravilnik o postupku i rokovima za vršenje periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite na radu i uslova radne sredine ("Sl. List RCG" br. 71/05) Pravilnika o mjerama i normativima zaštite na radu na oruđima za rad ("Sl. List SFRJ" br. 15,18/91) Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima opreme za rad		•

3	Zaštita od udara električne struje	Pravilnik o zaštitnim mjerama protiv opasnosti od električne struje u radnim prostorijama i na radilištima ("Sl. list SRCG", br. 6/86) Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore		•
4	Grejanje i ventilacija	Uvid u stanje	•	
5	Mikroklima	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
6	Osvjetljenost	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
7	Elektromagnetno zračenje	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
8	Buka i vibracije	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu od rizika izloženosti buci ("Službeni list CG", br. 37/16)		•
9	Atmosferski i klimatski uticaji	Uvid u stanje	•	
10	Zaštita od požara i eksplozija	Zakon o zaštiti i spašavanju ("Službeni list Crne Gore", br. 013/07, 005/08, 086/09, 032/11, 054/16) Pravilnik zaštite od požara, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
11	Putevi za prolaz, prevoz i evakuaciju	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
12	Sirovine, osnovni i pomoćni materijal	Ne koriste se opasne materije, ili Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o opasnim materijama koje se koriste u toku rada	•	
13	Organizacione mjere bezbednosti i zdravlja na radu	Kolektivni ugovor JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
14	Sredstva i oprema za ličnu zaštitu	Normativ sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu		•
15	Osposobljenost za bezbjedan rad	Zakona o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl. list CG", br. 34/14, Izmjene i dopune 44/18), Pravilnik o načinu i postupku osposobljavanja zaposlenih za bezbjedan rad ("Službeni list RCG", br. 57/06) Evidencija o zaposlenima osposobljenim za bezbjedan i zdrav rad		•
16	Obaveštenost iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu	Pravilnik o znakovima za zaštitu i zdravlje na radu ("Službeni list CG", br. 24/15)	•	
17	Pružanje prve pomoći	Pravilnik o opremi i postupku za pružanje prve pomoći i organizovanju službe spasavanja u slučaju nezgode na radu ("Službeni list SFRJ", br.21/71)		•
18	Zaštita nepušača, zabrana uzimanja alkohola i dr. sredstava zavisnosti	Naredba o zabrani pušenja JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Naredba o zabrani unošenja i konzumiranja alkohola i drugih sredstava zavisnosti u objekte i radne prostorije preduzeća, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
19	Održavanje rad. prostorija	Uvid u stanje	•	
20	Stanje prostorija za ličnu higijenu	Uvid u stanje	•	

21	Inspekcijski nalazi	Inspekcijski nalazi o izvršenom nadzoru	•	
22	Povrede, prof. oboljenja i oboljenja u vezi sa radom	Evidencije o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i oboljenjima u vezi sa radom	•	
RANG STANJA RADNE OKOLINE				1

4.2. Identifikacija opasnosti i štetnosti na radnom mjestu i u radnoj okolini i moguće posledice

R.B.	Radne aktivnosti	Moguće opasnosti ili štetnosti	Moguće posledice
1	Obavljanje radnih aktivnosti	Mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr: vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);	Povrede pojedinih dijelova tela (nagnječenja, razderotine, uganuća, istegnuća tetiva i prelomi kostiju)
2	Obavljanje radnih aktivnosti	Opasnost od indirektnog dodira	Strujni udar sa mogućim smrtnim ishodom
3	Obavljanje radnih aktivnosti	Štetni klimatski uticaji	Oboljenja organa za disanje; koštano-mišićnog sistema; kože i potkožnog tkiva i dr.
4	Obavljanje redovnih radnih aktivnosti	Nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje; sedenje; čučanje; klečanje i sl.)	Glavobolja, ukočenost vrata, bolovi u ramenima i leđima, poremećaji sistema za varenje
5	Obavljanje radnih aktivnosti	Odgovornost u primanju i prenošenju informacija; korišćenje odgovarajućeg znanja i sposobnosti; odgovornost u pravilima ponašanja; odgovornost za brze izmjene radnih procedura; intenzitet u radu; prostorna uslovljenost radnog mjesta; konfliktne situacije i sl.	Psihosomatski poremećaji (glavobolja; poremećaj raspoloženja; uznemirenost); mogućnost povređivanja (konfliktne situacije)
6	Obavljanje radnih aktivnosti (Kordinira izradu svih normativnih akata Biblioteke)	Napori pri obavljanju određenih poslova koji prouzrokuju psihološka opterećenja (stres, monotonija i sl.)	Psihosomatski poremećaji
7	Obavljanje radnih aktivnosti	Riziik koja prouzrokuju druga lica	Psihičko opterećenje, konflikti, moguć i fizički sukob

4.3. Procjena rizika

R. br.	Šifra opasnosti ili štetnosti	Rang izloženosti	Rang stanja radne okoline	Rang vjerovatnoće	Rang težine mogućih posljedica	Mjera rizika	Rang rizika Trostepena Skala
1.	10	3	1	2	3	6	I
2.	16	1	1	2	2	5	I
3.	27	1	1	1	1	1	I
4.	30	1	1	1	1	1	I
5.	31	4	1	2	2	4	I
6.	32	3	1	2	3	6	I
7.	33	5	1	2	4	8	I
8.	35	4	1	2	3	6	I

5. ZAKLJUČAK

Na osnovu sprovedenog postupka snimanja organizacije rada, prepoznavanja i utvrđivanja opasnosti i štetnosti na radnom mjestu, te procjenjivanja rizika u odnosu na moguće opasnosti i štetnosti, utvrđuje se da radno mjesto **PRAVNI SAVJETNIK** nije radno mjesto sa povećanim rizikom.

Na osnovu utvrđenog ranga rizika za radno mjesto PRAVNI SAVJETNIK predlažu se sljedeće mjere zaštite na radu:

- 10- mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr: vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);
— prilikom upotrebe stepenica obavezno držanje za rukohvate

- gledanje u pravcu hodanja
- hodati jedan po jedan stepenik
- obratiti pažnju na vlažne i klizave podove
- redovno, tj. uredno održavanje radnog prostora

16 - opasnost od indirektnog dodira (sredstva za rad na električni pogon);

- održavati električne instalacije u ispravnom stanju i funkcionalnost zaštitnih upravljačkih uređaja
- vršiti periodične preglede i ispitivanja električnih instalacija i zaštitnih upravljačkih uređaja
- neovlašćeni, odnosno nestručni zaposleni, ne smeju intervenisati na opasnim područjima električnih instalacija. Potrebno je samo da prijave kvar

27 - Štetni klimatski uticaji

- koristiti adekvatnu zaštitnu odjeću i obuću – shodno vremenskim prilikama.
- češće pauze u ljetnjim danima sa visokom spoljašnjom temperaturom vazduha
- primjena mjera bezbjednog rada neposredno prije, za vrijeme i posle atmosferskih uticaja;
- vožnju prilagoditi vremenskim prilikama

30- napori ili tjelesna naprezanja (ručno prenošenje tereta, guranje ili vuča tereta, razne dugotrajne povećane tjelesne aktivnosti i sl.);

- prema mogućnostima često mijenjati položaj tijela i koristiti propisani odmor u toku rada, a shodno Pravilniku o mjerama zaštite prilikom ručnog prenošenja tereta („Službeni list CG“, br. 29/15)

31 - nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje, sjedenje, čučanje, klečanje i sl.);

- dizajniranje radnog mjesta prema ergonomske preporukama (radni prostor, radna površina, stolica, raspored).
- aktivne pauze od 3 do 5 minuta na svaki sat rada (vježbe za vrat, ramena, ruke i donji deo leđa).
- postupiti Uputstvo za bezbjedan rad pri korišćenju računara
- ne sjediti prekrštenih nogu
- praviti adekvatne pauze u toku vožnje i kraća istezanja

32 - prostorna obuhvaćenost radnog mjesta (klastrofobija, usamljenost); konfliktni odnosi

- obezbijediti zaposlenom obuku za rad sa strankama
- korektno i ljubazno ponašanje pri radu sa strankama i poslovnim saradnicima

33 - visoki zahtjevi, loš nadzor u toku rada;

- aktivni međusobni odnosi na relaciji pretpostavljeni-zaposleni, uz odgovarajuću stručnost, samoinicijativnost i sposobnost u rukovođenju
- odgovornost pri radu uz korektan međuljudski odnos
- smanjenje stresa boljom organizacijom rada, tj. postavljanje realnih svakodnevnih radnih zadataka
- pravilna raspodjela uloga i odgovornosti
- koncentracija pri radu
- korišćenje češćih kraćih odmora i stvaranje rekreativnih navika

35 - rizici koji prouzrokuju druga lica (npr. nasilje nad osobljem koje radi u prodaji, nasilje prema licima koja rade na šalterima, posao revizora, inspektora, policajaca);

- poštovanje pravila bontona, izbjegavanje konfliktnih situacija;
- poštuje se Zakon o zabrani zlostavljanja na radu („Službeni list Crne Gore“, br. 030/12, 054/16);
- obrazovanje za odnose sa javnošću i strankama, primenom nenasilne komunikacije

6. UTVRĐIVANJE NAČINA I MJERA ZA OTKLANJANJE, SMANJENJE ILI SPREČAVANJE RIZIKA

Na osnovu procijenjenog rizika za radno mjesto PRAVNI SAVJETNIK utvrđuju se sljedeće mjere zaštite na radu:

• sredstva i oprema lične zaštite

Naziv sredstva lične zaštite	Standard	Komada	Rok upotrebe
a) Zajednička sredstva i oprema			
Prva pomoć			
PP aparati			
b) Sredstva i oprema lične zaštite			

- medicinske mjere

Prethodni pregledi pri zapošljavanju, jer zaposleni treba da ispunjavaju zdravstvene uslove u skladu sa zahtjevima i uslovima za radno mjesto.

Periodični zdravstveni pregledi zaposlenih obavezni su, na zahtjev zaposlenog, jednom u periodu od 36 mjeseci a shodno Zakonu o zaštiti i zdravlju na radu („Sl.list CG“, br. 34/14, 44/18-član 19, Član 62 Odredba člana 19 stav 3 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji),

Procjenivači rizika konstatuju da nije radno mjesto sa posebnim ulovima rada, a shodno Pravilnik o poslovima sa posebnim uslovima rada i uslovima koje treba da ispuni zaposleni za rad na tim poslovima ("Službeni list CG", br. 70/16).

Prilikom upućivanja zaposlenih na prethodne i periodične ljebarske preglede unose se opasnosti i štetnosti koja su definisana za ovo radno mjesto.

1. OPŠTI PODACI

	NAZIV
RADNO MJESTO	ADMINISTRATIVNI TEHNIČAR
SEKTOR/SAMOSTALNA SLUŽBA	I Odjeljenje opštih poslova
MJESTO/LOKACIJA	
SLUŽBA/ODJELJENJE	

2. PODACI O POSTOJEĆEM STANJU: OBJEKTI, TEHNOLOŠKI I RADNI PROCESI, SREDSTVA ZA RAD, SREDSTVA I OPREMA ZA LIČNU ZAŠTITU**2.1. Tehnološki proces**

--

2.2. Radni proces

PO SISTEMATIZACIJI
– Obavlja tehničke i administrativne poslove za potrebe direktora koji se odnose na korespondenciju, organizaciju sastanaka i prijem stranaka; vodi djelovodne knjige; obavlja prijem i otpremanje službene pošte; obavlja odlaganje i arhiviranje dokumentacije; obavlja ukupnu administrativnu korespondenciju; priprema pozive i materijale za sjednice organa Biblioteke; obavlja daktilografske i poslove kompjuterske obrade materijala; obavlja umnožavanje i slaganje radnih materijala. Obavlja i druge slične poslove po nalogu rukovodioca Odjeljenja i direktora.
ODSTUPANJE

2.3. Objekti, radni i pomoćni prostor

Kancelarija

2.4. Sredstva i oprema za rad

Mašine, uređaji, postrojenja i mehanički alat	Kompjuter, štampač
Ručni i pomoćni alati	
Instalacije	

2.5. Druga sredstva za rad

--

2.6. Sredstva i oprema za ličnu zaštitu

--

2.7. Materijali, sirovine i druge materije koje se koriste pri radu

Osnovni materijal	
Ostalo / otpad	

2.8. Pomoćne konstrukcije i Objekti

--

3. ORGANIZACIJA RADA**3.1. Uslovi za zasnivanje radnog odnosa**

Stepen stručne spreme	Obrazovni profil	Radno iskustvo	Znanje, veštine, sposobnosti
Srednje opšte ili stručno obrazovanje, četvrti nivo (IV 1), 240 kredita CSPK-a,		godina dana radnog iskustva na istim ili sličnim poslovima.	•

3.2. Opšti podaci o izvršiocima

Ukupno	Muškarci	Žene	Prosječna starost	Prosječan radni staž	Prosječan eksponirani radni staž
1		1	52	20	

3.3. Radno vrijeme*

Puno	Nepuno	Skraćeno	Prekovremeni rad	Preraspodjela radnog vremena	Noćni rad	Smenski rad	Turnus
7-15 h							

3.4. Odmori*

U toku rada	Dnevni	U toku nedelje	Godišnji
30 min		Vikend	Na osnovu radnog staža

3.5. Opšti zahtjevi radnog mjesta

Vremensko angažovanje prema mjestu aktivnosti [%]	U radnim prostorijama	Kancelarija	•
		Radionica	
	Rad na otvorenom	Krug preduzeća	
		Terenski rad	
Izvršenje zadatka	Radi sam		•
	Sa drugim		•
	U prisustvu drugih		•
	Rukovodi zaposlenima		Broj

3.6. Osposobljavanje*

Stručno	Za bezbjedan rad	Za zaštitu od požara
Da	Ne	

3.7. Ljekarski pregledi*

Prethodni		Periodični		Po nalogu med. rada		Sistematski	
DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE
	•		•				

* u skladu sa propisima

4. PROCJENA RIZIKA NA RADNOM MJESTU**4.1. Postojeće stanje zaštite na radu**

R.B.	Elementi za procenu stanja radne okoline	Dokument/osnov	Usklađenost sa zahtevima zadovoljava	
			DA	NE
1	Radni prostor i radne površine	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
2	Sredstva i oprema za rad	Pravilnik o postupku i rokovima za vršenje periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite na radu i uslova radne sredine ("Sl. List RCG" br. 71/05) Pravilnika o mjerama i normativima zaštite na radu na oruđima za rad ("Sl. List SFRJ" br. 15,18/91) Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima opreme za rad		•
3	Zaštita od udara električne struje	Pravilnik o zaštitnim mjerama protiv opasnosti od električne struje u radnim prostorijama i na radilištima ("Sl. list SRCG", br. 6/86)		•

		Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore		
4	Grejanje i ventilacija	Uvid u stanje	•	
5	Mikroklima	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
6	Osvjetljenost	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
7	Elektromagnetno zračenje	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
8	Buka i vibracije	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu od rizika izloženosti buci ("Službeni list CG", br. 37/16)		•
9	Atmosferski i klimatski uticaji	Uvid u stanje	•	
10	Zaštita od požara i eksplozija	Zakon o zaštiti i spašavanju ("Službeni list Crne Gore", br. 013/07, 005/08, 086/09, 032/11, 054/16) Pravilnik zaštite od požara, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
11	Putevi za prolaz, prevoz i evakuaciju	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
12	Sirovine, osnovni i pomoćni materijal	Ne koriste se opasne materije, ili Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o opasnim materijama koje se koriste u toku rada	•	
13	Organizacione mjere bezbednosti i zdravlja na radu	Kolektivni ugovor JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
14	Sredstva i oprema za ličnu zaštitu	Normativ sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu		•
15	Osposobljenost za bezbjedan rad	Zakona o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl. list CG", br. 34/14, Izmjene i dopune 44/18), Pravilnik o načinu i postupku osposobljavanja zaposlenih za bezbjedan rad ("Službeni list RCG", br. 57/06) Evidencija o zaposlenima osposobljenim za bezbjedan i zdrav rad		•
16	Obaveštenost iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu	Pravilnik o znakovima za zaštitu i zdravlje na radu ("Službeni list CG", br. 24/15)	•	
17	Pružanje prve pomoći	Pravilnik o opremi i postupku za pružanje prve pomoći i organizovanju službe spasavanja u slučaju nezgode na radu ("Službeni list SFRJ", br.21/71)		•
18	Zaštita nepušača, zabrana uzimanja alkohola i dr. sredstava zavisnosti	Naredba o zabrani pušenja JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Naredba o zabrani unošenja i konzumiranja alkohola i drugih sredstava zavisnosti u objekte i radne prostorije preduzeća, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
19	Održavanje rad. prostorija	Uvid u stanje	•	
20	Stanje prostorija za ličnu higijenu	Uvid u stanje	•	
21	Inspekcijski nalazi	Inspekcijski nalazi o izvršenom nadzoru	•	
22	Povrede, prof. oboljenja	Evidencije o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i oboljenjima u vezi sa radom	•	

i oboljenja u vezi sa radom		
RANG STANJA RADNE OKOLINE		1

4.2. Identifikacija opasnosti i štetnosti na radnom mjestu i u radnoj okolini i moguće posledice

R.B.	Radne aktivnosti	Moguće opasnosti ili štetnosti	Moguće posledice
1	Obavljanje radnih aktivnosti	Mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr: vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);	Povrede pojedinih dijelova tela (nagnječenja, razderotine, uganuća, istegnuća tetiva i prelomi kostiju)
2	Obavljanje radnih aktivnosti	Opasnost od indirektnog dodira	Strujni udar sa mogućim smrtnim ishodom
3	Obavljanje redovnih radnih aktivnosti	Nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje; sedenje; čučanje; klečanje i sl.)	Glavobolja, ukočenost vrata, bolovi u ramenima i leđima, poremećaji sistema za varenje
4	Obavljanje radnih aktivnosti	Odgovornost u primanju i prenošenju informacija; korišćenje odgovarajućeg znanja i sposobnosti; odgovornost u pravilima ponašanja; odgovornost za brze izmjene radnih procedura; intenzitet u radu; prostorna uslovljenost radnog mjesta; konfliktne situacije i sl.	Psihosomatski poremećaji (glavobolja; poremećaj raspoloženja; uznemirenost); mogućnost povređivanja (konfliktne situacije)
5	Obavljanje radnih aktivnosti	Napori pri obavljanju određenih poslova koji prouzrokuju psihološka opterećenja (stres, monotonija i sl.)	Psihosomatski poremećaji
6	Obavljanje radnih aktivnosti	Rizik koji prouzrokuju druga lica	Psihičko opterećenje, konflikti, moguć i fizički sukob

4.3. Procjena rizika

R. br.	Šifra opasnosti ili štetnosti	Rang izloženosti	Rang stanja radne okoline	Rang vjerovatnoće	Rang težine mogućih posljedica	Mjera rizika	Rang rizika
							Trostepena Skala
1.	10	3	1	2	3	6	I
2.	16	1	1	2	2	5	I
3.	30	1	1	1	1	1	I
4.	31	4	1	2	2	4	I
5.	32	3	1	2	3	6	I
6.	33	4	1	2	3	6	I
7.	35	4	1	2	3	6	I

5. ZAKLJUČAK

Na osnovu sprovedenog postupka snimanja organizacije rada, prepoznavanja i utvrđivanja opasnosti i štetnosti na radnom mjestu, te procjenjivanja rizika u odnosu na moguće opasnosti i štetnosti, utvrđuje se da radno mjesto **ADMINISTRATIVNI TEHNIČAR** nije radno mjesto sa povećanim rizikom.

Na osnovu utvrđenog ranga rizika za radno mjesto ADMINISTRATIVNI TEHNIČAR predlažu se sljedeće mjere zaštite na radu:

10- mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr: vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);

- prilikom upotrebe stepenica obavezno držanje za rukohvate
- gledanje u pravcu hodanja
- hodati jedan po jedan stepenik
- obratiti pažnju na vlažne i klizave podove
- redovno, tj. uredno održavanje radnog prostora

16 - opasnost od indirektnog dodira (sredstva za rad na električni pogon);

- održavati električne instalacije u ispravnom stanju i funkcionalnost zaštitnih upravljačkih uređaja
- vršiti periodične preglede i ispitivanja električnih instalacija i zaštitnih upravljačkih uređaja
- neovlašćeni, odnosno nestručni zaposleni, ne smeju intervenisati na opasnim područjima električnih instalacija. Potrebno je samo da prijave kvar

30- napori ili tjelesna naprezanja (ručno prenošenje tereta, guranje ili vuča tereta, razne dugotrajne povećane tjelesne aktivnosti i sl.);

- prema mogućnostima često mijenjati položaj tijela i koristiti propisani odmor u toku rada, a shodno Pravilniku o mjerama zaštite prilikom ručnog prenošenja tereta („Službeni list CG“, br. 29/15)

31 - nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje, sjedenje, čučanje, klečanje i sl.);

- dizajniranje radnog mjesta prema ergonomske preporukama (radni prostor, radna površina, stolica, raspored).
- aktivne pauze od 3 do 5 minuta na svaki sat rada (vježbe za vrat, ramena, ruke i donji deo leđa).
- postupiti Uputstvo za bezbjedan rad pri korišćenju računara
- ne sjediti prekrštenih nogu
- praviti adekvatne pauze u toku vožnje i kraća istezanja

32 - prostorna obuhvaćenost radnog mjesta (klastrofobija, usamljenost); konfliktni odnosi

- obezbijediti zaposlenom obuku za rad sa strankama
- korektno i ljubazno ponašanje pri radu sa strankama i poslovnim saradnicima

33 - visoki zahtjevi, loš nadzor u toku rada;

- profesionalan odnos, prilagodljivost situaciji, samoinicijativnost
- odgovornost pri radu uz korektan međuljudski odnos
- smanjenje stresa boljom organizacijom rada, tj. postavljanje realnih svakodnevnih radnih zadataka
- pravilna raspodjela uloga i odgovornosti
- koncentracija pri radu
- korišćenje češćih kraćih odmora i stvaranje rekreativnih navika

35 - rizici koji prouzrokuju druga lica (npr. nasilje nad osobljem koje radi u prodaji, nasilje prema licima koja rade na šalterima, posao revizora, inspektora, policajaca);

- poštovanje pravila bontonu, izbjegavanje konfliktnih situacija;
- poštuje se Zakon o zabrani zlostavljanja na radu („Službeni list Crne Gore“, br. 030/12, 054/16);
- obrazovanje za odnose sa javnošću i strankama, primenom nenasilne komunikacije

6. UTVRĐIVANJE NAČINA I MJERA ZA OTKLANJANJE, SMANJENJE ILI SPREČAVANJE RIZIKA

Na osnovu procenjenog rizika za radno mjesto ADMINISTRATIVNI TEHNIČAR utvrđuju se sledeće mjere zaštite na radu:

• sredstva i oprema lične zaštite

Naziv sredstva lične zaštite	Komada	Rok upotrebe
a) Zajednička sredstva i oprema		
Prva pomoć		
PP aparati		
b) Sredstva i oprema lične zaštite		

• medicinske mjere

Prethodni pregledi pri zapošljavanju, jer zaposleni treba da ispunjavaju zdravstvene uslove u skladu sa zahtjevima i uslovima za radno mjesto.

Periodični zdravstveni pregledi zaposlenih obavezni su, na zahtjev zaposlenog, jednom u periodu od 36 mjeseci a shodno Zakonu o zaštiti i zdravlju na radu („Sl.list CG“, br.34/14, 44/18-član 19, Član 62 Odredba člana 19 stav 3 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji),

Procjenivači rizika konstatuju da nije radno mjesto sa posebnim ulovima rada, a shodno Pravilnik o poslovima sa posebnim uslovima rada i uslovima koje treba da ispuni zaposleni za rad na tim poslovima ("Službeni list CG", br. 70/16).

Prilikom upućivanja zaposlenih na prethodne i periodične ljekarske preglede unose se opasnosti i štetnosti koja su definisana za ovo radno mjesto.

1. OPŠTI PODACI

	NAZIV
RADNO MJESTO	VOZAČ B I C KATEGORIJE
SEKTOR/SAMOSTALNA SLUŽBA	I Odjeljenje opštih poslova
MJESTO/LOKACIJA	
SLUŽBA/ODJELJENJE	

2. PODACI O POSTOJEĆEM STANJU: OBJEKTI, TEHNOLOŠKI I RADNI PROCESI, SREDSTVA ZA RAD, SREDSTVA I OPREMA ZA LIČNU ZAŠTITU**2.1. Tehnološki proces**

--

2.2. Radni proces

PO SISTEMATIZACIJI
– Obavlja dužnost vozača motornog vozila Biblioteke; stara se o ispravnosti i higijeni vozila Biblioteke; obavlja sve poslove u vezi sa prijemom i otpremanjem pošiljki, slanje paketa i drugog materijala koji se prevozi vozilima; obavlja prevoz lica u službene svrhe i prenos svih poštanskih pošiljki i odgovara za njihovo pravilno i blagovremeno dostavljanje; vozilom Biblioteke obavlja servis dostave knjiga na kućne adrese za čitaoce na području glavnog grada; obavlja poslove tekućeg održavanja poslovnih prostorija i objekata Biblioteke; obavlja manje opravke na instalacijama i inventaru u objektima Biblioteke i stara se o njihovoj ispravnosti; zadužuje priručne mašine i alat za rad i vodi brigu o policama, mobilijaru i drugoj sličnoj opremi u magacinskom prostoru, depoima i kancelarijama uključujući i poslove deratizacije i dezinsekcije. Obavlja i druge slične poslove po nalogu rukovodioca Odjeljenja i direktora.
ODSTUPANJE

2.3. Objekti, radni i pomoćni prostor

Kancelarija, teren

2.4. Sredstva i oprema za rad

Mašine, uređaji, postrojenja i mehanički alat	Službeno vozilo
Ručni i pomoćni alati	
Instalacije	

2.5. Druga sredstva za rad

--

2.6. Sredstva i oprema za ličnu zaštitu

--

2.7. Materijali, sirovine i druge materije koje se koriste pri radu

Osnovni materijal	
Ostalo / otpad	

2.8. Pomoćne konstrukcije i Objekti

--

3. ORGANIZACIJA RADA**3.1. Uslovi za zasnivanje radnog odnosa**

Stepen stručne spreme	Obrazovni profil	Radno iskustvo	Znanje, veštine, sposobnosti
-----------------------	------------------	----------------	------------------------------

Srednje opšte ili stručno obrazovanje, četvrti nivo (IV 1), 240 kredita CSPK-a	položen vozački ispit B i C kategorije.	Godina dana radnog iskustva na istim ili sličnim poslovima	• Probni rad u trajanju od tri mjeseca.
--	---	--	---

3.2. Opšti podaci o izvršiocima

Ukupno	Muškarci	Žene	Prosječna starost	Prosječan radni staž	Prosječan eksponirani radni staž
1	1		46	18	

3.3. Radno vrijeme*

Puno	Nepuno	Skraćeno	Prekovremeni rad	Preraspodjela radnog vremena	Noćni rad	Smenski rad	Turnus
7-15 h			Po potrebi				

3.4. Odmori*

U toku rada	Dnevni	U toku nedelje	Godišnji
30 min		Vikend	Puno

3.5. Opšti zahtjevi radnog mjesta

Vremensko angažovanje prema mjestu aktivnosti [%]	U radnim prostorijama	Kancelarija	•
		Radionica	
	Rad na otvorenom	Krug preduzeća	
		Terenski rad	•
Izvršenje zadatka	Radi sam		•
	Sa drugim		•
	U prisustvu drugih		•
	Rukovodi zaposlenima		Broj

3.6. Osposobljavanje*

Stručno	Za bezbjedan rad	Za zaštitu od požara
Da	Ne	

3.7. Ljekarski pregledi*

Prethodni		Periodični		Po nalogu med. rada		Sistematski	
DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE
•		•					

* u skladu sa propisima

4. PROCJENA RIZIKA NA RADNOM MJESTU**4.1. Postojeće stanje zaštite na radu**

R.B.	Elementi za procenu stanja radne okoline	Dokument/osnov	Usklađenost sa zahtevima zadovoljava	
			DA	NE
1	Radni prostor i radne površine	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
2	Sredstva i oprema za rad	Pravilnik o postupku i rokovima za vršenje periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite na radu i uslova radne sredine ("Sl. List RCG" br. 71/05) Pravilnika o mjerama i normativima zaštite na radu na oruđima za rad ("Sl. List SFRJ" br. 15,18/91) Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima opreme za rad		•

3	Zaštita od udara električne struje	Pravilnik o zaštitnim mjerama protiv opasnosti od električne struje u radnim prostorijama i na radilištima ("Sl. list SRCG", br. 6/86) Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore		•
4	Grejanje i ventilacija	Uvid u stanje	•	
5	Mikroklima	Izveštaj o mjeranjima / uvid u stanje		•
6	Osvjetljenost	Izveštaj o mjeranjima / uvid u stanje		•
7	Elektromagnetno zračenje	Izveštaj o mjeranjima / uvid u stanje		•
8	Buka i vibracije	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu od rizika izloženosti buci ("Službeni list CG", br. 37/16)		•
9	Atmosferski i klimatski uticaji	Uvid u stanje	•	
10	Zaštita od požara i eksplozija	Zakon o zaštiti i spašavanju ("Službeni list Crne Gore", br. 013/07, 005/08, 086/09, 032/11, 054/16) Pravilnik zaštite od požara, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
11	Putevi za prolaz, prevoz i evakuaciju	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
12	Sirovine, osnovni i pomoćni materijal	Ne koriste se opasne materije, ili Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o opasnim materijama koje se koriste u toku rada	•	
13	Organizacione mjere bezbednosti i zdravlja na radu	Kolektivni ugovor JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
14	Sredstva i oprema za ličnu zaštitu	Normativ sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu		•
15	Osposobljenost za bezbjedan rad	Zakona o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl. list CG", br. 34/14, Izmjene i dopune 44/18), Pravilnik o načinu i postupku osposobljavanja zaposlenih za bezbjedan rad ("Službeni list RCG", br. 57/06) Evidencija o zaposlenima osposobljenim za bezbjedan i zdrav rad		•
16	Obaveštenost iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu	Pravilnik o znakovima za zaštitu i zdravlje na radu ("Službeni list CG", br. 24/15)	•	
17	Pružanje prve pomoći	Pravilnik o opremi i postupku za pružanje prve pomoći i organizovanju službe spasavanja u slučaju nezgode na radu ("Službeni list SFRJ", br.21/71)		•
18	Zaštita nepušača, zabrana uzimanja alkohola i dr. sredstava zavisnosti	Naredba o zabrani pušenja JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Naredba o zabrani unošenja i konzumiranja alkohola i drugih sredstava zavisnosti u objekte i radne prostorije preduzeća, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
19	Održavanje rad. prostorija	Uvid u stanje	•	
20	Stanje prostorija za ličnu higijenu	Uvid u stanje	•	

21	Inspekcijski nalazi	Inspekcijski nalazi o izvršenom nadzoru	•	
22	Povrede, prof. oboljenja i oboljenja u vezi sa radom	Evidencije o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i oboljenjima u vezi sa radom	•	
RANG STANJA RADNE OKOLINE				2

4.2. Identifikacija opasnosti i štetnosti na radnom mjestu i u radnoj okolini i moguće posledice

R.B.	Radne aktivnosti	Moguće opasnosti ili štetnosti	Moguće posledice
1	Obavljanje radnih aktivnosti	Mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr. vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);	Povrede pojedinih dijelova tela (nagnječenja, razderotine, uganuća, istegnuća tetiva i prelomi kostiju)
2	Obavljanje radnih aktivnosti	Opasnost od indirektnog dodira	Strujni udar sa mogućim smrtnim ishodom
3	Obavljanje radnih aktivnosti	Štetni klimatski uticaji	Oboljenja organa za disanje; koštano-mišićnog sistema; kože i potkožnog tkiva i dr.
4	Obavljanje redovnih radnih aktivnosti	Nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje; sedenje; čučanje; klečanje i sl.)	Glavobolja, ukočenost vrata, bolovi u ramenima i leđima, poremećaji sistema za varenje
5	Obavljanje radnih aktivnosti	Odgovornost u primanju i prenošenju informacija; korišćenje odgovarajućeg znanja i sposobnosti; odgovornost u pravilima ponašanja; odgovornost za brze izmjene radnih procedura; intenzitet u radu; prostorna uslovljenost radnog mjesta; konfliktne situacije i sl.	Psihosomatski poremećaji (glavobolja; poremećaj raspoloženja; uznemirenost); mogućnost povređivanja (konfliktne situacije)
6	Obavljanje radnih aktivnosti	Napori pri obavljanju određenih poslova koji prouzrokuju psihološka opterećenja (stres, monotonija i sl.)	Psihosomatski poremećaji
7	Učešće u saobraćaju (Obavlja dužnost vozača motornog vozila Biblioteke)	Ostale opasnosti, odnosno štetnosti	Politraume - saobraćajni udesi sa mogućim smrtnim ishodom

4.3. Procjena rizika

R. br.	Šifra opasnosti ili štetnosti	Rang izloženosti	Rang stanja radne okoline	Rang vjerovatnoće	Rang težine mogućih posljedica	Mjera rizika	Rang rizika Trostepena Skala
1.	10	1	1	1	2	2	I
2.	16	1	1	2	2	5	I
3.	27	3	1	2	5	10	II
4.	30	1	1	1	1	1	I
5.	31	3	1	2	2	4	I
6.	32	3	1	2	2	4	I
7.	33	2	1	1	3	3	I
8.	39	3	1	2	5	10	II

5. ZAKLJUČAK

Na osnovu sprovedenog postupka snimanja organizacije rada, prepoznavanja i utvrđivanja opasnosti i štetnosti na radnom mjestu, te procjenjivanja rizika u odnosu na moguće opasnosti i štetnosti, utvrđuje se da radno mjesto **VOZAČ B I C KATEGORIJE** je radno mjesto sa povećanim rizikom.

Povećani rizik je procijenjen na osnovu sljedećih opasnosti i štetnosti:

- nepovoljni vremenski uslovi (27)

- ostale opasnosti, odnosno štetnosti - opasnosti vezane za učešće u saobraćaju (39)

Na osnovu utvrđenog ranga rizika za radno mjesto VOZAČ B I C KATEGORIJE predlažu se sljedeće mjere zaštite na radu:

10- mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr: vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);

- prilikom upotrebe stepenica obavezno držanje za rukohvate
- gledanje u pravcu hodanja
- hodati jedan po jedan stepenik
- obratiti pažnju na vlažne i klizave podove
- redovno, tj. uredno održavanje radnog prostora

16 - opasnost od indirektnog dodira (sredstva za rad na električni pogon);

- održavati električne instalacije u ispravnom stanju i funkcionalnost zaštitnih upravljačkih uređaja
- vršiti periodične preglede i ispitivanja električnih instalacija i zaštitnih upravljačkih uređaja
- neovlašćeni, odnosno nestručni zaposleni, ne smeju intervenisati na opasnim područjima električnih instalacija. Potrebno je samo da prijave kvar

27 - Štetni klimatski uticaji

- koristiti adekvatnu zaštitnu odjeću i obuću – shodno vremenskim prilikama.
- češće pauze u ljetnjim danima sa visokom spoljašnjom temperaturom vazduha
- primjena mjera bezbjednog rada neposredno prije, za vrijeme i posle atmosferskih uticaja;
- vožnju prilagoditi vremenskim prilikama

30- napori ili tjelesna naprezanja (ručno prenošenje tereta, guranje ili vuča tereta, razne dugotrajne povećane tjelesne aktivnosti i sl.);

- prema mogućnostima često mijenjati položaj tijela i koristiti propisani odmor u toku rada, a shodno Pravilniku o mjerama zaštite prilikom ručnog prenošenja tereta („Službeni list CG“, br. 29/15)

31 - nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje, sjedenje, čučanje, klečanje i sl.);

- dizajniranje radnog mjesta prema ergonomske preporukama (radni prostor, radna površina, stolica, raspored).
- aktivne pauze od 3 do 5 minuta na svaki sat rada (vježbe za vrat, ramena, ruke i donji deo leđa).
- postupiti Uputstvo za bezbjedan rad pri korišćenju računara
- ne sjediti prekrštenih nogu
- praviti adekvatne pauze u toku vožnje i kraća istezanja

32 - prostorna obuhvaćenost radnog mjesta (klastrofobija, usamljenost); konfliktni odnosi

- obezbijediti zaposlenom obuku za rad sa strankama
- korektno i ljubazno ponašanje pri radu sa strankama i poslovnim saradnicima

33 - visoki zahtjevi, loš nadzor u toku rada;

- profesionalan odnos, prilagodljivost situaciji, samoinicijativnost
- odgovornost pri radu uz korektan međuljudski odnos
- smanjenje stresa boljom organizacijom rada, tj. postavljanje realnih svakodnevnih radnih zadataka
- pravilna raspodjela uloga i odgovornosti
- koncentracija pri radu
- korišćenje češćih kraćih odmora i stvaranje rekreativnih navika

39 – ostale opasnosti odnosno štetnosti

- striktno poštovati propise iz bezbjednosti u saobraćaju;
- svakodnevni vizuelni pregled vozila prije početka vožnje;
- prilagođavanje brzine vožnje uslovima puta;
- zabanjena vožnja pod dejstvom alkohola i drugih narkotika;
- zabrana korišćenja mobilnog telefona u toku vožnje, osim u slučaju razgovora preko slušalice ili mikrofona (FREE HANDS);
- redovna kontrola i održavanje tehničke ispravnosti motornog vozila;
- mora posjedovati potrebnu dozvolu i sertifikat kao i lekarsko uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti za tu kategoriju vozila
- uvijek vozite oprezno i budite staloženi.

- praviti povremene pauze na dužim putovanjima
- edukacija za prevazilaženje konfliktnih situacija i pritisaka „da se stigne na vrijeme“ i pauze u toku vožnje

6. UTVRĐIVANJE NAČINA I MJERA ZA OTKLANJANJE, SMANJENJE ILI SPREČAVANJE RIZIKA

Na osnovu procijenjenog rizika za radno mjesto VOZAČ B I C KATEGORIJE utvrđuju se sljedeće mjere zaštite na radu:

- **sredstva i oprema lične zaštite**

Naziv sredstva lične zaštite	Standard	Komada	Rok upotrebe
a) Zajednička sredstva i oprema			
Prva pomoć			
PP aparati			
b) Sredstva i oprema lične zaštite			

- **medicinske mjere**

Prethodni pregledi obavezni su pri zapošljavanju, jer zaposleni moraju da ispunjavaju zdravstvene uslove u skladu sa zahtevima i uslovima za radno mjesto.

Periodični pregledi obavezni su najmanje jednom u tri godine na osnovu važeće odredbe posebnog propisa (Zakon o bezbjednosti saobraćaja na putevima ("Sl. list CG", br. 33/2012, 58/2014, 14/2017 - odluka US i 66/2019).

Prilikom upućivanja zaposlenih na prethodne i periodične ljekarske preglede unose se opasnosti i štetnosti koja su definisana za ovo radno mjesto.

1. OPŠTI PODACI

	NAZIV
RADNO MJESTO	DOMAR
SEKTOR/SAMOSTALNA SLUŽBA	I Odjeljenje opštih poslova
MJESTO/LOKACIJA	
SLUŽBA/ODJELJENJE	

2. PODACI O POSTOJEĆEM STANJU: OBJEKTI, TEHNOLOŠKI I RADNI PROCESI, SREDSTVA ZA RAD, SREDSTVA I OPREMA ZA LIČNU ZAŠTITU

2.1. Tehnološki proces

--

2.2. Radni proces

PO SISTEMATIZACIJI
– Vršiti dežurstvo na ulazu u Biblioteku i pružati neophodna obavještenja strankama. – Odgovoran je za održavanje reda u holu Biblioteke. Prima na čuvanje stvari korisnika i odgovara za njih. Vršiti kontrolu ulazaka i izlazaka radnika Biblioteke i stranki i o tome vodi evidenciju. Neposredno je odgovoran za bezbjednost zgrade i imovine Biblioteke. Preduzima preventivne mjere zaštite od požara i drugih elementarnih nepogoda. O svom prisustvu na radu i svemu što se desilo u toku dežurstva unosi podatke u knjigu dežurstva i o tome obavještava ovlašćenog radnika. U zimskom periodu brine o urednosti prilaza i dvorišta bibliotečke zgrade. Pomaže u održavanju bibliotečkog parka. Obavlja i druge poslove predviđene Zakonom o zaštiti imovine i lica. Radi i druge slične poslove po nalogu rukovodioca Odjeljenja i direktora.
ODSTUPANJE

2.3. Objekti, radni i pomoćni prostor

Upravna zgrada

2.4. Sredstva i oprema za rad

Mašine, uređaji, postrojenja i mehanički alat	Ručni alat
Ručni i pomoćni alati	
Instalacije	

2.5. Druga sredstva za rad

--

2.6. Sredstva i oprema za ličnu zaštitu

--

2.7. Materijali, sirovine i druge materije koje se koriste pri radu

Osnovni materijal	
Ostalo / otpad	

2.8. Pomoćne konstrukcije i Objekti

--

3. ORGANIZACIJA RADA

3.1. Uslovi za zasnivanje radnog odnosa

Stepen stručne spreme	Obrazovni profil	Radno iskustvo	Znanje, veštine, sposobnosti
-----------------------	------------------	----------------	------------------------------

Srednje opšte ili stručno obrazovanje, četvrti nivo (IV 1), 240 kredita CSPK-a.			Probni rad u trajanju od tri mjeseca
---	--	--	--------------------------------------

3.2. Opšti podaci o izvršiocima

Ukupno	Muškarci	Žene	Prosječna starost	Prosječan radni staž	Prosječan eksponirani radni staž
0					

3.3. Radno vrijeme*

Puno	Nepuno	Skraćeno	Prekovremeni rad	Preraspodjela radnog vremena	Noćni rad	Smenski rad	Turnus

3.4. Odmori*

U toku rada	Dnevni	U toku nedelje	Godišnji

3.5. Opšti zahtjevi radnog mjesta

Vremensko angažovanje prema mjestu aktivnosti [%]	U radnim prostorijama	Kancelarija	
		Radionica	
	Rad na otvorenom	Krug preduzeća	
		Terenski rad	
Izvršenje zadatka	Radi sam		
	Sa drugim		
	U prisustvu drugih		
	Rukovodi zaposlenima		Broj

3.6. Osposobljavanje*

Stručno	Za bezbjedan rad	Za zaštitu od požara

3.7. Ljekarski pregledi*

Prethodni		Periodični		Po nalogu med. rada		Sistematski	
DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE
•		•					

* u skladu sa propisima

4. PROCJENA RIZIKA NA RADNOM MJESTU**4.1. Postojeće stanje zaštite na radu**

R.B.	Elementi za procenu stanja radne okoline	Dokument/osnov	Usklađenost sa zahtevima zadovoljava	
			DA	NE
1	Radni prostor i radne površine	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
2	Sredstva i oprema za rad	Pravilnik o postupku i rokovima za vršenje periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite na radu i uslova radne sredine ("Sl. List RCG" br. 71/05) Pravilnika o mjerama i normativima zaštite na radu na oruđima za rad ("Sl. List SFRJ" br. 15,18/91) Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima opreme za rad		•

3	Zaštita od udara električne struje	Pravilnik o zaštitnim mjerama protiv opasnosti od električne struje u radnim prostorijama i na radilištima ("Sl. list SRCG", br. 6/86) Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore		•
4	Grejanje i ventilacija	Uvid u stanje	•	
5	Mikroklima	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
6	Osvjetljenost	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
7	Elektromagnetno zračenje	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
8	Buka i vibracije	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu od rizika izloženosti buci ("Službeni list CG", br. 37/16)		•
9	Atmosferski i klimatski uticaji	Uvid u stanje	•	
10	Zaštita od požara i eksplozija	Zakon o zaštiti i spašavanju ("Službeni list Crne Gore", br. 013/07, 005/08, 086/09, 032/11, 054/16) Pravilnik zaštite od požara, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
11	Putevi za prolaz, prevoz i evakuaciju	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
12	Sirovine, osnovni i pomoćni materijal	Ne koriste se opasne materije, ili Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o opasnim materijama koje se koriste u toku rada	•	
13	Organizacione mjere bezbednosti i zdravlja na radu	Kolektivni ugovor JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
14	Sredstva i oprema za ličnu zaštitu	Normativ sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu		•
15	Osposobljenost za bezbjedan rad	Zakona o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl. list CG", br. 34/14, Izmjene i dopune 44/18), Pravilnik o načinu i postupku osposobljavanja zaposlenih za bezbjedan rad ("Službeni list RCG", br. 57/06) Evidencija o zaposlenima osposobljenim za bezbjedan i zdrav rad		•
16	Obaveštenost iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu	Pravilnik o znakovima za zaštitu i zdravlje na radu ("Službeni list CG", br. 24/15)	•	
17	Pružanje prve pomoći	Pravilnik o opremi i postupku za pružanje prve pomoći i organizovanju službe spasavanja u slučaju nezgode na radu ("Službeni list SFRJ", br.21/71)		•
18	Zaštita nepušača, zabrana uzimanja alkohola i dr. sredstava zavisnosti	Naredba o zabrani pušenja JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Naredba o zabrani unošenja i konzumiranja alkohola i drugih sredstava zavisnosti u objekte i radne prostorije preduzeća, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
19	Održavanje rad. prostorija	Uvid u stanje	•	
20	Stanje prostorija za ličnu higijenu	Uvid u stanje	•	

21	Inspekcijski nalazi	Inspekcijski nalazi o izvršenom nadzoru	•	
22	Povrede, prof. oboljenja i oboljenja u vezi sa radom	Evidencije o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i oboljenjima u vezi sa radom	•	
RANG STANJA RADNE OKOLINE				2

4.2. Identifikacija opasnosti i štetnosti na radnom mjestu i u radnoj okolini i moguće posljedice

R.B.	Radne aktivnosti	Moguće opasnosti ili štetnosti	Moguće posljedice
1	Obavljanje radnih aktivnosti	Mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr: vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);	Povrede pojedinih dijelova tela (nagnječenja, razderotine, uganuća, istegnuća tetiva i prelomi kostiju)
2	Obavljanje radnih aktivnosti	Opasnost od indirektnog dodira	Strujni udar sa mogućim smrtnim ishodom
3	Obavljanje radnih aktivnosti	Hemijske štetnosti, Prašina	Irativno, toksično oštećenje kože, ekcemi, poremećaji i bolesti organa za disanje, nervnog sistema, organa za varenje (gastritis, peptički ulkus, toksično oštećenje jetre i dr.)
4	Obavljanje radnih aktivnosti	Fizičke štetnosti (buka i vibracije)	Oštećenje sluha (van govorne zone)
5	Obavljanje redovnih radnih aktivnosti	Nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje; sedenje; čučanje; klečanje i sl.)	Glavobolja, ukočenost vrata, bolovi u ramenima i leđima, poremećaji sistema za varenje
6	Obavljanje radnih aktivnosti	Štetni klimatski uticaji	Oboljenja organa za disanje; koštano-mišićnog sistema; kože i potkožnog tkiva i dr.
7	Obavljanje radnih aktivnosti	Odgovornost u primanju i prenošenju informacija; korišćenje odgovarajućeg znanja i sposobnosti; odgovornost u pravilima ponašanja; odgovornost za brze izmjene radnih procedura; intenzitet u radu; prostorna uslovljenost radnog mjesta; konfliktne situacije i sl.	Psihosomatski poremećaji (glavobolja; poremećaj raspoloženja; uznemirenost); mogućnost povređivanja (konfliktne situacije)
8	Obavljanje radnih aktivnosti	Napori pri obavljanju određenih poslova koji prouzrokuju psihološka opterećenja (stres, monotonija i sl.)	Psihosomatski poremećaji
9	Obavljanje radnih aktivnosti	Štetnosti vezane za organizaciju rada, kao što su: rad duži od punog radnog vremena (prekovremeni rad), rad u smjenama, skraćeno radno vrijeme, rad noću, pripravnost za slučaj intervencija, i sl.	Psihosomatski poremećaji, oboljenja kardiovaskularnog sistema, organa za varenje i dr.
10	Obavljanje radnih aktivnosti	Riziik koja prouzrokuju druga lica Nasilje prema licima koja rade na obezbjeđenju	Psihičko opterećenje, konflikti, moguć i fizički sukob

4.3. Procjena rizika

R. br.	Šifra opasnosti ili štetnosti	Rang izloženosti	Rang stanja radne okoline	Rang vjerovatnoće	Rang težine mogućih posljedica	Mjera rizika	Rang rizika
							Trostepena Skala
1.	10	4	1	2	2	4	I
2.	16	1	1	2	2	5	I
3.	21	3	1	2	2	4	I
4.	22	3	1	2	2	4	I
5.	27	2	1	1	2	2	I

6.	30	3	2	3	2	6	I
7.	31	3	1	2	2	4	I
8.	32	3	1	2	2	4	I
9.	33	2	1	1	3	3	I
10.	34	5	1	2	5	10	II
11.	35	4	1	2	5	10	II

5. ZAKLJUČAK

Na osnovu sprovedenog postupka snimanja organizacije rada, prepoznavanja i utvrđivanja opasnosti i štetnosti na radnom mjestu, te procjenjivanja rizika u odnosu na moguće opasnosti i štetnosti, utvrđuje se da radno mjesto **DOMAR je** radno mjesto sa povećanim rizikom.

Povećani rizik je procijenjen na osnovu sljedećih opasnosti i štetnosti:

- faktori na koje utiče proces rada (npr. ponavljanje, rad u smjenama, rad u turnusu, prekovremeni rad, pripravnost za slučaju intervencije, rad noću) (34)
- rizici koji prouzrokuju druga lica (npr. nasilje nad osobljem koje radi u prodaji, nasilje prema licima koja rade na šalterima, posao revizora, inspektora, policajaca) (35)

Na osnovu utvrđenog ranga rizika za radno mjesto DOMAR predlažu se sljedeće mjere zaštite na radu:

10- mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr: vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);

- prilikom upotrebe stepenica obavezno držanje za rukohvate
- gledanje u pravcu hodanja
- hodati jedan po jedan stepenik
- obratiti pažnju na vlažne i klizave podove
- redovno, tj. uredno održavanje radnog prostora

16 - opasnost od indirektnog dodira (sredstva za rad na električni pogon);

- održavati električne instalacije u ispravnom stanju i funkcionalnost zaštitnih upravljačkih uređaja
- vršiti periodične preglede i ispitivanja električnih instalacija i zaštitnih upravljačkih uređaja
- neovlašćeni, odnosno nestručni zaposleni, ne smeju intervenisati na opasnim područjima električnih instalacija. Potrebno je samo da prijave kvar

21 - udisanje po zdravlje opasnih materija odnosno njihovo prodiranje u tijelo kroz kožu;

- obuka zaposlenih za bezbedan i zdrav rad;
- da bi se sprečilo opšte štetno dejstvo prašine za zaposlene u smislu pojave smetnji u disanju moraju se koristiti neophodna adekvatna lična zaštitna sredstva (respirator za prašinu)
- u kontaktu sa hemikalijama zaposleni moraju koristiti neophodna adekvatna lična zaštitna sredstva (naočare, masku, rukavice)

22- izloženost buci, ultrazvuku;

- pri opremanju proizvodnog pogona treba birati tihe mašine i uređaje
- stare mašine redovno održavati, a dotrajale dijelove zamijeniti novima
- izvor buke oklopiti tako da se buka ne širi na okolinu.
- kada visokofrekventna buka ne prelazi mnogo dopuštenu granicu, pomaže oblaganje zidova materijalom koji upija zvuk.
- krajnja je mjera korištenje LZS (ušni čepovi, ušni štitić, kacige s ušnim štitićima)

30- naponi ili tjelesna naprezanja (ručno prenošenje tereta, guranje ili vuča tereta, razne dugotrajne povećane tjelesne aktivnosti i sl.);

- prema mogućnostima često mijenjati položaj tijela i koristiti propisani odmor u toku rada, a shodno Pravilniku o mjerama zaštite prilikom ručnog prenošenja tereta („Službeni list CG“, br. 29/15)

31 - nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje, sjedenje, čučanje, klečanje i sl.);

- dizajniranje radnog mjesta prema ergonomskim preporukama (radni prostor, radna površina, stolica, raspored).
- aktivne pauze od 3 do 5 minuta na svaki sat rada (vježbe za vrat, ramena, ruke i donji deo leđa).
- postupiti Uputstvo za bezbjedan rad pri korišćenju računara
- ne sjediti prekrštenih nogu
- praviti adekvatne pauze u toku vožnje i kraća istezanja

32 - prostorna obuhvaćenost radnog mjesta (klastrofobija, usamljenost); konfliktni odnosi

- obezbijediti zaposlenom obuku za rad sa strankama
- korektno i ljubazno ponašanje pri radu sa strankama i poslovnim saradnicima

33 - visoki zahtjevi, loš nadzor u toku rada;

- profesionalan odnos, prilagodljivost situaciji, samoinicijativnost
- odgovornost pri radu uz korektan međuljudski odnos
- smanjenje stresa boljom organizacijom rada, tj. postavljanje realnih svakodnevnih radnih zadataka
- pravilna raspodjela uloga i odgovornosti
- koncentracija pri radu
- korišćenje češćih kraćih odmora i stvaranje rekreativnih navika

34 - faktori na koje utiče proces rada (npr. ponavljanje, rad u smjenama, rad u turnusu, prekovremeni rad, pripravnost za slučaju intervencije, rad noću);

- Zakon o radu ("Sl. list CG", br. 74/2019 i 8/2021)
- češće pauze tokom prekovremenog rada
- odgovarajuće osvetljenje na radnom mjestu u toku noći
- održavanje budnosti tokom noći muzikom ili kontaktom sa kolegama
- obezbeđena izmjena smjena, tako da zaposleni ne radi više od jedne neprekidne radne nedelje noću

35 - rizici koji prouzrokuju druga lica (npr. nasilje nad osobljem koje radi u prodaji, nasilje prema licima koja rade na šalterima, posao revizora, inspektora, policajaca);

- poštovanje pravila bontona, izbjegavanje konfliktnih situacija;
- poštuje se Zakon o zabrani zlostavljanja na radu ("Službeni list Crne Gore", br. 030/12, 054/16);
- obrazovanje za odnose sa javnošću i strankama, primenom nenasilne komunikacij

6. UTVRĐIVANJE NAČINA I MJERA ZA OTKLANJANJE, SMANJENJE ILI SPREČAVANJE RIZIKA

Na osnovu procijenjenog rizika za radno mjesto DOMAR utvrđuju se sljedeće mjere zaštite na radu:

• sredstva i oprema lične zaštite

Naziv sredstva lične zaštite	Standard	Komada	Rok upotrebe
a) Zajednička sredstva i oprema			
Prva pomoć			
PP aparati			
b) Sredstva i oprema lične zaštite			

• medicinske mjere

Prethodni pregledi pri zapošljavanju, jer zaposleni treba da ispunjavaju zdravstvene uslove u skladu sa zahtjevima i uslovima za radno mjesto.

Periodični zdravstveni pregledi zaposlenih obavezni su jednom u periodu od 12 mjeseci a shodno Zakonu o zaštiti i zdravlju na radu („Sl.list CG”, br.34/14, 44/18-član 19), Pravilniku o vrsti načinu obimu i rokovima za obavljanje zdravstvenih pregleda zaposlenih na radnim mjestima sa posebnim uslovima rada odnosno sa povećanim rizikom ("Službeni list CG", br. 43/17).

Procjenivači rizika konstatuju da je radno mjesto sa posebnim ulovima rada, a shodno Pravilniku o poslovima sa posebnim uslovima rada i uslovima koje treba da ispuni zaposleni za rad na tim poslovima ("Službeni list CG", br. 70/16).

Prilikom upućivanja zaposlenih na prethodne i periodične ljekarske preglede unose se opasnosti i štetnosti koja su definisana za ovo radno mjesto.

1. OPŠTI PODACI

	NAZIV
RADNO MJESTO	Čistačica
SEKTOR/SAMOSTALNA SLUŽBA	I Odjeljenje opštih poslova
MJESTO/LOKACIJA	
SLUŽBA/ODJELJENJE	

2. PODACI O POSTOJEĆEM STANJU: OBJEKTI, TEHNOLOŠKI I RADNI PROCESI, SREDSTVA ZA RAD, SREDSTVA I OPREMA ZA LIČNU ZAŠTITU**2.1. Tehnološki proces**

--

2.2. Radni proces

PO SISTEMATIZACIJI	
–	Radi na održavanju čistoće u radnim prostorijama (kancelarije, sale, hodnici, stepeništa, dvorište bibliotečke zgrade). Odgovara za imovinu Biblioteke u odgovarajućem prostoru u vremenu obavljanja redovnog posla. Obavlja i druge slične poslove po nalogu rukovodioca Odjeljenja i direktora.
ODSTUPANJE	

2.3. Objekti, radni i pomoćni prostor

--

2.4. Sredstva i oprema za rad

Mašine, uređaji, postrojenja i mehanički alat	
Ručni i pomoćni alati	
Instalacije	

2.5. Druga sredstva za rad

--

2.6. Sredstva i oprema za ličnu zaštitu

--

2.7. Materijali, sirovine i druge materije koje se koriste pri radu

Osnovni materijal	
Ostalo / otpad	

2.8. Pomoćne konstrukcije i Objekti

--

3. ORGANIZACIJA RADA**3.1. Uslovi za zasnivanje radnog odnosa**

Stepen stručne spreme	Obrazovni profil	Radno iskustvo	Znanje, veštine, sposobnosti
Srednje opšte ili stručno obrazovanje, četvrti nivo (IV 1), 240 kredita CSPK-a.			Ljekarsko uvjerenje o sposobnosti za rad. Probni rad u trajanju od tri mjeseca.

3.2. Opšti podaci o izvršiocima

Ukupno	Muškarci	Žene	Prosječna starost	Prosječan radni staž	Prosječan eksponirani radni staž
0					

3.3. Radno vrijeme*

Puno	Nepuno	Skraćeno	Prekovremeni rad	Preraspodjela radnog vremena	Noćni rad	Smenski rad	Turnus
7-15h							

3.4. Odmori*

U toku rada	Dnevni	U toku nedelje	Godišnji
30'		Vikend	

3.5. Opšti zahtjevi radnog mjesta

Vremensko angažovanje prema mjestu aktivnosti [%]	U radnim prostorijama	Kancelarija	
		Radionica	
	Rad na otvorenom	Krug preduzeća	
		Terenski rad	
Izvršenje zadatka	Radi sam		
	Sa drugim		
	U prisustvu drugih		
	Rukovodi zaposlenima		Broj

3.6. Osposobljavanje*

Stručno	Za bezbjedan rad	Za zaštitu od požara

3.7. Ljekarski pregledi*

Prethodni		Periodični		Po nalogu med. rada		Sistematski	
DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE
	•		•				

* u skladu sa propisima

4. PROCJENA RIZIKA NA RADNOM MJESTU**4.1. Postojeće stanje zaštite na radu**

R.B.	Elementi za procenu stanja radne okoline	Dokument/osnov	Usklađenost sa zahtevima zadovoljava	
			DA	NE
1	Radni prostor i radne površine	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
2	Sredstva i oprema za rad	Pravilnik o postupku i rokovima za vršenje periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite na radu i uslova radne sredine ("Sl. List RCG" br. 71/05) Pravilnika o mjerama i normativima zaštite na radu na oruđima za rad ("Sl. List SFRJ" br. 15,18/91) Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima opreme za rad		•
3	Zaštita od udara električne struje	Pravilnik o zaštitnim mjerama protiv opasnosti od električne struje u radnim prostorijama i na radilištima ("Sl. list SRCG", br. 6/86)		•

		Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore		
4	Grejanje i ventilacija	Uvid u stanje	•	
5	Mikroklima	Izveštaj o mjeranjima / uvid u stanje		•
6	Osvjetljenost	Izveštaj o mjeranjima / uvid u stanje		•
7	Elektromagnetno zračenje	Izveštaj o mjeranjima / uvid u stanje		•
8	Buka i vibracije	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu od rizika izloženosti buci ("Službeni list CG", br. 37/16)		•
9	Atmosferski i klimatski uticaji	Uvid u stanje	•	
10	Zaštita od požara i eksplozija	Zakon o zaštiti i spašavanju ("Službeni list Crne Gore", br. 013/07, 005/08, 086/09, 032/11, 054/16) Pravilnik zaštite od požara, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
11	Putevi za prolaz, prevoz i evakuaciju	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
12	Sirovine, osnovni i pomoćni materijal	Ne koriste se opasne materije, ili Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o opasnim materijama koje se koriste u toku rada	•	
13	Organizacione mjere bezbednosti i zdravlja na radu	Kolektivni ugovor JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
14	Sredstva i oprema za ličnu zaštitu	Normativ sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu		•
15	Osposobljenost za bezbjedan rad	Zakona o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl. list CG", br. 34/14, Izmjene i dopune 44/18), Pravilnik o načinu i postupku osposobljavanja zaposlenih za bezbjedan rad ("Službeni list RCG", br. 57/06) Evidencija o zaposlenima osposobljenim za bezbjedan i zdrav rad		•
16	Obaveštenost iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu	Pravilnik o znakovima za zaštitu i zdravlje na radu ("Službeni list CG", br. 24/15)	•	
17	Pružanje prve pomoći	Pravilnik o opremi i postupku za pružanje prve pomoći i organizovanju službe spasavanja u slučaju nezgode na radu ("Službeni list SFRJ", br.21/71)		•
18	Zaštita nepušača, zabrana uzimanja alkohola i dr. sredstava zavisnosti	Naredba o zabrani pušenja JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Naredba o zabrani unošenja i konzumiranja alkohola i drugih sredstava zavisnosti u objekte i radne prostorije preduzeća, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
19	Održavanje rad. prostorija	Uvid u stanje	•	
20	Stanje prostorija za ličnu higijenu	Uvid u stanje	•	
21	Inspekcijski nalazi	Inspekcijski nalazi o izvršenom nadzoru	•	
22	Povrede, prof. oboljenja	Evidencije o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i oboljenjima u vezi sa radom	•	

i oboljenja u vezi sa radom		
RANG STANJA RADNE OKOLINE		1

4.2. Identifikacija opasnosti i štetnosti na radnom mjestu i u radnoj okolini i moguće posljedice

R.B.	Radne aktivnosti	Moguće opasnosti ili štetnosti	Moguće posljedice
1	Obavljanje radnih aktivnosti (čisti prozore)	Rad na visini u smislu propisa o zaštiti na radu	Povrede različite težine, poremećaji oboljenja organa za disanje i koštano-mišićnog sistema i dr.
2	Obavljanje radnih aktivnosti	Mogućnost klizanja ili spoticanja (mokre ili klizave površine)	Povrede pojedinih djelova tijela (posjekotine, nagnječenja, razderotine, uganuća, istegnuća tetiva i prelomi kostiju)
3	Korišćenje električnih uređaja	Opasnost od indirektnog dodira	Strujni udar sa mogućim smrtnim ishodom
4	Obavljanje radnih aktivnosti	Hemijske štetnosti, prašina	Iritativno, toksično oštećenje kože, ekcemi, poremećaji i bolesti organa za disanje, nervenog sistema, organa za varenje (gastritis, peptički ulkus, toksično oštećenje jetre i dr.)
5	Obavljanje radnih aktivnosti	Nefiziološki položaj tijela	Glavobolja, ukočenost vrata, bolovi u ramenima i leđima, poremećaji sistema za varenje
6	Obavljanje radnih aktivnosti	Nedovoljna motivacija za rad	Psihosomatski poremećaji i oboljenja (glavobolja, poremećaj raspoloženja, uznemirenost)
7	Obavljanje radnih aktivnosti	Štetni klimatski uticaji	Oboljenja organa za disanje; koštano-mišićnog sistema; kože i potkožnog tkiva i dr.

4.3. Procjena rizika

R. br.	Šifra opasnosti ili štetnosti	Rang izloženosti	Rang stanja radne okoline	Rang vjerovatnoće	Rang težine mogućih posljedica	Mjera rizika	Rang rizika
							Trostepena Skala
1.	08	2	1	1	3	3	I
2.	10	3	1	2	3	6	I
3.	16	5	1	2	3	6	I
4.	21	2	1	1	3	3	I
5.	27	1	1	1	2	2	I
6.	30	2	1	1	3	3	I
7.	31	3	1	2	2	4	I
8.	33	2	1	1	2	2	I

5. ZAKLJUČAK

Na osnovu sprovedenog postupka snimanja organizacije rada, prepoznavanja i utvrđivanja opasnosti i štetnosti na radnom mjestu, te procjenjivanja rizika u odnosu na moguće opasnosti i štetnosti, utvrđuje se da radno mjesto **ČISTAČICA** nije radno mjesto sa povećanim rizikom.

Na osnovu utvrđenog ranga rizika za radno mjesto ČISTAČICA predlažu se sljedeće mjere zaštite na radu:

08 – rad na visini ili u dubini;

- sva mjesta rada viša od 100 cm od tla, odnosno viša od 120 cm iznad poda u zatvorenoj prostoriji (galeriji, platformi i sl.), kod kojih postoji opasnost od pada, moraju biti zaštićena posebnom zaštitnom ogradom;
- prilikom obavljanja radnih aktivnosti tj. posla na visini ne smije se improvizovati, radi sopstvene sigurnosti i sigurnosti kolega, ne mogu se koristiti priručna sredstva;
- Koristiti isključivo dobro održavane i potpuno ispravne stube. Stube osigurati od propadanja i naginjanja - ne smiju se micati dok ste na stubama. Krakove uvijek rastvorite do kraja i provjerite osiguranje od prekomjernog razmicanja krakova. Gornji dio stuba (zadnja dva gazišta) nije siguran za stajanje - ne penjite se preko visine gdje nemate oslonac za tijelo. Koristite

obuču s niskom neklizajućom potplatom. Za vrijeme rada na stubama ne koristite mobilni telefon, te izbjegnite postupke koji vam odvlače pažnju.

- pri radu na visini na mjestu koje nije ograđeno propisanom ogradom te je moguće da zaposleni padne obavezno koristiti lična zaštitna sredstva.

10- mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr: vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);

- prilikom upotrebe stepenica obavezno držanje za rukohvate
- gledanje u pravcu hodanja
- hodati jedan po jedan stepenik
- obratiti pažnju na vlažne i klizave podove
- redovno, tj. uredno održavanje radnog prostora

16 - opasnost od indirektnog dodira (sredstva za rad na električni pogon);

- održavati električne instalacije u ispravnom stanju i funkcionalnost zaštitnih upravljačkih uređaja
- vršiti periodične preglede i ispitivanja električnih instalacija i zaštitnih upravljačkih uređaja
- neovlašćeni, odnosno nestručni zaposleni, ne smeju intervenisati na opasnim područjima električnih instalacija. Potrebno je samo da prijave kvar

21 - udisanje po zdravlje opasnih materija odnosno njihovo prodiranje u tijelo kroz kožu;

- obuka zaposlenih za bezbedan i zdrav rad;
- da bi se sprečilo opšte štetno dejstvo prašine za zaposlene u smislu pojave smetnji u disanju moraju se koristiti neophodna adekvatna lična zaštitna sredstva (respirator za prašinu)
- u kontaktu sa hemikalijama zaposleni moraju koristiti neophodna adekvatna lična zaštitna sredstva (naočare, masku, rukavice)

27 - Štetni klimatski uticaji

- koristiti adekvatnu zaštitnu odjeću i obuću – shodno vremenskim prilikama.
- češće pauze u ljetnim danima sa visokom spoljašnjom temperaturom vazduha
- primjena mjera bezbjednog rada neposredno prije, za vrijeme i posle atmosferskih uticaja;

30- napori ili tjelesna naprezanja (ručno prenošenje tereta, guranje ili vuča tereta, razne dugotrajne povećane tjelesne aktivnosti i sl.);

- prema mogućnostima često mijenjati položaj tijela i koristiti propisani odmor u toku rada, a shodno Pravilniku o mjerama zaštite prilikom ručnog prenošenja tereta („Službeni list CG“, br. 29/15)

31 - nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje, sjedenje, čučanje, klečanje i sl.);

- dizajniranje radnog mjesta prema ergonomskim preporukama (radni prostor, radna površina, stolica, raspored).
- aktivne pauze od 3 do 5 minuta na svaki sat rada (vježbe za vrat, ramena, ruke i donji deo leđa).
- ne sjediti prekrštenih nogu
- praviti adekvatne pauze u toku rada i kraća istezanja ukoliko su potrebna

33 - visoki zahtjevi, loš nadzor u toku rada;

- profesionalan odnos, prilagodljivost situaciji, samoinicijativnost
- odgovornost pri radu uz korektan međuljudski odnos
- smanjenje stresa boljom organizacijom rada, tj. postavljanje realnih svakodnevnih radnih zadataka
- pravilna raspodjela uloga i odgovornosti
- koncentracija pri radu
- korišćenje češćih kraćih odmora i stvaranje rekreativnih navika

6. UTVRĐIVANJE NAČINA I MJERA ZA OTKLANJANJE, SMANJENJE ILI SPREČAVANJE RIZIKA

Na osnovu procijenjenog rizika za radno mjesto ČISTAČICA utvrđuju se sljedeće mjere zaštite na radu:

• sredstva i oprema lične zaštite

Naziv sredstva lične zaštite	Standard	Komada	Rok upotrebe
a) Zajednička sredstva i oprema			
Prva pomoć			
PP aparati			
b) Sredstva i oprema lične zaštite			

- **medicinske mjere**

Prethodni pregledi pri zapošljavanju, jer zaposleni treba da ispunjavaju zdravstvene uslove u skladu sa zahtjevima i uslovima za radno mjesto.

Periodični zdravstveni pregledi zaposlenih obavezni su, na zahtjev zaposlenog, jednom u periodu od 36 mjeseci a shodno Zakonu o zaštiti i zdravlju na radu („Sl.list CG”, br.34/14,44/18-član 19, Član 62 Odredba člana 19 stav 3 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji),

Procjenivači rizika konstatuju da nije radno mjesto sa posebnim ulovima rada, a shodno Pravilnik o poslovima sa posebnim uslovima rada i uslovima koje treba da ispuni zaposleni za rad na tim poslovima ("Službeni list CG", br. 70/16).

Prilikom upućivanja zaposlenih na prethodne i periodične ljekarske preglede unose se opasnosti i štetnosti koja su definisana za ovo radno mjesto.

1. OPŠTI PODACI

	NAZIV
RADNO MJESTO	Računovođa
SEKTOR/SAMOSTALNA SLUŽBA	I Odjeljenje opštih poslova
MJESTO/LOKACIJA	
SLUŽBA/ODJELJENJE	

2. PODACI O POSTOJEĆEM STANJU: OBJEKTI, TEHNOLOŠKI I RADNI PROCESI, SREDSTVA ZA RAD, SREDSTVA I OPREMA ZA LIČNU ZAŠTITU**2.1. Tehnološki proces**

--

2.2. Radni proces

PO SISTEMATIZACIJI	
—	Odgovara za finansijsko-računovodstvene poslove Biblioteke; sastavlja godišnje i periodične izvještaje potrošačke jedinice nadležnom Ministarstvu; priprema finansijski plan i finansijski izvještaj za organe upravljanja; kontira i vodi glavnu knjigu; pravi statističke i druge izvještaje vezane za materijalno-finansijsko poslovanje Biblioteke. Obavlja i druge slične poslove po nalogu rukovodioca Odjeljenja i direktora.
ODSTUPANJE	

2.3. Objekti, radni i pomoćni prostor

--

2.4. Sredstva i oprema za rad

Mašine, uređaji, postrojenja i mehanički alat	
Ručni i pomoćni alati	
Instalacije	

2.5. Druga sredstva za rad

--

2.6. Sredstva i oprema za ličnu zaštitu

--

2.7. Materijali, sirovine i druge materije koje se koriste pri radu

Osnovni materijal	
Ostalo / otpad	

2.8. Pomoćne konstrukcije i Objekti

--

3. ORGANIZACIJA RADA**3.1. Uslovi za zasnivanje radnog odnosa**

Stepen stručne spreme	Obrazovni profil	Radno iskustvo	Znanje, veštine, sposobnosti
Visoko obrazovanje, sedmi nivo (VII 1) 240 kredita CSPK-a	ekonomskog smjera	godina dana radnog iskustva na istim ili sličnim poslovima.	položen ispit za samostalnog računovođu,

3.2. Opšti podaci o izvršiocima

Ukupno	Muškarci	Žene	Prosječna starost	Prosječan radni staž	Prosječan eksponirani radni staž
0					

3.3. Radno vrijeme*

Puno	Nepuno	Skraćeno	Prekovremeni rad	Preraspodjela radnog vremena	Noćni rad	Smenski rad	Turnus
7-15h							

3.4. Odmori*

U toku rada	Dnevni	U toku nedelje	Godišnji
30'		vikend	

3.5. Opšti zahtjevi radnog mjesta

Vremensko angažovanje prema mjestu aktivnosti [%]	U radnim prostorijama	Kancelarija	
		Radionica	
	Rad na otvorenom	Krug preduzeća	
		Terenski rad	
Izvršenje zadatka	Radi sam		
	Sa drugim		
	U prisustvu drugih		
	Rukovodi zaposlenima		Broj

3.6. Osposobljavanje*

Stručno	Za bezbjedan rad	Za zaštitu od požara

3.7. Ljekarski pregledi*

Prethodni		Periodični		Po nalogu med. rada		Sistematski	
DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE
	•		•				

* u skladu sa propisima

4. PROCJENA RIZIKA NA RADNOM MJESTU**4.1. Postojeće stanje zaštite na radu**

R.B.	Elementi za procenu stanja radne okoline	Dokument/osnov	Usklađenost sa zahtevima zadovoljava	
			DA	NE
1	Radni prostor i radne površine	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
2	Sredstva i oprema za rad	Pravilnik o postupku i rokovima za vršenje periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite na radu i uslova radne sredine ("Sl. List RCG" br. 71/05) Pravilnika o mjerama i normativima zaštite na radu na oruđima za rad ("Sl. List SFRJ" br. 15,18/91) Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima opreme za rad		•
3	Zaštita od udara električne struje	Pravilnik o zaštitnim mjerama protiv opasnosti od električne struje u radnim prostorijama i na radilištima ("Sl. list SRCG", br. 6/86)		•

		Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore		
4	Grejanje i ventilacija	Uvid u stanje	•	
5	Mikroklima	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
6	Osvjetljenost	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
7	Elektromagnetno zračenje	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
8	Buka i vibracije	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu od rizika izloženosti buci ("Službeni list CG", br. 37/16)		•
9	Atmosferski i klimatski uticaji	Uvid u stanje	•	
10	Zaštita od požara i eksplozija	Zakon o zaštiti i spašavanju ("Službeni list Crne Gore", br. 013/07, 005/08, 086/09, 032/11, 054/16) Pravilnik zaštite od požara, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
11	Putevi za prolaz, prevoz i evakuaciju	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
12	Sirovine, osnovni i pomoćni materijal	Ne koriste se opasne materije, ili Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o opasnim materijama koje se koriste u toku rada	•	
13	Organizacione mjere bezbednosti i zdravlja na radu	Kolektivni ugovor JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
14	Sredstva i oprema za ličnu zaštitu	Normativ sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu		•
15	Osposobljenost za bezbjedan rad	Zakona o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl. list CG", br. 34/14, Izmjene i dopune 44/18), Pravilnik o načinu i postupku osposobljavanja zaposlenih za bezbjedan rad ("Službeni list RCG", br. 57/06) Evidencija o zaposlenima osposobljenim za bezbjedan i zdrav rad		•
16	Obaveštenost iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu	Pravilnik o znakovima za zaštitu i zdravlje na radu ("Službeni list CG", br. 24/15)	•	
17	Pružanje prve pomoći	Pravilnik o opremi i postupku za pružanje prve pomoći i organizovanju službe spasavanja u slučaju nezgode na radu ("Službeni list SFRJ", br.21/71)		•
18	Zaštita nepušača, zabrana uzimanja alkohola i dr. sredstava zavisnosti	Naredba o zabrani pušenja JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Naredba o zabrani unošenja i konzumiranja alkohola i drugih sredstava zavisnosti u objekte i radne prostorije preduzeća, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
19	Održavanje rad. prostorija	Uvid u stanje	•	
20	Stanje prostorija za ličnu higijenu	Uvid u stanje	•	
21	Inspekcijski nalazi	Inspekcijski nalazi o izvršenom nadzoru	•	
22	Povrede, prof. oboljenja	Evidencije o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i oboljenjima u vezi sa radom	•	

i oboljenja u vezi sa radom		
RANG STANJA RADNE OKOLINE		1

4.2. Identifikacija opasnosti i štetnosti na radnom mjestu i u radnoj okolini i moguće posledice

R.B.	Radne aktivnosti	Moguće opasnosti ili štetnosti	Moguće posledice
1.	Obavljanje radnih aktivnosti	Mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr: vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);	Povrede pojedinih dijelova tela (nagnječenja, razderotine, uganuća, istegnuća tetiva i prelomi kostiju)
2.	Obavljanje radnih aktivnosti	Opasnost od indirektnog dodira	Strujni udar sa mogućim smrtnim ishodom
3.	Obavljanje redovnih radnih aktivnosti	Nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje; sedenje; čučanje; klečanje i sl.)	Glavobolja, ukočenost vrata, bolovi u ramenima i leđima, poremećaji sistema za varenje
4.	Obavljanje radnih aktivnosti	Odgovornost u primanju i prenošenju informacija; korišćenje odgovarajućeg znanja i sposobnosti; odgovornost u pravilima ponašanja; odgovornost za brze izmjene radnih procedura; intenzitet u radu; prostorna uslovljenost radnog mjesta; konfliktne situacije i sl.	Psihosomatski poremećaji (glavobolja; poremećaj raspoloženja; uznemirenost); mogućnost povređivanja (konfliktne situacije)
5.	Obavljanje radnih aktivnosti	Napori pri obavljanju određenih poslova koji prouzrokuju psihološka opterećenja (stres, monotonija i sl.)	Psihosomatski poremećaji Bolesti kardiovaskularnog sistema (ishemijska bolest srca, hipertenzija)
6.	Obavljanje radnih aktivnosti	Rizik koji prouzrokuju druga lica	Psihičko opterećenje, konflikti, moguć i fizički sukob

4.3. Procjena rizika

R. br.	Šifra opasnosti ili štetnosti	Rang izloženosti	Rang stanja radne okoline	Rang vjerovatnoće	Rang težine mogućih posljedica	Mjera rizika	Rang rizika Trostepena Skala
1.	10	2	1	1	2	2	I
2.	16	1	1	1	2	2	I
3.	31	3	1	2	2	4	I
4.	32	3	2	3	2	6	I
5.	33	3	2	3	2	6	I
6.	35	2	1	1	2	2	I

5. ZAKLJUČAK

Na osnovu sprovedenog postupka snimanja organizacije rada, prepoznavanja i utvrđivanja opasnosti i štetnosti na radnom mjestu, te procjenjivanja rizika u odnosu na moguće opasnosti i štetnosti, utvrđuje se da radno mjesto **RAČUNOVOĐA** nije radno mjesto sa povećanim rizikom.

Na osnovu utvrđenog ranga rizika za radno mjesto RAČUNOVOĐA predlažu se sljedeće mjere zaštite na radu:

10- mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr: vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);

- prilikom upotrebe stepenica obavezno držanje za rukohvate
- gledanje u pravcu hodanja
- hodati jedan po jedan stepenik
- obratiti pažnju na vlažne i klizave podove
- redovno, tj. uredno održavanje radnog prostora

16 - opasnost od indirektnog dodira (sredstva za rad na električni pogon);

- održavati električne instalacije u ispravnom stanju i funkcionalnost zaštitnih upravljačkih uređaja

- vršiti periodične preglede i ispitivanja električnih instalacija i zaštitnih upravljačkih uređaja
- neovlašćeni, odnosno nestručni zaposleni, ne smeju intervenisati na opasnim područjima električnih instalacija. Potrebno je samo da prijave kvar

31 - nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje, sjedenje, čučanje, klečanje i sl.);

- dizajniranje radnog mjesta prema ergonomskim preporukama (radni prostor, radna površina, stolica, raspored).
- aktivne pauze od 3 do 5 minuta na svaki sat rada (vježbe za vrat, ramena, ruke i donji deo leđa).
- postupiti Uputstvo za bezbjedan rad pri korišćenju računara
- ne sjediti prekrštenih nogu

32 - prostorna obuhvaćenost radnog mjesta (klaustrofobija, usamljenost); konfliktni odnosi

- obezbijediti zaposlenom obuku za rad sa strankama
- korektno i ljubazno ponašanje pri radu sa strankama i poslovnim saradnicima
- dimenzije radnih i pomoćnih prostorija i vazdušni prostor u prostorijama treba da bude u skladu sa Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20)

33 - visoki zahtjevi, loš nadzor u toku rada;

- aktivni međusobni odnosi na relaciji pretpostavljeni-zaposleni, uz odgovarajuću stručnost, samoinicijativnost i sposobnost u rukovođenju
- odgovornost pri radu uz korektan međuljudski odnos
- smanjenje stresa boljom organizacijom rada, tj. postavljanje realnih svakodnevnih radnih zadataka
- pravilna raspodjela uloga i odgovornosti
- koncentracija pri radu
- korišćenje češćih kraćih odmora i stvaranje rekreativnih navika

35 - rizici koji prouzrokuju druga lica (npr. nasilje nad osobljem koje radi u prodaji, nasilje prema licima koja rade na šalterima, posao revizora, inspektora, policajaca);

- poštovanje pravila bontona, izbjegavanje konfliktnih situacija;
- poštuje se Zakon o zabrani zlostavljanja na radu ("Službeni list Crne Gore", br. 030/12, 054/16);
- obrazovanje za odnose sa javnošću i strankama, primenom nenasilne komunikacije

6. UTVRĐIVANJE NAČINA I MJERA ZA OTKLANJANJE, SMANJENJE ILI SPREČAVANJE RIZIKA

Na osnovu procijenjenog rizika za radno mjesto RAČUNOVOĐA utvrđuju se sljedeće mjere zaštite na radu:

• sredstva i oprema lične zaštite

Naziv sredstva lične zaštite	Standard	Komada	Rok upotrebe
a) Zajednička sredstva i oprema			
Prva pomoć			
PP aparati			
b) Sredstva i oprema lične zaštite			

• medicinske mjere

Prethodni pregledi pri zapošljavanju, jer zaposleni treba da ispunjavaju zdravstvene uslove u skladu sa zahtjevima i uslovima za radno mjesto.

Periodični zdravstveni pregledi zaposlenih obavezni su, na zahtjev zaposlenog, jednom u periodu od 36 mjeseci a shodno Zakonu o zaštiti i zdravlju na radu („Sl.list CG“, br.34/14, 44/18-član 19, Član 62 Odredba člana 19 stav 3 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji),

Procjenivači rizika konstatuju da nije radno mjesto sa posebnim ulovima rada, a shodno Pravilnik o poslovima sa posebnim uslovima rada i uslovima koje treba da ispuni zaposleni za rad na tim poslovima ("Službeni list CG", br. 70/16).

Prilikom upućivanja zaposlenih na prethodne i periodične ljekarske preglede unose se opasnosti i štetnosti koja su definisana za ovo radno mjesto.

1. OPŠTI PODACI

	NAZIV
RADNO MJESTO	Knjigovođa
SEKTOR/SAMOSTALNA SLUŽBA	I Odjeljenje opštih poslova
MJESTO/LOKACIJA	
SLUŽBA/ODJELJENJE	

2. PODACI O POSTOJEĆEM STANJU: OBJEKTI, TEHNOLOŠKI I RADNI PROCESI, SREDSTVA ZA RAD, SREDSTVA I OPREMA ZA LIČNU ZAŠTITU**2.1. Tehnološki proces**

--

2.2. Radni proces

PO SISTEMATIZACIJI	
–	Odgovoran je za vođenje svih blagajničkih poslova; obavlja isplatu gotovog novca preko blagajne, vrši obračun ličnih dohodaka, vodi analitiku kupaca i dobavljača; vodi knjigovodstvo osnovnih sredstava i analitičke troškove. Sastavlja statističke i druge izvještaje vezane za blagajnu. Zadužen je za vođenje ekonomata i distribuciju materijala po odjeljenjima. Vodi kartične evidencije i kartoteke nabavljenog materijala.
ODSTUPANJE	

2.3. Objekti, radni i pomoćni prostor

Kancelarija

2.4. Sredstva i oprema za rad

Mašine, uređaji, postrojenja i mehanički alat	Kancelarijski pribor i oprema
Ručni i pomoćni alati	
Instalacije	

2.5. Druga sredstva za rad

--

2.6. Sredstva i oprema za ličnu zaštitu

--

2.7. Materijali, sirovine i druge materije koje se koriste pri radu

Osnovni materijal	
Ostalo / otpad	

2.8. Pomoćne konstrukcije i Objekti

--

3. ORGANIZACIJA RADA**3.1. Uslovi za zasnivanje radnog odnosa**

Stepen stručne spreme	Obrazovni profil	Radno iskustvo	Znanje, veštine, sposobnosti
Srednje opšte ili stručno obrazovanje, četvrti nivo (IV 1), 240 kredita CSPK -a..		Godina dana radnog iskustva na istim ili sličnim poslovima	•

3.2. Opšti podaci o izvršiocima

Ukupno	Muškarci	Žene	Prosječna starost	Prosječan radni staž	Prosječan eksponirani radni staž
1		1	62	38	

3.3. Radno vrijeme*

Puno	Nepuno	Skraćeno	Prekovremeni rad	Preraspodjela radnog vremena	Noćni rad	Smenski rad	Turnus
7-15h							

3.4. Odmori*

U toku rada	Dnevni	U toku nedelje	Godišnji
30'		Vikend	

3.5. Opšti zahtjevi radnog mjesta

Vremensko angažovanje prema mjestu aktivnosti [%]	U radnim prostorijama	Kancelarija	•
		Radionica	
	Rad na otvorenom	Krug preduzeća	
		Terenski rad	
Izvršenje zadatka	Radi sam		•
	Sa drugim		•
	U prisustvu drugih		•
	Rukovodi zaposlenima		Broj

3.6. Osposobljavanje*

Stručno	Za bezbjedan rad	Za zaštitu od požara
Da	Ne	

3.7. Ljekarski pregledi*

Prethodni		Periodični		Po nalogu med. rada		Sistematski	
DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE
	•		•				

* u skladu sa propisima

4. PROCJENA RIZIKA NA RADNOM MJESTU**4.1. Postojeće stanje zaštite na radu**

R.B.	Elementi za procenu stanja radne okoline	Dokument/osnov	Usklađenost sa zahtevima zadovoljava	
			DA	NE
1	Radni prostor i radne površine	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
2	Sredstva i oprema za rad	Pravilnik o postupku i rokovima za vršenje periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite na radu i uslova radne sredine ("Sl. List RCG" br. 71/05) Pravilnika o mjerama i normativima zaštite na radu na oruđima za rad ("Sl. List SFRJ" br. 15,18/91) Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima opreme za rad		•
3	Zaštita od udara električne struje	Pravilnik o zaštitnim mjerama protiv opasnosti od električne struje u radnim prostorijama i na radilištima ("Sl. list SRCG", br. 6/86)		•

		Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore		
4	Grejanje i ventilacija	Uvid u stanje	•	
5	Mikroklima	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
6	Osvetljenost	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
7	Elektromagnetno zračenje	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
8	Buka i vibracije	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu od rizika izloženosti buci ("Službeni list CG", br. 37/16)		•
9	Atmosferski i klimatski uticaji	Uvid u stanje	•	
10	Zaštita od požara i eksplozija	Zakon o zaštiti i spašavanju ("Službeni list Crne Gore", br. 013/07, 005/08, 086/09, 032/11, 054/16) Pravilnik zaštite od požara, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
11	Putevi za prolaz, prevoz i evakuaciju	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
12	Sirovine, osnovni i pomoćni materijal	Ne koriste se opasne materije, ili Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o opasnim materijama koje se koriste u toku rada	•	
13	Organizacione mjere bezbednosti i zdravlja na radu	Kolektivni ugovor JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
14	Sredstva i oprema za ličnu zaštitu	Normativ sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu		•
15	Osposobljenost za bezbjedan rad	Zakona o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl. list CG", br. 34/14, Izmjene i dopune 44/18), Pravilnik o načinu i postupku osposobljavanja zaposlenih za bezbjedan rad ("Službeni list RCG", br. 57/06) Evidencija o zaposlenima osposobljenim za bezbjedan i zdrav rad		•
16	Obaveštenost iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu	Pravilnik o znakovima za zaštitu i zdravlje na radu ("Službeni list CG", br. 24/15)	•	
17	Pružanje prve pomoći	Pravilnik o opremi i postupku za pružanje prve pomoći i organizovanju službe spasavanja u slučaju nezgode na radu ("Službeni list SFRJ", br.21/71)		•
18	Zaštita nepušača, zabrana uzimanja alkohola i dr. sredstava zavisnosti	Naredba o zabrani pušenja JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Naredba o zabrani unošenja i konzumiranja alkohola i drugih sredstava zavisnosti u objekte i radne prostorije preduzeća, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
19	Održavanje rad. prostorija	Uvid u stanje	•	
20	Stanje prostorija za ličnu higijenu	Uvid u stanje	•	
21	Inspekcijski nalazi	Inspekcijski nalazi o izvršenom nadzoru	•	
22	Povrede, prof. oboljenja	Evidencije o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i oboljenjima u vezi sa radom	•	

i oboljenja u vezi sa radom		
RANG STANJA RADNE OKOLINE		1

4.2. Identifikacija opasnosti i štetnosti na radnom mjestu i u radnoj okolini i moguće posledice

R.B.	Radne aktivnosti	Moguće opasnosti ili štetnosti	Moguće posledice
1.	Obavljanje radnih aktivnosti	Mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr: vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);	Povrede pojedinih delova tela (nagnječenja, razderotine, uganuća, istegnuća tetiva i prelomi kostiju)
2.	Obavljanje radnih aktivnosti	Opasnost od indirektnog dodira	Strujni udar sa mogućim smrtnim ishodom
3.	Terenska radna aktivnost	Nepovoljni vremenski uslovi	Prehlada, upala pluća, bolovi u ramenima i leđima, naprezanje svih čula
4.	Obavljanje redovnih radnih aktivnosti	Nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje; sedenje; čučanje; klečanje i sl.)	Glavobolja, ukočenost vrata, bolovi u ramenima i leđima, poremećaji sistema za varenje
5.	Obavljanje radnih aktivnosti	Odgovornost u primanju i prenošenju informacija; korišćenje odgovarajućeg znanja i sposobnosti; odgovornost u pravilima ponašanja; odgovornost za brze izmjene radnih procedura; intenzitet u radu; prostorna uslovljenost radnog mjesta; konfliktne situacije i sl.	Psihosomatski poremećaji (glavobolja; poremećaj raspoloženja; uznemirenost); mogućnost povređivanja (konfliktne situacije)
6.	Obavljanje readnih aktivnsoti	Napori pri obavljanju određenih poslova koji prouzrokuju psihološka opterećenja (stres, monotonija i sl.)	Psihosomatski poremećaji Bolesti kardiovaskularnog sistema (ishemijska bolest srca, hipertenzija)
7.	Obavljanje radnih aktivnosti	Riziik koja prouzrokuju druga lica	Psihičko opterećenje, konflikti, moguć i fizički sukob

4.3. Procjena rizika

R. br.	Šifra opasnosti ili štetnosti	Rang izloženosti	Rang stanja radne okoline	Rang vjerovatnoće	Rang težine mogućih posljedica	Mjera rizika	Rang rizika Trostepena Skala
1.	10	2	1	1	2	2	I
2.	16	1	1	1	2	2	I
3.	27	2	1	1	2	2	I
4.	31	3	1	2	2	4	I
5.	32	4	2	4	2	8	I
6.	33	4	2	4	2	8	I
7.	35	2	1	1	2	2	I

5. ZAKLJUČAK

Na osnovu sprovedenog postupka snimanja organizacije rada, prepoznavanja i utvrđivanja opasnosti i štetnosti na radnom mjestu, te procjenjivanja rizika u odnosu na moguće opasnosti i štetnosti, utvrđuje se da radno mjesto **KNJIGOVOĐA** nije radno mjesto sa povećanim rizikom.

Na osnovu utvrđenog ranga rizika za radno mjesto **KNJIGOVOĐA** predlažu se sljedeće mjere zaštite na radu:

10- mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr: vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);

- prilikom upotrebe stepenica obavezno držanje za rukohvate
- gledanje u pravcu hodanja
- hodati jedan po jedan stepenik
- obratiti pažnju na vlažne i klizave podove
- redovno, tj. uredno održavanje radnog prostora

16 - opasnost od indirektnog dodira (sredstva za rad na električni pogon);

- održavati električne instalacije u ispravnom stanju i funkcionalnost zaštitnih upravljačkih uređaja
- vršiti periodične preglede i ispitivanja električnih instalacija i zaštitnih upravljačkih uređaja
- neovlašćeni, odnosno nestručni zaposleni, ne smeju intervenisati na opasnim područjima električnih instalacija. Potrebno je samo da prijave kvar

27 - Štetni klimatski uticaji

- koristiti adekvatnu zaštitnu odjeću i obuću – shodno vremenskim prilikama.
- češće pauze u ljetnjim danima sa visokom spoljašnjom temperaturom vazduha
- primjena mjera bezbjednog rada neposredno prije, za vrijeme i posle atmosferskih uticaja;
- razgovori o bezbjednosti

31 - nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje, sjedenje, čučanje, klečanje i sl.);

- dizajniranje radnog mjesta prema ergonomskim preporukama (radni prostor, radna površina, stolica, raspored).
- aktivne pauze od 3 do 5 minuta na svaki sat rada (vježbe za vrat, ramena, ruke i donji deo leđa).
- postupiti Uputstvo za bezbjedan rad pri korišćenju računara
- ne sjediti prekrštenih nogu

32 - prostorna obuhvaćenost radnog mjesta (klaustrofobija, usamljenost); konflikti odnosi

- obezbijediti zaposlenom obuku za rad sa strankama
- korektno i ljubazno ponašanje pri radu sa strankama i poslovnim saradnicima
- dimenzije radnih i pomoćnih prostorija i vazdušni prostor u prostorijama treba da bude u skladu sa Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20)

33 - visoki zahtjevi, loš nadzor u toku rada;

- aktivni međusobni odnosi na relaciji pretpostavljeni-zaposleni, uz odgovarajuću stručnost, samoinicijativnost i sposobnost u rukovođenju
- odgovornost pri radu uz korektan međuljudski odnos
- smanjenje stresa boljom organizacijom rada, tj. postavljanje realnih svakodnevnih radnih zadataka
- pravilna raspodjela uloga i odgovornosti
- koncentracija pri radu
- korišćenje češćih kraćih odmora i stvaranje rekreativnih navika

35 - rizici koji prouzrokuju druga lica (npr. nasilje nad osobljem koje radi u prodaji, nasilje prema licima koja rade na šalterima, posao revizora, inspektora, policajaca);

- poštovanje pravila bontona, izbjegavanje konfliktnih situacija;
- poštuje se Zakon o zabrani zlostavljanja na radu ("Službeni list Crne Gore", br. 030/12, 054/16);
- obrazovanje za odnose sa javnošću i strankama, primenom nenasilne komunikacije

6. UTVRĐIVANJE NAČINA I MJERA ZA OTKLANJANJE, SMANJENJE ILI SPREČAVANJE RIZIKA

Na osnovu procijenjenog rizika za radno mjesto KNJIGOVOĐA utvrđuju se sljedeće mjere zaštite na radu:

• sredstva i oprema lične zaštite

Naziv sredstva lične zaštite	Standard	Komada	Rok upotrebe
a) Zajednička sredstva i oprema			
Prva pomoć			
PP aparati			
b) Sredstva i oprema lične zaštite			

• medicinske mjere

Prethodni pregledi pri zapošljavanju, jer zaposleni treba da ispunjavaju zdravstvene uslove u skladu sa zahtjevima i uslovima za radno mjesto.

Periodični zdravstveni pregledi zaposlenih obavezni su, na zahtjev zaposlenog, jednom u periodu od 36 mjeseci a shodno Zakonu o zaštiti i zdravlju na radu („Sl.list CG“, br.34/14, 44/18-član 19, Član 62 Odredba člana 19 stav 3 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji),

Procjenivači rizika konstatuju da nije radno mjesto sa posebnim ulovima rada, a shodno Pravilnik o poslovima sa posebnim uslovima rada i uslovima koje treba da ispuni zaposleni za rad na tim poslovima ("Službeni list CG", br. 70/16).

Prilikom upućivanja zaposlenih na prethodne i periodične ljebarske preglede unose se opasnosti i štetnosti koja su definisana za ovo radno mjesto.

II Bibliotečko odjeljenje

1. OPŠTI PODACI

	NAZIV
RADNO MJESTO	Rukovodilac Odjeljenja
SEKTOR/SAMOSTALNA SLUŽBA	II Bibliotečko odjeljenje
MJESTO/LOKACIJA	
SLUŽBA/ODJELJENJE	

2. PODACI O POSTOJEĆEM STANJU: OBJEKTI, TEHNOLOŠKI I RADNI PROCESI, SREDSTVA ZA RAD, SREDSTVA I OPREMA ZA LIČNU ZAŠTITU**2.1. Tehnološki proces**

--

2.2. Radni proces

PO SISTEMATIZACIJI
– Organizuje i prati rad u Odjeljenju. Izrađuje planove i programe rada Odjeljenja i prati njihovu realizaciju; sarađuje sa drugim organizacionim jedinicama na realizaciji programa rada Odjeljenja i Biblioteke. Prati nabavnu politiku i odgovoran je za njeno sprovođenje preko razmjene poklona i kupovine. Organizuje saradnju sa bibliotekama i odgovarajućim institucijama u zemlji i inostranstvu. Stara se o otkupu publikacija. Organizuje rad na smještaju, korišćenju i zaštiti bibliografske građe, kao i aktivnosti na planu kulturno-obrazovne djelatnosti Biblioteke (izložbe, predavanja, promocije i sl.) Unapređuje rad na informisanju korisnika i šire javnosti o radu Biblioteke i uslovima i načinu korišćenja njenih fondova. Odgovoran je za realizaciju međubibliotečke pozajmice. Vodi korespondenciju na nivou Odjeljenja. Organizuje stručno-edukativni i instruktorski rad u Odjeljenju. Radi i druge slične poslove po nalogu direktora.
ODSTUPANJE

2.3. Objekti, radni i pomoćni prostor

--

2.4. Sredstva i oprema za rad

Mašine, uređaji, postrojenja i mehanički alat	
Ručni i pomoćni alati	
Instalacije	

2.5. Druga sredstva za rad

--

2.6. Sredstva i oprema za ličnu zaštitu

--

2.7. Materijali, sirovine i druge materije koje se koriste pri radu

Osnovni materijal	
Ostalo / otpad	

2.8. Pomoćne konstrukcije i Objekti

--

3. ORGANIZACIJA RADA

3.1. Uslovi za zasnivanje radnog odnosa

Stepen stručne spreme	Obrazovni profil	Radno iskustvo	Znanje, veštine, sposobnosti
Visoko obrazovanje, sedmi nivo (VII 1), 240 kredita CSPK-a,	završen fakultet društvenog usmjerenja	Radno iskustvo tri godine na istim ili sličnim poslovima	- položen stručni ispit za bibliotekara; više stručno zvanje (viši bibliotekar, bibliotekar savjetnik). - znanje jednog stranog jezika. Probni rad u trajanju od šest mjeseci.

3.2. Opšti podaci o izvršiocima

Ukupno	Muškarci	Žene	Prosječna starost	Prosječan radni staž	Prosječan eksponirani radni staž
0					

3.3. Radno vrijeme*

Puno	Nepuno	Skraćeno	Prekovremeni rad	Preraspodjela radnog vremena	Noćni rad	Smenski rad	Turnus
7-15h							

3.4. Odmori*

U toku rada	Dnevni	U toku nedelje	Godišnji
30'		Vikend	

3.5. Opšti zahtjevi radnog mjesta

Vremensko angažovanje prema mjestu aktivnosti [%]	U radnim prostorijama	Kancelarija	•		
		Radionica			
	Rad na otvorenom	Krug preduzeća			
		Terenski rad			
Izvršenje zadatka	Radi sam	•			
	Sa drugim	•			
	U prisustvu drugih	•			
	Rukovodi zaposlenima	•	Broj		

3.6. Osposobljavanje*

Stručno	Za bezbjedan rad	Za zaštitu od požara

3.7. Ljekarski pregledi*

Prethodni		Periodični		Po nalogu med. rada		Sistematski	
DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE
	•		•				

* u skladu sa propisima

4. PROCJENA RIZIKA NA RADNOM MJESTU

4.1. Postojeće stanje zaštite na radu

R.B.	Elementi za procenu stanja radne okoline	Dokument/osnov	Usklađenost sa zahtevima zadovoljava	
			DA	NE
1	Radni prostor i radne površine	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
2	Sredstva i oprema za rad	Pravilnik o postupku i rokovima za vršenje periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite na radu i uslova radne sredine ("Sl. List RCG" br. 71/05)		•

		Pravilnika o mjerama i normativima zaštite na radu na oruđima za rad ("Sl. List SFRJ" br. 15,18/91) Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima opreme za rad		
3	Zaštita od udara električne struje	Pravilnik o zaštitnim mjerama protiv opasnosti od električne struje u radnim prostorijama i na radilištima ("Sl. list SRCG", br. 6/86) Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore		•
4	Grejanje i ventilacija	Uvid u stanje	•	
5	Mikroklima	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
6	Osvjetljenost	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
7	Elektromagnetno zračenje	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
8	Buka i vibracije	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu od rizika izloženosti buci ("Službeni list CG", br. 37/16)		•
9	Atmosferski i klimatski uticaji	Uvid u stanje	•	
10	Zaštita od požara i eksplozija	Zakon o zaštiti i spašavanju ("Službeni list Crne Gore", br. 013/07, 005/08, 086/09,032/11, 054/16) Pravilnik zaštite od požara, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
11	Putevi za prolaz, prevoz i evakuaciju	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
12	Sirovine, osnovni i pomoćni materijal	Ne koriste se opasne materije, ili Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o opasnim materijama koje se koriste u toku rada	•	
13	Organizacione mjere bezbednosti i zdravlja na radu	Kolektivni ugovor JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
14	Sredstva i oprema za ličnu zaštitu	Normativ sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu		•
15	Osposobljenost za bezbjedan rad	Zakona o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl. list CG", br. 34/14, Izmjene i dopune 44/18), Pravilnik o načinu i postupku osposobljavanja zaposlenih za bezbjedan rad ("Službeni list RCG", br. 57/06) Evidencija o zaposlenima osposobljenim za bezbjedan i zdrav rad		•
16	Obaveštenost iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu	Pravilnik o znakovima za zaštitu i zdravlje na radu ("Službeni list CG", br. 24/15)	•	
17	Pružanje prve pomoći	Pravilnik o opremi i postupku za pružanje prve pomoći i organizovanju službe spasavanja u slučaju nezgode na radu ("Službeni list SFRJ", br.21/71)		•
18	Zaštita nepušača, zabrana uzimanja alkohola i dr. sredstava zavisnosti	Naredba o zabrani pušenja JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	

		Naredba o zabrani unošenja i konzumiranja alkohola i drugih sredstava zavisnosti u objekte i radne prostorije preduzeća, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore		
19	Održavanje rad. prostorija	Uvid u stanje	•	
20	Stanje prostorija za ličnu higijenu	Uvid u stanje	•	
21	Inspekcijski nalazi	Inspekcijski nalazi o izvršenom nadzoru	•	
22	Povrede, prof. oboljenja i oboljenja u vezi sa radom	Evidencije o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i oboljenjima u vezi sa radom	•	
RANG STANJA RADNE OKOLINE				1

4.2. Identifikacija opasnosti i štetnosti na radnom mjestu i u radnoj okolini i moguće posljedice

R.B.	Radne aktivnosti	Moguće opasnosti ili štetnosti	Moguće posljedice
1	Obavljanje radnih aktivnosti	Mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr: vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);	Povrede pojedinih dijelova tela (nagnječenja, razderotine, uganuća, istegnuća tetiva i prelomi kostiju)
2	Obavljanje radnih aktivnosti	Opasnost od indirektnog dodira	Strujni udar sa mogućim smrtnim ishodom
3	Obavljanje radnih aktivnosti	Štetni klimatski uticaji	Oboljenja organa za disanje; koštano-mišićnog sistema; kože i potkožnog tkiva i dr.
4	Obavljanje redovnih radnih aktivnosti	Nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje; sedenje; čučanje; klečanje i sl.)	Glavobolja, ukočenost vrata, bolovi u ramenima i leđima, poremećaji sistema za varenje
5	Obavljanje radnih aktivnosti	Odgovornost u primanju i prenošenju informacija; korišćenje odgovarajućeg znanja i sposobnosti; odgovornost u pravilima ponašanja; odgovornost za brze izmjene radnih procedura; intenzitet u radu; prostorna uslovljenost radnog mjesta; konfliktne situacije i sl.	Psihosomatski poremećaji (glavobolja; poremećaj raspoloženja; uznemirenost); mogućnost povređivanja (konfliktne situacije)
6	Obavljanje radnih aktivnosti (Organizuje i rukovodi radom Odjeljenja opštih poslova)	Napori pri obavljanju određenih poslova koji prouzrokuju psihološka opterećenja (stres, monotonija i sl.)	Psihosomatski poremećaji
7	Obavljanje radnih aktivnosti	Štetnosti vezane za organizaciju rada, kao što su: rad duži od punog radnog vremena (prekovremeni rad), rad u smjenama, skraćeno radno vrijeme, rad noću, pripravnost za slučaj intervencija, i sl.	Psihosomatski poremećaji, oboljenja kardiovaskularnog sistema, organa za varenje i dr.
8	Obavljanje radnih aktivnosti	Riziik koja prouzrokuju druga lica	Psihičko opterećenje, konflikti, moguć i fizički sukob

4.3. Procjena rizika

R. br.	Šifra opasnosti ili štetnosti	Rang izloženosti	Rang stanja radne okoline	Rang vjerovatnoće	Rang težine mogućih posljedica	Mjera rizika	Rang rizika Trostepena Skala
1.	10	3	1	2	3	6	I
2.	16	1	1	2	2	5	I
3.	27	1	1	1	1	1	I
4.	30	1	1	1	1	1	I
5.	31	4	1	2	2	4	I
6.	32	3	1	2	3	6	I

7.	33	5	1	2	4	8	I
8.	34	2	1	1	2	2	I
9.	35	4	1	2	3	6	I

5. ZAKLJUČAK

Na osnovu sprovedenog postupka snimanja organizacije rada, prepoznavanja i utvrđivanja opasnosti i štetnosti na radnom mjestu, te procjenjivanja rizika u odnosu na moguće opasnosti i štetnosti, utvrđuje se da radno mjesto **RUKOVODILAC ODJELJENJA** nije radno mjesto sa povećanim rizikom.

Na osnovu utvrđenog ranga rizika za radno mjesto RUKOVODILAC ODJELJENJA predlažu se sljedeće mjere zaštite na radu:

10- mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr: vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);

- prilikom upotrebe stepenica obavezno držanje za rukohvate
- gledanje u pravcu hodanja
- hodati jedan po jedan stepenik
- obratiti pažnju na vlažne i klizave podove
- redovno, tj. uredno održavanje radnog prostora

16 - opasnost od indirektnog dodira (sredstva za rad na električni pogon);

- održavati električne instalacije u ispravnom stanju i funkcionalnost zaštitnih upravljačkih uređaja
- vršiti periodične preglede i ispitivanja električnih instalacija i zaštitnih upravljačkih uređaja
- neovlašćeni, odnosno nestručni zaposleni, ne smeju intervenisati na opasnim područjima električnih instalacija. Potrebno je samo da prijave kvar

27 - Štetni klimatski uticaji

- koristiti adekvatnu zaštitnu odjeću i obuću – shodno vremenskim prilikama.
- češće pauze u ljetnim danima sa visokom spoljašnjom temperaturom vazduha
- primjena mjera bezbjednog rada neposredno prije, za vrijeme i posle atmosferskih uticaja;
- vožnju prilagoditi vremenskim prilikama

30- napori ili tjelesna naprezanja (ručno prenošenje tereta, guranje ili vuča tereta, razne dugotrajne povećane tjelesne aktivnosti i sl.);

- prema mogućnostima često mijenjati položaj tijela i koristiti propisani odmor u toku rada, a shodno Pravilniku o mjerama zaštite prilikom ručnog prenošenja tereta („Službeni list CG“, br. 29/15)

31 - nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje, sjedenje, čučanje, klečanje i sl.);

- dizajniranje radnog mjesta prema ergonomskim preporukama (radni prostor, radna površina, stolica, raspored).
- aktivne pauze od 3 do 5 minuta na svaki sat rada (vježbe za vrat, ramena, ruke i donji deo leđa).
- postupiti Uputstvo za bezbjedan rad pri korišćenju računara
- ne sjediti prekrštenih nogu
- praviti adekvatne pauze u toku vožnje i kraća istezanja

32 - prostorna obuhvaćenost radnog mjesta (klastrofobija, usamljenost); konfliktni odnosi

- obezbijediti zaposlenom obuku za rad sa strankama
- korektno i ljubazno ponašanje pri radu sa strankama i poslovnim saradnicima

33 - visoki zahtjevi, loš nadzor u toku rada;

- aktivni međusobni odnosi na relaciji pretpostavljeni-zaposleni, uz odgovarajuću stručnost, samoinicijativnost i sposobnost u rukovođenju
- odgovornost pri radu uz korektan međuljudski odnos
- smanjenje stresa boljom organizacijom rada, tj. postavljanje realnih svakodnevnih radnih zadataka
- pravilna raspodjela uloga i odgovornosti
- koncentracija pri radu
- korišćenje češćih kraćih odmora i stvaranje rekreativnih navika

34 - faktori na koje utiče proces rada (npr. ponavljanje, rad u smjenama, rad u turnusu, prekovremeni rad, pripravnost za slučaju intervencije, rad noću);

- Zakon o radu ("Sl. list CG", br. 74/2019 i 8/2021)
- češće pauze tokom prekovremenog rada
- odgovarajuće osvetljenje na radnom mjestu u toku noći
- održavanje budnosti tokom noći muzikom ili kontaktom sa kolegama
- obezbeđena izmjena smjena, tako da zaposleni ne radi više od jedne neprekidne radne nedelje noću

35 - rizici koji prouzrokuju druga lica (npr. nasilje nad osobljem koje radi u prodaji, nasilje prema licima koja rade na šalterima, posao revizora, inspektora, policajaca);

- poštovanje pravila bontona, izbjegavanje konfliktnih situacija;
- poštuje se Zakon o zabrani zlostavljanja na radu ("Službeni list Crne Gore", br. 030/12, 054/16);
- obrazovanje za odnose sa javnošću i strankama, primenom nenasilne komunikacije

6. UTVRĐIVANJE NAČINA I MJERA ZA OTKLANJANJE, SMANJENJE ILI SPREČAVANJE RIZIKA

Na osnovu procijenjenog rizika za radno mjesto RUKOVODILAC ODJELJENJA utvrđuju se sljedeće mjere zaštite na radu:

- **sredstva i oprema lične zaštite**

Naziv sredstva lične zaštite	Standard	Komada	Rok upotrebe
a) Zajednička sredstva i oprema			
Prva pomoć			
PP aparati			
b) Sredstva i oprema lične zaštite			

- **medicinske mjere**

Prethodni pregledi pri zapošljavanju, jer zaposleni treba da ispunjavaju zdravstvene uslove u skladu sa zahtjevima i uslovima za radno mjesto.

Periodični zdravstveni pregledi zaposlenih obavezni su, na zahtjev zaposlenog, jednom u periodu od 36 mjeseci a shodno Zakonu o zaštiti i zdravlju na radu („Sl.list CG“,br.34/14,44/18-član 19, Član 62 Odredba člana 19 stav 3 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji),

Procjenivači rizika konstatuju da nije radno mjesto sa posebnim ulovima rada, a shodno Pravilnik o poslovima sa posebnim uslovima rada i uslovima koje treba da ispuni zaposleni za rad na tim poslovima ("Službeni list CG", br. 70/16).

Prilikom upućivanja zaposlenih na prethodne i periodične ljekarske preglede unose se opasnosti i štetnosti koja su definisana za ovo radno mjesto.

1. OPŠTI PODACI

	NAZIV
RADNO MJESTO	Bibliotekar
SEKTOR/SAMOSTALNA SLUŽBA	II Bibliotečko odjeljenje
MJESTO/LOKACIJA	
SLUŽBA/ODJELJENJE	

2. PODACI O POSTOJEĆEM STANJU: OBJEKTI, TEHNOLOŠKI I RADNI PROCESI, SREDSTVA ZA RAD, SREDSTVA I OPREMA ZA LIČNU ZAŠTITU

2.1. Tehnološki proces

--

2.2. Radni proces

PO SISTEMATIZACIJI
— Obavlja bibliografsko-katalošku, stručnu (klasifikacija) i predmetnu obradu svih vrsta bibliotečke građe (monografske publikacije, serijske publikacije, članci iz serijskih publikacija, prilozi i posebni djelovi publikacija, rukopisi, neknjižna građa i druge vrste građe), radi na njihovoj klasifikaciji po UDK sistemu i izradi predmetnih odrednica. Obavlja redakciju bibliografsko-kataloške, stručne i predmetne obrade (rješavanje duplikata, ispravke, ujednačavanje zapisa i drugo.). Obavlja elektronsko inventarisanje i signiranje svih vrsta publikacija i upisuje oznake za signaturu, inventarni broj, UDK i ID broj na obrađenim publikacijama. Stara se o ujednačenoj primjeni odrednica. Prati izmjene i dopune standarda u oblasti katalogizacije i klasifikacije. Izrađuje, održava i ažurira lokalnu bibliografsku bazu podataka (on line katalog) za sve vrste i oblike bibliografske građe. Raspoređuje, po pripadnosti, monografske publikacije i ostalu bibliotečku građu u osnovni fond, muzejsko odjeljenje i posebne zbirke. Obavlja poslove razmjene bibliotečke građe sa bibliotekama u zemlji i inostranstvu. Vodi kartoteku razmjene, kao i interni katalog monografskih publikacija, razmjene i poklona. Priprema i prevodi korespondenciju Biblioteke sa inostranstvom. Vodi evidenciju prispjele bibliografske građe po načinu nabavke publikacija (poklon, kupovina, razmjena, obavezni primjerak). Vodi inventarnu knjigu periodičnih publikacija. Formira kartoteku prinova i topografski je sređuje. Obavlja selekciju novih naslova periodičnih publikacija i stara se o kompletiranju serijskih publikacija u osnovnom fondu Biblioteke. Vodi evidenciju o kompletnosti periodičnih publikacija i kartoteku deziderata. Priprema sveske stranih novina i revijalnih izdanja za povez, nosi ih u knjigoveznicu, preuzima ih, adresira, signira, tehnički obrađuje i upućuje na trajni smještaj. Kreira i obrađuje baze podataka; prati referentne domaće i međunarodne baze podataka; bibliografski obrađuje članke iz periodičnih publikacija; uređuje web sajt Biblioteke i pretražuje druge sajtove slične sadržine. Prikuplja podatke, izrađuje i ažurira bibliografije autora, saradnika i istraživača Biblioteke i izrađuje druge vrste bibliografija. Prikuplja, odabira i objavljuje razne vrste informacionog materijala (sajt Biblioteke, bilteni, informatori, vodiči i drugo); sarađuje sa odgovarajućim službama radi održavanja računarske i telekomunikacione opreme u Biblioteci; učestvuje u poslovima automatizacije poslovanja Biblioteke; radi na realizaciji kulturno-prosvjetne djelatnosti Biblioteke (izložbe, tribine, predavanja, promocije i sl.). Vodi grupne posjete. Odgovoran je za blagovremeno procesuiranje informacija korisnicima o bibliografskoj građi; upisuje korisnike i upoznaje ih sa pravilnikom o načinu i uslovima korišćenja građe i sa Pravilnikom o radu dostavnih servisa i čitaonice. Opslužuje korisnike neposredno ili putem servisa kućne i poštanske dostave knjiga i vodi evidenciju o isporučenim naslovima. Daje obavještenja i uputstva o načinu korišćenja kataloga i priručnika, pomaže korisnicima u pribavljanju kataloških i bibliografskih informacija. Odgovara za evidenciju o korišćenju fondova. Uredno dostavlja podatke o neblagovremenom vraćanju pozajmljenih publikacija (za pisanje opomene). Pretražuje različite izvore informacija iz svih oblasti i na zahtjev korisnika priprema usmene i pisane informacije (materijale i ispise). Pomaže korisnicima pri pretraživanju i vrednovanju izvora informacija. Proučava i analizira potrebe korisnika i učestvuje u nabavci elektronskih i drugih izvora informacija, baza podataka. Radi u smjenama. Radi i druge slične poslove po nalogu rukovodioca Odjeljenja i direktora.
ODSTUPANJE

2.3. Objekti, radni i pomoćni prostor

Biblioteka – kancelarija

2.4. Sredstva i oprema za rad

Mašine, uređaji, postrojenja i mehanički alat	Kancelarijski pribor i oprema
Ručni i pomoćni alati	
Instalacije	

2.5. Druga sredstva za rad**2.6. Sredstva i oprema za ličnu zaštitu****2.7. Materijali, sirovine i druge materije koje se koriste pri radu**

Osnovni materijal	
Ostalo / otpad	

2.8. Pomoćne konstrukcije i Objekti**3. ORGANIZACIJA RADA****3.1. Uslovi za zasnivanje radnog odnosa**

Stepen stručne spreme	Obrazovni profil	Radno iskustvo	Znanje, veštine, sposobnosti
Visoko obrazovanje, sedmi nivo (VII 1), 240 kredita CSPK-a završen fakultet	društvenog smjera	godina dana radnog iskustva,	• položen stručni ispit za bibliotekara; više stručno zvanje (viši bibliotekar, bibliotekar savjetnik), znanje jednog stranog jezika. • Probni rad u trajanju od šest mjeseci.

3.2. Opšti podaci o izvršiocima

Ukupno	Muškarci	Žene	Prosječna starost	Prosječan radni staž	Prosječan eksponirani radni staž
2		2	50	20	

3.3. Radno vrijeme*

Puno	Nepuno	Skraćeno	Prekovremeni rad	Preraspodjela radnog vremena	Noćni rad	Smenski rad	Turnus
7-15h							

3.4. Odmori*

U toku rada	Dnevni	U toku nedjelje	Godišnji
30'		vikend	

3.5. Opšti zahtjevi radnog mjesta

Vremensko angažovanje prema mjestu aktivnosti [%]	U radnim prostorijama	Kancelarija	•	
		Radionica		
	Rad na otvorenom	Krug preduzeća		
		Terenski rad		
Izvršenje zadatka	Radi sam	•		
	Sa drugim	•		
	U prisustvu drugih	•		
	Rukovodi zaposlenima		Broj	

3.6. Osposobljavanje*

Stručno	Za bezbjedan rad	Za zaštitu od požara
Da	Ne	

3.7. Ljekarski pregledi*

Prethodni		Periodični		Po nalogu med. rada		Sistematski	
DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE
	•		•				

* u skladu sa propisima

4. PROCJENA RIZIKA NA RADNOM MJESTU**4.1. Postojeće stanje zaštite na radu**

R.B.	Elementi za procenu stanja radne okoline	Dokument/osnov	Usklađenost sa zahtevima zadovoljava	
			DA	NE
1	Radni prostor i radne površine	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
2	Sredstva i oprema za rad	Pravilnik o postupku i rokovima za vršenje periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite na radu i uslova radne sredine ("Sl. List RCG" br. 71/05) Pravilnika o mjerama i normativima zaštite na radu na oruđima za rad ("Sl. List SFRJ" br. 15,18/91) Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima opreme za rad		•
3	Zaštita od udara električne struje	Pravilnik o zaštitnim mjerama protiv opasnosti od električne struje u radnim prostorijama i na radilištima ("Sl. list SRCG", br. 6/86) Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore		•
4	Grejanje i ventilacija	Uvid u stanje	•	
5	Mikroklima	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
6	Osvetljenost	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
7	Elektromagnetno zračenje	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
8	Buka i vibracije	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu od rizika izloženosti buci ("Službeni list CG", br. 37/16)		•
9	Atmosferski i klimatski uticaji	Uvid u stanje	•	
10	Zaštita od požara i eksplozija	Zakon o zaštiti i spašavanju ("Službeni list Crne Gore", br. 013/07, 005/08, 086/09, 032/11, 054/16) Pravilnik zaštite od požara, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
11	Putevi za prolaz, prevoz i evakuaciju	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
12	Sirovine, osnovni i pomoćni materijal	Ne koriste se opasne materije, ili Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o opasnim materijama koje se koriste u toku rada	•	

13	Organizacione mjere bezbednosti i zdravlja na radu	Kolektivni ugovor JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
14	Sredstva i oprema za ličnu zaštitu	Normativ sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu		•
15	Osposobljenost za bezbjedan rad	Zakona o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl. list CG", br. 34/14, Izmjene i dopune 44/18), Pravilnik o načinu i postupku osposobljavanja zaposlenih za bezbjedan rad ("Službeni list RCG", br. 57/06) Evidencija o zaposlenima osposobljenim za bezbjedan i zdrav rad		•
16	Obaveštenost iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu	Pravilnik o znakovima za zaštitu i zdravlje na radu ("Službeni list CG", br. 24/15)	•	
17	Pružanje prve pomoći	Pravilnik o opremi i postupku za pružanje prve pomoći i organizovanju službe spasavanja u slučaju nezgode na radu ("Službeni list SFRJ", br.21/71)		•
18	Zaštita nepušača, zabrana uzimanja alkohola i dr. sredstava zavisnosti	Naredba o zabrani pušenja JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Naredba o zabrani unošenja i konzumiranja alkohola i drugih sredstava zavisnosti u objekte i radne prostorije preduzeća, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
19	Održavanje rad. prostorija	Uvid u stanje	•	
20	Stanje prostorija za ličnu higijenu	Uvid u stanje	•	
21	Inspekcijski nalazi	Inspekcijski nalazi o izvršenom nadzoru	•	
22	Povrede, prof. oboljenja i oboljenja u vezi sa radom	Evidencije o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i oboljenjima u vezi sa radom	•	
RANG STANJA RADNE OKOLINE			1	

4.2. Identifikacija opasnosti i štetnosti na radnom mjestu i u radnoj okolini i moguće posljedice

R.B.	Radne aktivnosti	Moguće opasnosti ili štetnosti	Moguće posljedice
1	Obavljanje radnih aktivnosti	Mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr: vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);	Povrede pojedinih djelova tela (nagnječenja, razderotine, uganuća, istegnuća tetiva i prelomi kostiju)
2	Obavljanje radnih aktivnosti	Opasnost od indirektnog dodira	Strujni udar sa mogućim smrtnim ishodom
3	Obavljanje redovnih radnih aktivnosti	Nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje; sedenje; čučanje; klečanje i sl.)	Glavobolja, ukočenost vrata, bolovi u ramenima i leđima, poremećaji sistema za varenje
4	Obavljanje radnih aktivnosti	Prašina	Irativno, toksično oštećenje kože, ekcemi, poremećaji i bolesti organa za disanje, nervenog sistema, organa za varenje (gastritis, peptički ulkus, toksično oštećenje jetre i dr.)
5	Obavljanje radnih aktivnosti	Odgovornost u primanju i prenošenju informacija; korišćenje odgovarajućeg znanja i sposobnosti; odgovornost u pravilima ponašanja; odgovornost za brze izmjene radnih procedura; intenzitet u radu;	Psihosomatski poremećaji (glavobolja; poremećaj raspoloženja; uznemirenost); mogućnost povređivanja (konfliktne situacije)

		prostorna uslovljenost radnog mjesta; konfliktne situacije i sl.	
6	Obavljanje radnih aktivnosti	Napori pri obavljanju određenih poslova koji prouzrokuju psihološka opterećenja (stres, monotonija i sl.)	Psihosomatski poremećaji
7	Obavljanje radnih aktivnosti	Riziik koja prouzrokuju druga lica	Psihičko opterećenje, konflikti, moguć i fizički sukob

4.3. Procjena rizika

R. br.	Šifra opasnosti ili štetnosti	Rang izloženosti	Rang stanja radne okoline	Rang vjerovatnoće	Rang težine mogućih posljedica	Mjera rizika	Rang rizika
							Trostepena Skala
1.	10	1	1	1	2	2	I
2.	16	1	1	2	2	5	I
3.	21	2	1	1	3	3	I
4.	30	1	1	1	1	1	I
5.	31	3	1	2	2	4	I
6.	32	3	1	2	2	4	I
7.	33	3	1	2	3	6	I
8.	35	3	2	3	2	6	I

5. ZAKLJUČAK

Na osnovu sprovedenog postupka snimanja organizacije rada, prepoznavanja i utvrđivanja opasnosti i štetnosti na radnom mjestu, te procjenjivanja rizika u odnosu na moguće opasnosti i štetnosti, utvrđuje se da radno mjesto **BIBLIOTEKAR** nije radno mjesto sa povećanim rizikom.

Na osnovu utvrđenog ranga rizika za radno mjesto **BIBLIOTEKAR** predlažu se sljedeće mjere zaštite na radu:

10- mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr: vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);

- prilikom upotrebe stepenica obavezno držanje za rukohvate
- gledanje u pravcu hodanja
- hodati jedan po jedan stepenik
- obratiti pažnju na vlažne i klizave podove
- redovno, tj. uredno održavanje radnog prostora

16 - opasnost od indirektnog dodira (sredstva za rad na električni pogon);

- održavati električne instalacije u ispravnom stanju i funkcionalnost zaštitnih upravljačkih uređaja
- vršiti periodične preglede i ispitivanja električnih instalacija i zaštitnih upravljačkih uređaja
- neovlašćeni, odnosno nestručni zaposleni, ne smeju intervenisati na opasnim područjima električnih instalacija. Potrebno je samo da prijave kvar

21 - udisanje po zdravlje opasnih materija odnosno njihovo prodiranje u tijelo kroz kožu;

- obuka zaposlenih za bezbedan i zdrav rad;
- da bi se sprečilo opšte štetno dejstvo prašine za zaposlene u smislu pojave smetnji u disanju moraju se koristiti neophodna adekvatna lična zaštitna sredstva (kofil maska)
- u kontaktu sa hemikalijama zaposleni moraju koristiti neophodna adekvatna lična zaštitna sredstva (naočare, masku, rukavice)

30- naponi ili tjelesna naprezanja (ručno prenošenje tereta, guranje ili vuča tereta, razne dugotrajne povećane tjelesne aktivnosti i sl.);

- prema mogućnostima često mijenjati položaj tijela i koristiti propisani odmor u toku rada, a shodno Pravilniku o mjerama zaštite prilikom ručnog prenošenja tereta („Službeni list CG“, br. 29/15)

31 - nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje, sjedenje, čučanje, klečanje i sl.);

- dizajniranje radnog mjesta prema ergonomskim preporukama (radni prostor, radna površina, stolica, raspored).
- aktivne pauze od 3 do 5 minuta na svaki sat rada (vježbe za vrat, ramena, ruke i donji deo leđa).
- postupiti Uputstvo za bezbjedan rad pri korišćenju računara
- ne sjediti prekrštenih nogu

- praviti adekvatne pauze u toku vožnje i kraća istezanja

32 - prostorna obuhvaćenost radnog mjesta (klastrofobija, usamljenost); konfliktni odnosi

- obezbijediti zaposlenom obuku za rad sa strankama
- korektno i ljubazno ponašanje pri radu sa strankama i poslovnim saradnicima
- dimenzije radnih i pomoćnih prostorija i vazdušni prostor u prostorijama treba da bude u skladu sa Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20)

33 - visoki zahtjevi, loš nadzor u toku rada;

- profesionalan odnos, prilagodljivost situaciji, samoinicijativnost
- odgovornost pri radu uz korektan međuljudski odnos
- smanjenje stresa boljom organizacijom rada, tj. postavljanje realnih svakodnevnih radnih zadataka
- pravilna raspodjela uloga i odgovornosti
- koncentracija pri radu
- korišćenje češćih kraćih odmora i stvaranje rekreativnih navika

35 - rizici koji prouzrokuju druga lica (npr. nasilje nad osobljem koje radi u prodaji, nasilje prema licima koja rade na šalterima,);

- poštovanje pravila bontona, izbjegavanje konfliktnih situacija;
- poštuje se Zakon o zabrani zlostavljanja na radu ("Službeni list Crne Gore", br. 030/12, 054/16);
- obrazovanje za odnose sa javnošću i strankama, primenom nenasilne komunikacije

6. UTVRĐIVANJE NAČINA I MJERA ZA OTKLANJANJE, SMANJENJE ILI SPREČAVANJE RIZIKA

Na osnovu procijenjenog rizika za radno mjesto BIBLIOTEKAR utvrđuju se sljedeće mjere zaštite na radu:

• sredstva i oprema lične zaštite

Naziv sredstva lične zaštite	Standard	Komada	Rok upotrebe
a) Zajednička sredstva i oprema			
Prva pomoć			
PP aparati			
b) Sredstva i oprema lične zaštite			

• medicinske mjere

Prethodni pregledi pri zapošljavanju, jer zaposleni treba da ispunjavaju zdravstvene uslove u skladu sa zahtjevima i uslovima za radno mjesto.

Periodični zdravstveni pregledi zaposlenih obavezni su, na zahtjev zaposlenog, jednom u periodu od 36 mjeseci a shodno Zakonu o zaštiti i zdravlju na radu („Sl.list CG”, br.34/14, 44/18-član 19, Član 62 Odredba člana 19 stav 3 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji),

Procjenivači rizika konstatuju da nije radno mjesto sa posebnim ulovima rada, a shodno Pravilnik o poslovima sa posebnim uslovima rada i uslovima koje treba da ispuni zaposleni za rad na tim poslovima ("Službeni list CG", br. 70/16).

Prilikom upućivanja zaposlenih na prethodne i periodične ljekarske preglede unose se opasnosti i štetnosti koja su definisana za ovo radno mjesto.

1. OPŠTI PODACI

	NAZIV
RADNO MJESTO	Knjižničar
SEKTOR/SAMOSTALNA SLUŽBA	II Bibliotečko odjeljenje
MJESTO/LOKACIJA	
SLUŽBA/ODJELJENJE	

2. PODACI O POSTOJEĆEM STANJU: OBJEKTI, TEHNOLOŠKI I RADNI PROCESI, SREDSTVA ZA RAD, SREDSTVA I OPREMA ZA LIČNU ZAŠTITU**2.1. Tehnološki proces**

--

2.2. Radni proces

PO SISTEMATIZACIJI
— Radi na prijemu, arhiviranju i klasifikovanju bibliografskih publikacija, vrši fizičku obradu i kontrolu ispravnosti primjeraka. Razvrstava građu po formatu; prima i ulaže novopripjele publikacije u police (po signaturama). Izdaje publikacije na korišćenje a korišćene jedinice uredno vraća u magacin. Učestvuje u zaduživanju i razduživanju čitalaca. Opslužuje korisnike u čitaonici. Odgovara za čuvanje građe u magacinima i za njenu sređenost. Odgovara za publikacije koje se koriste u čitaonicama, kao i za priručnike i druga pomagala koja se koriste u tom prostoru. Brine o obezbjeđivanju optimalnih uslova (higijensko-tehničkih i mikroklimatskih) za čuvanje bibliografske građe. Izdvaja oštećene primjerke publikacija za opravku. Radi i druge slične poslove po nalogu rukovodioca Odjeljenja i direktora.
ODSTUPANJE

2.3. Objekti, radni i pomoćni prostor

Kancelarija

2.4. Sredstva i oprema za rad

Mašine, uređaji, postrojenja i mehanički alat	Kancelarijski pribor i oprema
Ručni i pomoćni alati	
Instalacije	

2.5. Druga sredstva za rad

--

2.6. Sredstva i oprema za ličnu zaštitu

--

2.7. Materijali, sirovine i druge materije koje se koriste pri radu

Osnovni materijal	
Ostalo / otpad	

2.8. Pomoćne konstrukcije i Objekti

--

3. ORGANIZACIJA RADA**3.1. Uslovi za zasnivanje radnog odnosa**

Stepen stručne spreme	Obrazovni profil	Radno iskustvo	Znanje, veštine, sposobnosti
-----------------------	------------------	----------------	------------------------------

Srednje opšte ili stručno obrazovanje, četvrti stepen (IV 1) 240 kredita CSPK-a..			• Položen stručni ispit za knjižničara
---	--	--	--

3.2. Opšti podaci o izvršiocima

Ukupno	Muškarci	Žene	Prosječna starost	Prosječan radni staž	Prosječan eksponirani radni staž
1		1	40	15	

3.3. Radno vrijeme*

Puno	Nepuno	Skraćeno	Prekovremeni rad	Preraspodjela radnog vremena	Noćni rad	Smenski rad	Turnus
7-15h							

3.4. Odmori*

U toku rada	Dnevni	U toku nedelje	Godišnji
30'		Vikend	

3.5. Opšti zahtjevi radnog mjesta

Vremensko angažovanje prema mjestu aktivnosti [%]	U radnim prostorijama	Kancelarija	•		
		Radionica			
	Rad na otvorenom	Krug preduzeća			
		Terenski rad			
Izvršenje zadatka	Radi sam	•			
	Sa drugim	•			
	U prisustvu drugih	•			
	Rukovodi zaposlenima		Broj		

3.6. Osposobljavanje*

Stručno	Za bezbjedan rad	Za zaštitu od požara
Da	Ne	

3.7. Ljekarski pregledi*

Prethodni		Periodični		Po nalogu med. rada		Sistematski	
DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE
	•		•				

* u skladu sa propisima

4. PROCJENA RIZIKA NA RADNOM MJESTU**4.1. Postojeće stanje zaštite na radu**

R.B.	Elementi za procenu stanja radne okoline	Dokument/osnov	Usklađenost sa zahtevima zadovoljava	
			DA	NE
1	Radni prostor i radne površine	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
2	Sredstva i oprema za rad	Pravilnik o postupku i rokovima za vršenje periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite na radu i uslova radne sredine ("Sl. List RCG" br. 71/05) Pravilnika o mjerama i normativima zaštite na radu na oruđima za rad ("Sl. List SFRJ" br. 15, 18/91) Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima opreme za rad		•

3	Zaštita od udara električne struje	Pravilnik o zaštitnim mjerama protiv opasnosti od električne struje u radnim prostorijama i na radilištima ("Sl. list SRCG", br. 6/86) Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore		•
4	Grejanje i ventilacija	Uvid u stanje	•	
5	Mikroklima	Izveštaj o mjeranjima / uvid u stanje		•
6	Osvjetljenost	Izveštaj o mjeranjima / uvid u stanje		•
7	Elektromagnetno zračenje	Izveštaj o mjeranjima / uvid u stanje		•
8	Buka i vibracije	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu od rizika izloženosti buci ("Službeni list CG", br. 37/16)		•
9	Atmosferski i klimatski uticaji	Uvid u stanje	•	
10	Zaštita od požara i eksplozija	Zakon o zaštiti i spašavanju ("Službeni list Crne Gore", br. 013/07, 005/08, 086/09, 032/11, 054/16) Pravilnik zaštite od požara, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
11	Putevi za prolaz, prevoz i evakuaciju	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
12	Sirovine, osnovni i pomoćni materijal	Ne koriste se opasne materije, ili Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o opasnim materijama koje se koriste u toku rada	•	
13	Organizacione mjere bezbednosti i zdravlja na radu	Kolektivni ugovor JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
14	Sredstva i oprema za ličnu zaštitu	Normativ sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu		•
15	Osposobljenost za bezbjedan rad	Zakona o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl. list CG", br. 34/14, Izmjene i dopune 44/18), Pravilnik o načinu i postupku osposobljavanja zaposlenih za bezbjedan rad ("Službeni list RCG", br. 57/06) Evidencija o zaposlenima osposobljenim za bezbjedan i zdrav rad		•
16	Obaveštenost iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu	Pravilnik o znakovima za zaštitu i zdravlje na radu ("Službeni list CG", br. 24/15)	•	
17	Pružanje prve pomoći	Pravilnik o opremi i postupku za pružanje prve pomoći i organizovanju službe spasavanja u slučaju nezgode na radu ("Službeni list SFRJ", br.21/71)		•
18	Zaštita nepušača, zabrana uzimanja alkohola i dr. sredstava zavisnosti	Naredba o zabrani pušenja JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Naredba o zabrani unošenja i konzumiranja alkohola i drugih sredstava zavisnosti u objekte i radne prostorije preduzeća, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
19	Održavanje rad. prostorija	Uvid u stanje	•	
20	Stanje prostorija za ličnu higijenu	Uvid u stanje	•	

21	Inspekcijski nalazi	Inspekcijski nalazi o izvršenom nadzoru	•	
22	Povrede, prof. oboljenja i oboljenja u vezi sa radom	Evidencije o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i oboljenjima u vezi sa radom	•	
RANG STANJA RADNE OKOLINE				1

4.2. Identifikacija opasnosti i štetnosti na radnom mjestu i u radnoj okolini i moguće posljedice

R.B.	Radne aktivnosti	Moguće opasnosti ili štetnosti	Moguće posljedice
1	Obavljanje radnih aktivnosti	Mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr: vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);	Povrede pojedinih dijelova tela (nagnječenja, razderotine, uganuća, istegnuća tetiva i prelomi kostiju)
2	Obavljanje radnih aktivnosti	Opasnost od indirektnog dodira	Strujni udar sa mogućim smrtnim ishodom
3	Obavljanje redovnih radnih aktivnosti	Nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje; sedenje; čučanje; klečanje i sl.)	Glavobolja, ukočenost vrata, bolovi u ramenima i leđima, poremećaji sistema za varenje
4	Obavljanje radnih aktivnosti – magacin	Prašina	Iritativno, toksično oštećenje kože, ekcemi, poremećaji i bolesti organa za disanje, nervnog sistema, organa za varenje (gastritis, peptički ulkus, toksično oštećenje jetre i dr.)
5	Obavljanje radnih aktivnosti	Odgovornost u primanju i prenošenju informacija; korišćenje odgovarajućeg znanja i sposobnosti; odgovornost u pravilima ponašanja; odgovornost za brze izmjene radnih procedura; intenzitet u radu; prostorna uslovljenost radnog mjesta; konfliktne situacije i sl.	Psihosomatski poremećaji (glavobolja; poremećaj raspoloženja; uznemirenost); mogućnost povređivanja (konfliktne situacije)
6	Obavljanje radnih aktivnosti	Napori pri obavljanju određenih poslova koji prouzrokuju psihološka opterećenja (stres, monotonija i sl.)	Psihosomatski poremećaji
7	Obavljanje radnih aktivnosti	Riziik koja prouzrokuju druga lica	Psihičko opterećenje, konflikti, moguć i fizički sukob

4.3. Procjena rizika

R. br.	Šifra opasnosti ili štetnosti	Rang izloženosti	Rang stanja radne okoline	Rang vjerovatnoće	Rang težine mogućih posljedica	Mjera rizika	Rang rizika Trostepena Skala
1.	10	1	1	1	2	2	I
2.	16	1	1	2	2	5	I
3.	21	2	1	1	3	3	I
4.	30	1	1	1	1	1	I
5.	31	3	1	2	2	4	I
6.	32	3	1	2	2	4	I
7.	33	2	1	1	3	3	I
8.	35	3	2	3	2	6	I

5. ZAKLJUČAK

Na osnovu sprovedenog postupka snimanja organizacije rada, prepoznavanja i utvrđivanja opasnosti i štetnosti na radnom mjestu, te procjenjivanja rizika u odnosu na moguće opasnosti i štetnosti, utvrđuje se da radno mjesto **KNJIŽNIČAR** nije radno mjesto sa povećanim rizikom.

Na osnovu utvrđenog ranga rizika za radno mjesto KNJIŽNIČAR predlažu se sljedeće mjere zaštite na radu:

10- mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr: vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);

- prilikom upotrebe stepenica obavezno držanje za rukohvate
- gledanje u pravcu hodanja
- hodati jedan po jedan stepenik
- obratiti pažnju na vlažne i klizave podove
- redovno, tj. uredno održavanje radnog prostora

16 - opasnost od indirektnog dodira (sredstva za rad na električni pogon);

- održavati električne instalacije u ispravnom stanju i funkcionalnost zaštitnih upravljačkih uređaja
- vršiti periodične preglede i ispitivanja električnih instalacija i zaštitnih upravljačkih uređaja
- neovlašćeni, odnosno nestručni zaposleni, ne smeju intervenisati na opasnim područjima električnih instalacija. Potrebno je samo da prijave kvar

21 - udisanje po zdravlje opasnih materija odnosno njihovo prodiranje u tijelo kroz kožu;

- obuka zaposlenih za bezbedan i zdrav rad;
- da bi se sprečilo opšte štetno dejstvo prašine za zaposlene u smislu pojave smetnji u disanju moraju se koristiti neophodna adekvatna lična zaštitna sredstva (kofil maska)
- u kontaktu sa hemikalijama zaposleni moraju koristiti neophodna adekvatna lična zaštitna sredstva (naočare, masku, rukavice)

30- napori ili tjelesna naprezanja (ručno prenošenje tereta, guranje ili vuča tereta, razne dugotrajne povećane tjelesne aktivnosti i sl.);

- prema mogućnostima često mijenjati položaj tijela i koristiti propisani odmor u toku rada, a shodno Pravilniku o mjerama zaštite prilikom ručnog prenošenja tereta („Službeni list CG”, br. 29/15)

31 - nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje, sjedenje, čučanje, klečanje i sl.);

- dizajniranje radnog mjesta prema ergonomskim preporukama (radni prostor, radna površina, stolica, raspored).
- aktivne pauze od 3 do 5 minuta na svaki sat rada (vježbe za vrat, ramena, ruke i donji deo leđa).
- postupiti Uputstvo za bezbjedan rad pri korišćenju računara
- ne sjediti prekrštenih nogu
- praviti adekvatne pauze u toku vožnje i kraća istezanja

32 - prostorna obuhvaćenost radnog mjesta (klastrofobija, usamljenost); konfliktni odnosi

- obezbijediti zaposlenom obuku za rad sa strankama
- korektno i ljubazno ponašanje pri radu sa strankama i poslovnim saradnicima
- dimenzije radnih i pomoćnih prostorija i vazdušni prostor u prostorijama treba da bude u skladu sa Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20)

33 - visoki zahtjevi, loš nadzor u toku rada;

- profesionalan odnos, prilagodljivost situaciji, samoinicijativnost
- odgovornost pri radu uz korektan međuljudski odnos
- smanjenje stresa boljom organizacijom rada, tj. postavljanje realnih svakodnevnih radnih zadataka
- pravilna raspodjela uloga i odgovornosti
- koncentracija pri radu
- korišćenje češćih kraćih odmora i stvaranje rekreativnih navika

35 - rizici koji prouzrokuju druga lica (npr. nasilje nad osobljem koje radi u prodaji, nasilje prema licima koja rade na šalterima,);

- poštovanje pravila bontona, izbjegavanje konfliktnih situacija;
- poštuje se Zakon o zabrani zlostavljanja na radu ("Službeni list Crne Gore", br. 030/12, 054/16);
- obrazovanje za odnose sa javnošću i strankama, primenom nenasilne komunikacije

6. UTVRĐIVANJE NAČINA I MJERA ZA OTKLANJANJE, SMANJENJE ILI SPREČAVANJE RIZIKA

Na osnovu procijenjenog rizika za radno mjesto KNJIŽNIČAR utvrđuju se sljedeće mjere zaštite na radu:

• **sredstva i oprema lične zaštite**

Naziv sredstva lične zaštite	Standard	Komada	Rok upotrebe
------------------------------	----------	--------	--------------

a) Zajednička sredstva i oprema

Prva pomoć

PP aparati

b) Sredstva i oprema lične zaštite

- medicinske mjere**

Prethodni pregledi pri zapošljavanju, jer zaposleni treba da ispunjavaju zdravstvene uslove u skladu sa zahtjevima i uslovima za radno mjesto.

Periodični zdravstveni pregledi zaposlenih obavezni su, na zahtjev zaposlenog, jednom u periodu od 36 mjeseci a shodno Zakonu o zaštiti i zdravlju na radu („Sl.list CG”, br.34/14,44/18-član 19, Član 62 Odredba člana 19 stav 3 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji),

Procjenivači rizika konstatuju da nije radno mjesto sa posebnim ulovima rada, a shodno Pravilnik o poslovima sa posebnim uslovima rada i uslovima koje treba da ispuni zaposleni za rad na tim poslovima ("Službeni list CG", br. 70/16).

Prilikom upućivanja zaposlenih na prethodne i periodične ljekarske preglede unose se opasnosti i štetnosti koja su definisana za ovo radno mjesto.

III Tehničko – proizvodno odjeljenje

1. OPŠTI PODACI

	NAZIV
RADNO MJESTO	Rukovodilac odjeljenja
SEKTOR/SAMOSTALNA SLUŽBA	III Tehničko – proizvodno odjeljenje
MJESTO/LOKACIJA	
SLUŽBA/ODJELJENJE	

2. PODACI O POSTOJEĆEM STANJU: OBJEKTI, TEHNOLOŠKI I RADNI PROCESI, SREDSTVA ZA RAD, SREDSTVA I OPREMA ZA LIČNU ZAŠTITU

2.1. Tehnološki proces

--

2.2. Radni proces

PO SISTEMATIZACIJI	
–	Organizuje rad odjeljenja i stara se o realizaciji izdavačkog plana Biblioteke; izrađuje planove i programe rada Odjeljenja i prati njihovu realizaciju; sarađuje sa drugim organizacionim jedinicama na realizaciji programa rada Odjeljenja i Biblioteke. Organizuje i prati rad tonskog studija, Brajeve štamparije, knjigoveznice i kopirnice; organizuje i prati poslove na lektorisanju i korekturi audio izdanja, izdanja na Brajevom pismu i u drugim formatima. Obavlja i druge slične poslove po nalogu direktora.
ODSTUPANJE	

2.3. Objekti, radni i pomoćni prostor

Kancelarija

2.4. Sredstva i oprema za rad

Mašine, uređaji, postrojenja i mehanički alat	Kancelarijski pribor i oprema
Ručni i pomoćni alati	
Instalacije	

2.5. Druga sredstva za rad

--

2.6. Sredstva i oprema za ličnu zaštitu

--

2.7. Materijali, sirovine i druge materije koje se koriste pri radu

Osnovni materijal	
Ostalo / otpad	

2.8. Pomoćne konstrukcije i Objekti

--

3. ORGANIZACIJA RADA

3.1. Uslovi za zasnivanje radnog odnosa

Stepen stručne spreme	Obrazovni profil	Radno iskustvo	Znanje, veštine, sposobnosti
Visoko obrazovanje, sedmi nivo (VII 1), 240 kredita CSPK-a	završen fakultet društvenog usmjerenja	godina dana radnog iskustva	• znanje jednog stranog jezika. Probni rad u trajanju od šest mjeseci.

3.2. Opšti podaci o izvršiocima

Ukupno	Muškarci	Žene	Prosječna starost	Prosječan radni staž	Prosječan eksponirani radni staž
1		1	50	19	

3.3. Radno vrijeme*

Puno	Nepuno	Skraćeno	Prekovremeni rad	Preraspodjela radnog vremena	Noćni rad	Smenski rad	Turnus

3.4. Odmori*

U toku rada	Dnevni	U toku nedelje	Godišnji

3.5. Opšti zahtjevi radnog mjesta

Vremensko angažovanje prema mjestu aktivnosti [%]	U radnim prostorijama	Kancelarija	
		Radionica	
	Rad na otvorenom	Krug preduzeća	
		Terenski rad	
Izvršenje zadatka	Radi sam		
	Sa drugim		
	U prisustvu drugih		
	Rukovodi zaposlenima		Broj

3.6. Osposobljavanje*

Stručno	Za bezbjedan rad	Za zaštitu od požara

3.7. Ljekarski pregledi*

Prethodni		Periodični		Po nalogu med. rada		Sistematski	
DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE

* u skladu sa propisima

4. PROCJENA RIZIKA NA RADNOM MJESTU**4.1. Postojeće stanje zaštite na radu**

R.B.	Elementi za procenu stanja radne okoline	Dokument/osnov	Usklađenost sa zahtevima zadovoljava	
			DA	NE
1	Radni prostor i radne površine	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
2	Sredstva i oprema za rad	Pravilnik o postupku i rokovima za vršenje periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite na radu i uslova radne sredine ("Sl. List RCG" br. 71/05) Pravilnika o mjerama i normativima zaštite na radu na oruđima za rad ("Sl. List SFRJ" br. 15,18/91) Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima opreme za rad		•
3	Zaštita od udara električne struje	Pravilnik o zaštitnim mjerama protiv opasnosti od električne struje u radnim prostorijama i na radilištima ("Sl. list SRCG", br. 6/86)		•

		Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore		
4	Grejanje i ventilacija	Uvid u stanje	•	
5	Mikroklima	Izveštaj o mjeranjima / uvid u stanje		•
6	Osvjetljenost	Izveštaj o mjeranjima / uvid u stanje		•
7	Elektromagnetno zračenje	Izveštaj o mjeranjima / uvid u stanje		•
8	Buka i vibracije	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu od rizika izloženosti buci ("Službeni list CG", br. 37/16)		•
9	Atmosferski i klimatski uticaji	Uvid u stanje	•	
10	Zaštita od požara i eksplozija	Zakon o zaštiti i spašavanju ("Službeni list Crne Gore", br. 013/07, 005/08, 086/09, 032/11, 054/16) Pravilnik zaštite od požara, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
11	Putevi za prolaz, prevoz i evakuaciju	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
12	Sirovine, osnovni i pomoćni materijal	Ne koriste se opasne materije, ili Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o opasnim materijama koje se koriste u toku rada	•	
13	Organizacione mjere bezbednosti i zdravlja na radu	Kolektivni ugovor JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
14	Sredstva i oprema za ličnu zaštitu	Normativ sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu		•
15	Osposobljenost za bezbjedan rad	Zakona o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl. list CG", br. 34/14, Izmjene i dopune 44/18), Pravilnik o načinu i postupku osposobljavanja zaposlenih za bezbjedan rad ("Službeni list RCG", br. 57/06) Evidencija o zaposlenima osposobljenim za bezbjedan i zdrav rad		•
16	Obaveštenost iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu	Pravilnik o znakovima za zaštitu i zdravlje na radu ("Službeni list CG", br. 24/15)	•	
17	Pružanje prve pomoći	Pravilnik o opremi i postupku za pružanje prve pomoći i organizovanju službe spasavanja u slučaju nezgode na radu ("Službeni list SFRJ", br.21/71)		•
18	Zaštita nepušača, zabrana uzimanja alkohola i dr. sredstava zavisnosti	Naredba o zabrani pušenja JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Naredba o zabrani unošenja i konzumiranja alkohola i drugih sredstava zavisnosti u objekte i radne prostorije preduzeća, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
19	Održavanje rad. prostorija	Uvid u stanje	•	
20	Stanje prostorija za ličnu higijenu	Uvid u stanje	•	
21	Inspekcijski nalazi	Inspekcijski nalazi o izvršenom nadzoru	•	
22	Povrede, prof. oboljenja	Evidencije o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i oboljenjima u vezi sa radom	•	

i oboljenja u vezi sa radom		
RANG STANJA RADNE OKOLINE		1

4.2. Identifikacija opasnosti i štetnosti na radnom mjestu i u radnoj okolini i moguće posljedice

R.B.	Radne aktivnosti	Moguće opasnosti ili štetnosti	Moguće posljedice
1	Obavljanje radnih aktivnosti	Mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr: vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);	Povrede pojedinih djelova tela (nagnječenja, razderotine, uganuća, istegnuća tetiva i prelomi kostiju)
2	Obavljanje radnih aktivnosti	Opasnost od indirektnog dodira	Strujni udar sa mogućim smrtnim ishodom
3	Obavljanje radnih aktivnosti	Štetni klimatski uticaji	Oboljenja organa za disanje; koštano-mišićnog sistema; kože i potkožnog tkiva i dr.
4	Obavljanje redovnih radnih aktivnosti	Nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje; sedenje; čučanje; klečanje i sl.)	Glavobolja, ukočenost vrata, bolovi u ramenima i leđima, poremećaji sistema za varenje
5	Obavljanje radnih aktivnosti	Odgovornost u primanju i prenošenju informacija; korišćenje odgovarajućeg znanja i sposobnosti; odgovornost u pravilima ponašanja; odgovornost za brze izmjene radnih procedura; intenzitet u radu; prostorna uslovljenost radnog mjesta; konfliktne situacije i sl.	Psihosomatski poremećaji (glavobolja; poremećaj raspoloženja; uznemirenost); mogućnost povređivanja (konfliktne situacije)
6	Obavljanje radnih aktivnosti (Organizuje i rukovodi radom Odjeljenja opštih poslova)	Napori pri obavljanju određenih poslova koji prouzrokuju psihološka opterećenja (stres, monotonija i sl.)	Psihosomatski poremećaji
7	Obavljanje radnih aktivnosti	Štetnosti vezane za organizaciju rada, kao što su: rad duži od punog radnog vremena (prekovremeni rad), rad u smjenama, skraćeno radno vrijeme, rad noću, pripravnost za slučaj intervencija, i sl.	Psihosomatski poremećaji, oboljenja kardiovaskularnog sistema, organa za varenje i dr.
8	Obavljanje radnih aktivnosti	Riziik koja prouzrokuju druga lica	Psihičko opterećenje, konflikti, moguć i fizički sukob

4.3. Procjena rizika

R. br.	Šifra opasnosti ili štetnosti	Rang izloženosti	Rang stanja radne okoline	Rang vjerovatnoće	Rang težine mogućih posljedica	Mjera rizika	Rang rizika
							Trostepena Skala
1.	10	3	1	2	3	6	I
2.	16	1	1	2	2	5	I
3.	27	1	1	1	1	1	I
4.	30	1	1	1	1	1	I
5.	31	4	1	2	2	4	I
6.	32	3	1	2	3	6	I
7.	33	5	1	2	4	8	I
8.	34	2	1	1	2	2	I
9.	35	4	1	2	3	6	I

5. ZAKLJUČAK

Na osnovu sprovedenog postupka snimanja organizacije rada, prepoznavanja i utvrđivanja opasnosti i štetnosti na radnom mjestu, te procjenjivanja rizika u odnosu na moguće opasnosti i štetnosti, utvrđuje se da radno mjesto **RUKOVODILAC ODJELJENJA** nije radno mjesto sa povećanim rizikom.

Na osnovu utvrđenog ranga rizika za radno mjesto RUKOVODILAC ODJELJENJA predlažu se sljedeće mjere zaštite na radu:

10- mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr: vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);

- prilikom upotrebe stepenica obavezno držanje za rukohvate
- gledanje u pravcu hodanja
- hodati jedan po jedan stepenik
- obratiti pažnju na vlažne i klizave podove
- redovno, tj. uredno održavanje radnog prostora

16 - opasnost od indirektnog dodira (sredstva za rad na električni pogon);

- održavati električne instalacije u ispravnom stanju i funkcionalnost zaštitnih upravljačkih uređaja
- vršiti periodične preglede i ispitivanja električnih instalacija i zaštitnih upravljačkih uređaja
- neovlašćeni, odnosno nestručni zaposleni, ne smeju intervenisati na opasnim područjima električnih instalacija. Potrebno je samo da prijave kvar

27 - Štetni klimatski uticaji

- koristiti adekvatnu zaštitnu odjeću i obuću – shodno vremenskim prilikama.
- češće pauze u ljetnim danima sa visokom spoljašnjom temperaturom vazduha
- primjena mjera bezbjednog rada neposredno prije, za vrijeme i posle atmosferskih uticaja;
- vožnju prilagoditi vremenskim prilikama

30- napori ili tjelesna naprezanja (ručno prenošenje tereta, guranje ili vuča tereta, razne dugotrajne povećane tjelesne aktivnosti i sl.);

- prema mogućnostima često mijenjati položaj tijela i koristiti propisani odmor u toku rada, a shodno Pravilniku o mjerama zaštite prilikom ručnog prenošenja tereta („Službeni list CG“, br. 29/15)

31 - nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje, sjedenje, čučanje, klečanje i sl.);

- dizajniranje radnog mjesta prema ergonomskim preporukama (radni prostor, radna površina, stolica, raspored).
- aktivne pauze od 3 do 5 minuta na svaki sat rada (vježbe za vrat, ramena, ruke i donji deo leđa).
- postupiti Uputstvo za bezbjedan rad pri korišćenju računara
- ne sjediti prekrštenih nogu
- praviti adekvatne pauze u toku vožnje i kraća istezanja

32 - prostorna obuhvaćenost radnog mjesta (klaustrofobija, usamljenost); konfliktni odnosi

- obezbijediti zaposlenom obuku za rad sa strankama
- korektno i ljubazno ponašanje pri radu sa strankama i poslovnim saradnicima

33 - visoki zahtjevi, loš nadzor u toku rada;

- aktivni međusobni odnosi na relaciji pretpostavljeni-zaposleni, uz odgovarajuću stručnost, samoinicijativnost i sposobnost u rukovođenju
- odgovornost pri radu uz korektan međuljudski odnos
- smanjenje stresa boljom organizacijom rada, tj. postavljanje realnih svakodnevnih radnih zadataka
- pravilna raspodjela uloga i odgovornosti
- koncentracija pri radu
- korišćenje češćih kraćih odmora i stvaranje rekreativnih navika

34 - faktori na koje utiče proces rada (npr. ponavljanje, rad u smjenama, rad u turnusu, prekovremeni rad, pripravnost za slučaju intervencije, rad noću);

- Zakon o radu ("Sl. list CG", br. 74/2019 i 8/2021)
- češće pauze tokom prekovremenog rada
- odgovarajuće osvetljenje na radnom mjestu u toku noći
- održavanje budnosti tokom noći muzikom ili kontaktom sa kolegama

- obezbeđena izmjena smjena, tako da zaposleni ne radi više od jedne neprekidne radne nedelje noću

35 - rizici koji prouzrokuju druga lica (npr. nasilje nad osobljem koje radi u prodaji, nasilje prema licima koja rade na šalterima, posao revizora, inspektora, policajaca);

- poštovanje pravila bontona, izbjegavanje konfliktnih situacija;
- poštuje se Zakon o zabrani zlostavljanja na radu ("Službeni list Crne Gore", br. 030/12, 054/16);
- obrazovanje za odnose sa javnošću i strankama, primenom nenasilne komunikacije

6. UTVRĐIVANJE NAČINA I MJERA ZA OTKLANJANJE, SMANJENJE ILI SPREČAVANJE RIZIKA

Na osnovu procijenjenog rizika za radno mjesto RUKOVODILAC ODJELJENJA utvrđuju se sljedeće mjere zaštite na radu:

- sredstva i oprema lične zaštite

Naziv sredstva lične zaštite	Standard	Komada	Rok upotrebe
a) Zajednička sredstva i oprema			
Prva pomoć			
PP aparati			
b) Sredstva i oprema lične zaštite			

- medicinske mjere

Prethodni pregledi pri zapošljavanju, jer zaposleni treba da ispunjavaju zdravstvene uslove u skladu sa zahtjevima i uslovima za radno mjesto.

Periodični zdravstveni pregledi zaposlenih obavezni su, na zahtjev zaposlenog, jednom u periodu od 36 mjeseci a shodno Zakonu o zaštiti i zdravlju na radu („Sl.list CG”, br.34/14,44/18-član 19, Član 62 Odredba člana 19 stav 3 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji),

Procjenivači rizika konstatuju da nije radno mjesto sa posebnim ulovima rada, a shodno Pravilnik o poslovima sa posebnim uslovima rada i uslovima koje treba da ispuni zaposleni za rad na tim poslovima ("Službeni list CG", br. 70/16).

Prilikom upućivanja zaposlenih na prethodne i periodične ljekarske preglede unose se opasnosti i štetnosti koja su definisana za ovo radno mjesto.

1. OPŠTI PODACI

	NAZIV
RADNO MJESTO	Lektor
SEKTOR/SAMOSTALNA SLUŽBA	III Tehničko – proizvodno odjeljenje
MJESTO/LOKACIJA	
SLUŽBA/ODJELJENJE	

2. PODACI O POSTOJEĆEM STANJU: OBJEKTI, TEHNOLOŠKI I RADNI PROCESI, SREDSTVA ZA RAD, SREDSTVA I OPREMA ZA LIČNU ZAŠTITU**2.1. Tehnološki proces**

--

2.2. Radni proces

PO SISTEMATIZACIJI	
—	Radi na lektorisanju i korekturi izdanja Biblioteke snimljenih u audio formatima; kontroliše obavljene korekcije i obavlja finalnu kontrolu audio izdanja. Obavlja i druge slične poslove po nalogu rukovodioca Odjeljenja i direktora.
ODSTUPANJE	

2.3. Objekti, radni i pomoćni prostor

Kancelarija

2.4. Sredstva i oprema za rad

Mašine, uređaji, postrojenja i mehanički alat	Kancelarijski pribor i oprema
Ručni i pomoćni alati	
Instalacije	

2.5. Druga sredstva za rad

--

2.6. Sredstva i oprema za ličnu zaštitu

--

2.7. Materijali, sirovine i druge materije koje se koriste pri radu

Osnovni materijal	
Ostalo / otpad	

2.8. Pomoćne konstrukcije i Objekti

--

3. ORGANIZACIJA RADA**3.1. Uslovi za zasnivanje radnog odnosa**

Stepen stručne spreme	Obrazovni profil	Radno iskustvo	Znanje, veštine, sposobnosti
Visoko obrazovanje, sedmi nivo (VII 1), 240 kredita CSPK-a	završen fakultet društvenog usmjerenja	godina dana radnog iskustva,	• aktivno znanje jednog i poznavanje drugog stranog jezika. Probni rad u trajanju od šest mjeseci.

3.2. Opšti podaci o izvršiocima

Ukupno	Muškarci	Žene	Prosječna starost	Prosječan radni staž	Prosječan eksponirani radni staž
0					

3.3. Radno vrijeme*

Puno	Nepuno	Skraćeno	Prekovremeni rad	Preraspodjela radnog vremena	Noćni rad	Smenski rad	Turnus
7-15h							

3.4. Odmori*

U toku rada	Dnevni	U toku nedelje	Godišnji
30'		Vikend	

3.5. Opšti zahtjevi radnog mjesta

Vremensko angažovanje prema mjestu aktivnosti [%]	U radnim prostorijama	Kancelarija	•
		Radionica	
	Rad na otvorenom	Krug preduzeća	
		Terenski rad	
Izvršenje zadatka	Radi sam	•	
	Sa drugim	•	
	U prisustvu drugih	•	
	Rukovodi zaposlenima		Broj

3.6. Osposobljavanje*

Stručno	Za bezbjedan rad	Za zaštitu od požara

3.7. Ljekarski pregledi*

Prethodni		Periodični		Po nalogu med. rada		Sistematski	
DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE
	•		•				

* u skladu sa propisima

4. PROCJENA RIZIKA NA RADNOM MJESTU**4.1. Postojeće stanje zaštite na radu**

R.B.	Elementi za procenu stanja radne okoline	Dokument/osnov	Usklađenost sa zahtevima zadovoljava	
			DA	NE
1	Radni prostor i radne površine	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
2	Sredstva i oprema za rad	Pravilnik o postupku i rokovima za vršenje periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite na radu i uslova radne sredine ("Sl. List RCG" br. 71/05) Pravilnika o mjerama i normativima zaštite na radu na oruđima za rad ("Sl. List SFRJ" br. 15,18/91) Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima opreme za rad		•
3	Zaštita od udara električne struje	Pravilnik o zaštitnim mjerama protiv opasnosti od električne struje u radnim prostorijama i na radilištima ("Sl. list SRCG", br. 6/86)		•

		Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore		
4	Grejanje i ventilacija	Uvid u stanje	•	
5	Mikroklima	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
6	Osvjetljenost	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
7	Elektromagnetno zračenje	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
8	Buka i vibracije	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu od rizika izloženosti buci ("Službeni list CG", br. 37/16)		•
9	Atmosferski i klimatski uticaji	Uvid u stanje	•	
10	Zaštita od požara i eksplozija	Zakon o zaštiti i spašavanju ("Službeni list Crne Gore", br. 013/07, 005/08, 086/09, 032/11, 054/16) Pravilnik zaštite od požara, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
11	Putevi za prolaz, prevoz i evakuaciju	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
12	Sirovine, osnovni i pomoćni materijal	Ne koriste se opasne materije, ili Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o opasnim materijama koje se koriste u toku rada	•	
13	Organizacione mjere bezbednosti i zdravlja na radu	Kolektivni ugovor JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
14	Sredstva i oprema za ličnu zaštitu	Normativ sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu		•
15	Osposobljenost za bezbjedan rad	Zakona o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl. list CG", br. 34/14, Izmjene i dopune 44/18), Pravilnik o načinu i postupku osposobljavanja zaposlenih za bezbjedan rad ("Službeni list RCG", br. 57/06) Evidencija o zaposlenima osposobljenim za bezbjedan i zdrav rad		•
16	Obaveštenost iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu	Pravilnik o znakovima za zaštitu i zdravlje na radu ("Službeni list CG", br. 24/15)	•	
17	Pružanje prve pomoći	Pravilnik o opremi i postupku za pružanje prve pomoći i organizovanju službe spasavanja u slučaju nezgode na radu ("Službeni list SFRJ", br.21/71)		•
18	Zaštita nepušača, zabrana uzimanja alkohola i dr. sredstava zavisnosti	Naredba o zabrani pušenja JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Naredba o zabrani unošenja i konzumiranja alkohola i drugih sredstava zavisnosti u objekte i radne prostorije preduzeća, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
19	Održavanje rad. prostorija	Uvid u stanje	•	
20	Stanje prostorija za ličnu higijenu	Uvid u stanje	•	
21	Inspekcijski nalazi	Inspekcijski nalazi o izvršenom nadzoru	•	
22	Povrede, prof. oboljenja	Evidencije o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i oboljenjima u vezi sa radom	•	

i oboljenja u vezi sa radom		
RANG STANJA RADNE OKOLINE		1

4.2. Identifikacija opasnosti i štetnosti na radnom mjestu i u radnoj okolini i moguće posljedice

R.B.	Radne aktivnosti	Moguće opasnosti ili štetnosti	Moguće posljedice
1.	Obavljanje radnih aktivnosti	Mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr: vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);	Povrede pojedinih dijelova tela (nagnječenja, razderotine, uganuća, istegnuća tetiva i prelomi kostiju)
2.	Obavljanje radnih aktivnosti	Opasnost od indirektnog dodira	Strujni udar sa mogućim smrtnim ishodom
3.	Obavljanje redovnih radnih aktivnosti	Nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje; sedenje; čučanje; klečanje i sl.)	Glavobolja, ukočenost vrata, bolovi u ramenima i leđima, poremećaji sistema za varenje
4.	Obavljanje radnih aktivnosti	Odgovornost u primanju i prenošenju informacija; korišćenje odgovarajućeg znanja i sposobnosti; odgovornost u pravilima ponašanja; odgovornost za brze izmjene radnih procedura; intenzitet u radu; prostorna uslovljenost radnog mjesta; konfliktne situacije i sl.	Psihosomatski poremećaji (glavobolja; poremećaj raspoloženja; uznemirenost); mogućnost povređivanja (konfliktne situacije)
5.	Obavljanje radnih aktivnosti	Napori pri obavljanju određenih poslova koji prouzrokuju psihološka opterećenja (stres, monotonija i sl.)	Psihosomatski poremećaji

4.3. Procjena rizika

R. br.	Šifra opasnosti ili štetnosti	Rang izloženosti	Rang stanja radne okoline	Rang vjerovatnoće	Rang težine mogućih posljedica	Mjera rizika	Rang rizika Trostepena Skala
1.	10	3	1	2	3	6	I
2.	16	1	1	2	2	5	I
3.	31	4	1	2	2	4	I
4.	32	3	1	2	3	6	I
5.	33	3	1	2	3	6	I

5. ZAKLJUČAK

Na osnovu sprovedenog postupka snimanja organizacije rada, prepoznavanja i utvrđivanja opasnosti i štetnosti na radnom mjestu, te procjenjivanja rizika u odnosu na moguće opasnosti i štetnosti, utvrđuje se da radno mjesto **LEKTOR** nije radno mjesto sa povećanim rizikom.

Na osnovu utvrđenog ranga rizika za radno mjesto **LEKTOR** predlažu se sljedeće mjere zaštite na radu:

10- mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr: vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);

- prilikom upotrebe stepenica obavezno držanje za rukohvate
- gledanje u pravcu hodanja
- hodati jedan po jedan stepenik
- obratiti pažnju na vlažne i klizave podove
- redovno, tj. uredno održavanje radnog prostora

16 - opasnost od indirektnog dodira (sredstva za rad na električni pogon);

- održavati električne instalacije u ispravnom stanju i funkcionalnost zaštitnih upravljačkih uređaja
- vršiti periodične preglede i ispitivanja električnih instalacija i zaštitnih upravljačkih uređaja
- neovlašćeni, odnosno nestručni zaposleni, ne smeju intervenisati na opasnim područjima električnih instalacija. Potrebno je samo da prijave kvar

31 - nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje, sjedenje, čučanje, klečanje i sl.);

- dizajniranje radnog mjesta prema ergonomskim preporukama (radni prostor, radna površina, stolica, raspored).
- aktivne pauze od 3 do 5 minuta na svaki sat rada (vježbe za vrat, ramena, ruke i donji deo leđa).
- postupati Uputstvo za bezbjedan rad pri korišćenju računara
- ne sjediti prekrštenih nogu
- praviti adekvatne pauze u toku vožnje i kraća istezanja

32 - prostorna obuhvaćenost radnog mjesta (klastrofobija, usamljenost); konfliktni odnosi

- obezbijediti zaposlenom obuku za rad sa strankama
- korektno i ljubazno ponašanje pri radu sa strankama i poslovnim saradnicima

33 - visoki zahtjevi, loš nadzor u toku rada;

- aktivni međusobni odnosi na relaciji pretpostavljeni-zaposleni, uz odgovarajuću stručnost, samoinicijativnost i sposobnost u rukovođenju
- odgovornost pri radu uz korektan međuljudski odnos
- smanjenje stresa boljom organizacijom rada, tj. postavljanje realnih svakodnevnih radnih zadataka
- pravilna raspodjela uloga i odgovornosti
- koncentracija pri radu
- korišćenje češćih kraćih odmora i stvaranje rekreativnih navika

6. UTVRĐIVANJE NAČINA I MJERA ZA OTKLANJANJE, SMANJENJE ILI SPREČAVANJE RIZIKA

Na osnovu procijenjenog rizika za radno mjesto LEKTOR utvrđuju se sljedeće mjere zaštite na radu:

• sredstva i oprema lične zaštite

Naziv sredstva lične zaštite	Standard	Komada	Rok upotrebe
a) Zajednička sredstva i oprema			
Prva pomoć			
PP aparati			
b) Sredstva i oprema lične zaštite			

• medicinske mjere

Prethodni pregledi pri zapošljavanju, jer zaposleni treba da ispunjavaju zdravstvene uslove u skladu sa zahtjevima i uslovima za radno mjesto.

Periodični zdravstveni pregledi zaposlenih obavezni su, na zahtjev zaposlenog, jednom u periodu od 36 mjeseci a shodno Zakonu o zaštiti i zdravlju na radu („Sl.list CG“, br.34/14,44/18-član 19, Član 62 Odredba člana 19 stav 3 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji),

Procjenivači rizika konstatuju da nije radno mjesto sa posebnim ulovima rada, a shodno Pravilnik o poslovima sa posebnim uslovima rada i uslovima koje treba da ispuni zaposleni za rad na tim poslovima ("Službeni list CG", br. 70/16).

Prilikom upućivanja zaposlenih na prethodne i periodične ljekarske preglede unose se opasnosti i štetnosti koja su definisana za ovo radno mjesto.

1. OPŠTI PODACI

	NAZIV
RADNO MJESTO	IT menadžer
SEKTOR/SAMOSTALNA SLUŽBA	III Tehničko – proizvodno odjeljenje
MJESTO/LOKACIJA	
SLUŽBA/ODJELJENJE	

2. PODACI O POSTOJEĆEM STANJU: OBJEKTI, TEHNOLOŠKI I RADNI PROCESI, SREDSTVA ZA RAD, SREDSTVA I OPREMA ZA LIČNU ZAŠTITU

2.1. Tehnološki proces

--

2.2. Radni proces

PO SISTEMATIZACIJI	
–	Obavlja poslove finalne obrade i montaže knjiga u audio izdanjima; prati i po potrebi pomaže pri poslovima na pripremi i štampanju knjižnog materijala na Brajevom pismu; stara se o ispravnosti Brajeve štamparije, računarske i prateće opreme, kao i tehničkih uređaja Biblioteke. Obezbeđuje tehničke uslove za nesmetan rad svih odjeljenja i kancelarija u Ustanovi.
–	Obavlja i druge slične poslove po nalogu rukovodioca Odjeljenja i direktora.
ODSTUPANJE	

2.3. Objekti, radni i pomoćni prostor

Kancelarija

2.4. Sredstva i oprema za rad

Mašine, uređaji, postrojenja i mehanički alat	Kancelarijski pribor i oprema
Ručni i pomoćni alati	
Instalacije	

2.5. Druga sredstva za rad

--

2.6. Sredstva i oprema za ličnu zaštitu

--

2.7. Materijali, sirovine i druge materije koje se koriste pri radu

Osnovni materijal	
Ostalo / otpad	

2.8. Pomoćne konstrukcije i Objekti

--

3. ORGANIZACIJA RADA

3.1. Uslovi za zasnivanje radnog odnosa

Stepen stručne spreme	Obrazovni profil	Radno iskustvo	Znanje, veštine, sposobnosti
Visoko obrazovanje, šesti ili sedmi nivo (VI1 ili	završen elektrotehnički fakultet,	godina dana radnog iskustva	• poznavanje računarskog hardvera i softvera, poznavanje rada sa operativnim sistemima; poznavanje specijalizovanih softvera za obradu

VII 1), 180, odnosno 240 kredita CSPK-a,			audio materijala u audio formatima i na Brajevom pismu. Probni rad u trajanju od šest mjeseci.
--	--	--	---

3.2. Opšti podaci o izvršiocima

Ukupno	Muškarci	Žene	Prosječna starost	Prosječan radni staž	Prosječan eksponirani radni staž
1	1		36	19	

3.3. Radno vrijeme*

Puno	Nepuno	Skraćeno	Prekovremeni rad	Preraspodjela radnog vremena	Noćni rad	Smenski rad	Turnus
7-15h							

3.4. Odmori*

U toku rada	Dnevni	U toku nedelje	Godišnji
30'		Vikend	

3.5. Opšti zahtjevi radnog mjesta

Vremensko angažovanje prema mjestu aktivnosti [%]	U radnim prostorijama	Kancelarija	•		
		Radionica			
	Rad na otvorenom	Krug preduzeća			
		Terenski rad			
Izvršenje zadatka	Radi sam	•			
	Sa drugim	•			
	U prisustvu drugih	•			
	Rukovodi zaposlenima		Broj		

3.6. Osposobljavanje*

Stručno	Za bezbjedan rad	Za zaštitu od požara
Da	Ne	

3.7. Ljekarski pregledi*

Prethodni		Periodični		Po nalogu med. rada		Sistematski	
DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE
	•		•				

* u skladu sa propisima

4. PROCJENA RIZIKA NA RADNOM MJESTU**4.1. Postojeće stanje zaštite na radu**

R.B.	Elementi za procenu stanja radne okoline	Dokument/osnov	Usklađenost sa zahtevima zadovoljava	
			DA	NE
1	Radni prostor i radne površine	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
2	Sredstva i oprema za rad	Pravilnik o postupku i rokovima za vršenje periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite na radu i uslova radne sredine ("Sl. List RCG" br. 71/05) Pravilnika o mjerama i normativima zaštite na radu na oruđima za rad ("Sl. List SFRJ" br. 15,18/91) Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima opreme za rad		•

3	Zaštita od udara električne struje	Pravilnik o zaštitnim mjerama protiv opasnosti od električne struje u radnim prostorijama i na radilištima ("Sl. list SRCG", br. 6/86) Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore		•
4	Grejanje i ventilacija	Uvid u stanje	•	
5	Mikroklima	Izveštaj o mjeranjima / uvid u stanje		•
6	Osvjetljenost	Izveštaj o mjeranjima / uvid u stanje		•
7	Elektromagnetno zračenje	Izveštaj o mjeranjima / uvid u stanje		•
8	Buka i vibracije	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu od rizika izloženosti buci ("Službeni list CG", br. 37/16)		•
9	Atmosferski i klimatski uticaji	Uvid u stanje	•	
10	Zaštita od požara i eksplozija	Zakon o zaštiti i spašavanju ("Službeni list Crne Gore", br. 013/07, 005/08, 086/09, 032/11, 054/16) Pravilnik zaštite od požara, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
11	Putevi za prolaz, prevoz i evakuaciju	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
12	Sirovine, osnovni i pomoćni materijal	Ne koriste se opasne materije, ili Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o opasnim materijama koje se koriste u toku rada	•	
13	Organizacione mjere bezbednosti i zdravlja na radu	Kolektivni ugovor JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
14	Sredstva i oprema za ličnu zaštitu	Normativ sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu		•
15	Osposobljenost za bezbjedan rad	Zakona o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl. list CG", br. 34/14, Izmjene i dopune 44/18), Pravilnik o načinu i postupku osposobljavanja zaposlenih za bezbjedan rad ("Službeni list RCG", br. 57/06) Evidencija o zaposlenima osposobljenim za bezbjedan i zdrav rad		•
16	Obaveštenost iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu	Pravilnik o znakovima za zaštitu i zdravlje na radu ("Službeni list CG", br. 24/15)	•	
17	Pružanje prve pomoći	Pravilnik o opremi i postupku za pružanje prve pomoći i organizovanju službe spasavanja u slučaju nezgode na radu ("Službeni list SFRJ", br.21/71)		•
18	Zaštita nepušača, zabrana uzimanja alkohola i dr. sredstava zavisnosti	Naredba o zabrani pušenja JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Naredba o zabrani unošenja i konzumiranja alkohola i drugih sredstava zavisnosti u objekte i radne prostorije preduzeća, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
19	Održavanje rad. prostorija	Uvid u stanje	•	
20	Stanje prostorija za ličnu higijenu	Uvid u stanje	•	

21	Inspekcijski nalazi	Inspekcijski nalazi o izvršenom nadzoru	•	
22	Povrede, prof. oboljenja i oboljenja u vezi sa radom	Evidencije o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i oboljenjima u vezi sa radom	•	
RANG STANJA RADNE OKOLINE				1

4.2. Identifikacija opasnosti i štetnosti na radnom mjestu i u radnoj okolini i moguće posljedice

R.B.	Radne aktivnosti	Moguće opasnosti ili štetnosti	Moguće posljedice
1.	Obavljanje radnih aktivnosti	Mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr. vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);	Povrede pojedinih dijelova tela (nagnječenja, razderotine, uganuća, istegnuća tetiva i prelomi kostiju)
2.	Obavljanje radnih aktivnosti	Opasnost od indirektnog dodira	Strujni udar sa mogućim smrtnim ishodom
3.	Obavljanje redovnih radnih aktivnosti	Nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje; sedenje; čučanje; klečanje i sl.)	Glavobolja, ukočenost vrata, bolovi u ramenima i leđima, poremećaji sistema za varenje
4.	Obavljanje radnih aktivnosti	Odgovornost u primanju i prenošenju informacija; korišćenje odgovarajućeg znanja i sposobnosti; odgovornost u pravilima ponašanja; odgovornost za brze izmjene radnih procedura; intenzitet u radu; prostorna uslovljenost radnog mjesta; konfliktne situacije i sl.	Psihosomatski poremećaji (glavobolja; poremećaj raspoloženja; uznemirenost); mogućnost povređivanja (konfliktne situacije)
5.	Obavljanje redovnih aktivnosti	Napori pri obavljanju određenih poslova koji prouzrokuju psihološka opterećenja (stres, monotonija i sl.)	Psihosomatski poremećaji Bolesti kardiovaskularnog sistema (ishemijska bolest srca, hipertenzija)
6.	Obavljanje radnih aktivnosti	Rizik koji prouzrokuju druga lica	Psihičko opterećenje, konflikti, moguć i fizički sukob

4.3. Procjena rizika

R. br.	Šifra opasnosti ili štetnosti	Rang izloženosti	Rang stanja radne okoline	Rang vjerovatnoće	Rang težine mogućih posljedica	Mjera rizika	Rang rizika
							Trostepena Skala
1.	10	3	1	2	2	4	I
2.	16	3	1	2	2	4	I
3.	31	3	1	2	2	4	I
4.	32	4	2	4	2	8	I
5.	33	4	2	4	2	8	I
6.	35	4	1	2	2	4	I

5. ZAKLJUČAK

Na osnovu sprovedenog postupka snimanja organizacije rada, prepoznavanja i utvrđivanja opasnosti i štetnosti na radnom mjestu, te procjenjivanja rizika u odnosu na moguće opasnosti i štetnosti, utvrđuje se da radno mjesto **IT MENADŽER** nije radno mjesto sa povećanim rizikom.

Na osnovu utvrđenog ranga rizika za radno mjesto **IT MENADŽER** predlažu se sljedeće mjere zaštite na radu:

10- mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr: vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);

- prilikom upotrebe stepenica obavezno držanje za rukohvate
- gledanje u pravcu hodanja
- hodati jedan po jedan stepenik
- obratiti pažnju na vlažne i klizave podove
- redovno, tj. uredno održavanje radnog prostora

16 - opasnost od indirektnog dodira (sredstva za rad na električni pogon);

- održavati električne instalacije u ispravnom stanju i funkcionalnost zaštitnih upravljačkih uređaja
- vršiti periodične preglede i ispitivanja električnih instalacija i zaštitnih upravljačkih uređaja
- neovlašćeni, odnosno nestručni zaposleni, ne smeju intervenisati na opasnim područjima električnih instalacija. Potrebno je samo da prijave kvar

31 - nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje, sjedenje, čučanje, klečanje i sl.);

- dizajniranje radnog mjesta prema ergonomskim preporukama (radni prostor, radna površina, stolica, raspored).
- aktivne pauze od 3 do 5 minuta na svaki sat rada (vježbe za vrat, ramena, ruke i donji deo leđa).
- postupiti Uputstvo za bezbjedan rad pri korišćenju računara
- ne sjediti prekrštenih nogu

32 - prostorna obuhvaćenost radnog mjesta (klastrofobija, usamljenost); konfliktni odnosi

- obezbijediti zaposlenom obuku za rad sa strankama
- korektno i ljubazno ponašanje pri radu sa strankama i poslovnim saradnicima
- dimenzije radnih i pomoćnih prostorija i vazdušni prostor u prostorijama treba da bude u skladu sa Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20)

33 - visoki zahtjevi, loš nadzor u toku rada;

- aktivni međusobni odnosi na relaciji pretpostavljeni-zaposleni, uz odgovarajuću stručnost, samoinicijativnost i sposobnost u rukovođenju
- odgovornost pri radu uz korektan međuljudski odnos
- smanjenje stresa boljom organizacijom rada, tj. postavljanje realnih svakodnevnih radnih zadataka
- pravilna raspodjela uloga i odgovornosti
- koncentracija pri radu
- korišćenje češćih kraćih odmora i stvaranje rekreativnih navika

35 - rizici koji prouzrokuju druga lica (npr. nasilje nad osobljem koje radi u prodaji, nasilje prema licima koja rade na šalterima, posao revizora, inspektora, policajaca);

- poštovanje pravila bontona, izbjegavanje konfliktnih situacija;
- poštuje se Zakon o zabrani zlostavljanja na radu ("Službeni list Crne Gore", br. 030/12, 054/16);
- obrazovanje za odnose sa javnošću i strankama, primenom nenasilne komunikacije

6. UTVRĐIVANJE NAČINA I MJERA ZA OTKLANJANJE, SMANJENJE ILI SPREČAVANJE RIZIKA

Na osnovu procijenjenog rizika za radno mjesto IT MENADŽER utvrđuju se sljedeće mjere zaštite na radu:

• sredstva i oprema lične zaštite

Naziv sredstva lične zaštite	Standard	Komada	Rok upotrebe
a) Zajednička sredstva i oprema			
Prva pomoć			
PP aparati			
b) Sredstva i oprema lične zaštite			

• medicinske mjere

Prethodni pregledi pri zapošljavanju, jer zaposleni treba da ispunjavaju zdravstvene uslove u skladu sa zahtjevima i uslovima za radno mjesto.

Periodični zdravstveni pregledi zaposlenih obavezni su, na zahtjev zaposlenog, jednom u periodu od 36 mjeseci a shodno Zakonu o zaštiti i zdravlju na radu („Sl.list CG”, br.34/14, 44/18-član 19, Član 62 Odredba člana 19 stav 3 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji),

Procjenivači rizika konstatuju da nije radno mjesto sa posebnim ulovima rada, a shodno Pravilnik o poslovima sa posebnim uslovima rada i uslovima koje treba da ispuni zaposleni za rad na tim poslovima ("Službeni list CG", br. 70/16).

Prilikom upućivanja zaposlenih na prethodne i periodične ljekarske preglede unose se opasnosti i štetnosti koja su definisana za ovo radno mjesto.

1. OPŠTI PODACI

	NAZIV
RADNO MJESTO	SNIMATELJ I DIZAJNER ZVUKA
SEKTOR/SAMOSTALNA SLUŽBA	III Tehničko – proizvodno odjeljenje
MJESTO/LOKACIJA	
SLUŽBA/ODJELJENJE	

2. PODACI O POSTOJEĆEM STANJU: OBJEKTI, TEHNOLOŠKI I RADNI PROCESI, SREDSTVA ZA RAD, SREDSTVA I OPREMA ZA LIČNU ZAŠTITU

2.1. Tehnološki proces

--

2.2. Radni proces

PO SISTEMATIZACIJI	
—	Stara se o opremi u tonskom studiju Biblioteke i o njenoj pravilnoj upotrebi; obavlja tonsko snimanje i montažu kreiranih zapisa; umnožava audio zapise na nosačima zvuka; obavlja poslove tehničke pripreme prostora u kojima se izvode programi Biblioteke; testira ispravnost nosača zvuka i drugih medija prije i poslije pohranjivanja zapisa. Obavlja i druge slične poslove po nalogu rukovodioca Odjeljenja i direktora.
ODSTUPANJE	

2.3. Objekti, radni i pomoćni prostor

Kancelarija

2.4. Sredstva i oprema za rad

Mašine, uređaji, postrojenja i mehanički alat	Kancelarijski pribor i oprema
Ručni i pomoćni alati	
Instalacije	

2.5. Druga sredstva za rad

--

2.6. Sredstva i oprema za ličnu zaštitu

--

2.7. Materijali, sirovine i druge materije koje se koriste pri radu

Osnovni materijal	
Ostalo / otpad	

2.8. Pomoćne konstrukcije i Objekti

--

3. ORGANIZACIJA RADA

3.1. Uslovi za zasnivanje radnog odnosa

Stepen stručne spreme	Obrazovni profil	Radno iskustvo	Znanje, veštine, sposobnosti
Visoko obrazovanje, šesti ili sedmi nivo (VI1 ili VII1), 240 kredita CSPK-a,	završen elektrotehnički fakultet,	godina dana radnog iskustva	• poznavanje rada na računaru, poznavanje specijalnih softvera za obradu zvuka, poznavanje jednog stranog jezika. Probni rad u trajanju od tri mjeseca.

3.2. Opšti podaci o izvršiocima

Ukupno	Muškarci	Žene	Prosječna starost	Prosječan radni staž	Prosječan eksponirani radni staž
1	1		34	8	

3.3. Radno vrijeme*

Puno	Nepuno	Skraćeno	Prekovremeni rad	Preraspodjela radnog vremena	Noćni rad	Smenski rad	Turnus
7-15h							

3.4. Odmori*

U toku rada	Dnevni	U toku nedelje	Godišnji
30'		Vikend	

3.5. Opšti zahtjevi radnog mjesta

Vremensko angažovanje prema mjestu aktivnosti [%]	U radnim prostorijama	Kancelarija	•
		Radionica	
	Rad na otvorenom	Krug preduzeća	
		Terenski rad	
Izvršenje zadatka	Radi sam		•
	Sa drugim		•
	U prisustvu drugih		•
	Rukovodi zaposlenima		Broj

3.6. Osposobljavanje*

Stručno	Za bezbjedan rad	Za zaštitu od požara
Da	Ne	

3.7. Ljekarski pregledi*

Prethodni		Periodični		Po nalogu med. rada		Sistematski	
DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE
	•		•				

* u skladu sa propisima

4. PROCJENA RIZIKA NA RADNOM MJESTU**4.1. Postojeće stanje zaštite na radu**

R.B.	Elementi za procenu stanja radne okoline	Dokument/osnov	Usklađenost sa zahtevima zadovoljava	
			DA	NE
1	Radni prostor i radne površine	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
2	Sredstva i oprema za rad	Pravilnik o postupku i rokovima za vršenje periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite na radu i uslova radne sredine ("Sl. List RCG" br. 71/05) Pravilnika o mjerama i normativima zaštite na radu na oruđima za rad ("Sl. List SFRJ" br. 15,18/91) Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima opreme za rad		•
3	Zaštita od udara električne struje	Pravilnik o zaštitnim mjerama protiv opasnosti od električne struje u radnim prostorijama i na radilištima ("Sl. list SRCG", br. 6/86) Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore		•

4	Grejanje i ventilacija	Uvid u stanje	•	
5	Mikroklima	Izveštaj o mjeranjima / uvid u stanje		•
6	Osvetljenost	Izveštaj o mjeranjima / uvid u stanje		•
7	Elektromagnetno zračenje	Izveštaj o mjeranjima / uvid u stanje		•
8	Buka i vibracije	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu od rizika izloženosti buci ("Službeni list CG", br. 37/16)		•
9	Atmosferski i klimatski uticaji	Uvid u stanje	•	
10	Zaštita od požara i eksplozija	Zakon o zaštiti i spašavanju ("Službeni list Crne Gore", br. 013/07, 005/08, 086/09, 032/11, 054/16) Pravilnik zaštite od požara, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
11	Putevi za prolaz, prevoz i evakuaciju	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
12	Sirovine, osnovni i pomoćni materijal	Ne koriste se opasne materije, ili Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o opasnim materijama koje se koriste u toku rada	•	
13	Organizacione mjere bezbednosti i zdravlja na radu	Kolektivni ugovor JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
14	Sredstva i oprema za ličnu zaštitu	Normativ sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu		•
15	Osposobljenost za bezbjedan rad	Zakona o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl. list CG", br. 34/14, Izmjene i dopune 44/18), Pravilnik o načinu i postupku osposobljavanja zaposlenih za bezbjedan rad ("Službeni list RCG", br. 57/06) Evidencija o zaposlenima osposobljenim za bezbjedan i zdrav rad		•
16	Obaveštenost iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu	Pravilnik o znakovima za zaštitu i zdravlje na radu ("Službeni list CG", br. 24/15)	•	
17	Pružanje prve pomoći	Pravilnik o opremi i postupku za pružanje prve pomoći i organizovanju službe spasavanja u slučaju nezgode na radu ("Službeni list SFRJ", br.21/71)		•
18	Zaštita nepušača, zabrana uzimanja alkohola i dr. sredstava zavisnosti	Naredba o zabrani pušenja JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Naredba o zabrani unošenja i konzumiranja alkohola i drugih sredstava zavisnosti u objekte i radne prostorije preduzeća, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
19	Održavanje rad. prostorija	Uvid u stanje	•	
20	Stanje prostorija za ličnu higijenu	Uvid u stanje	•	
21	Inspekcijski nalazi	Inspekcijski nalazi o izvršenom nadzoru	•	
22	Povrede, prof. oboljenja i oboljenja u vezi sa radom	Evidencije o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i oboljenjima u vezi sa radom	•	

RANG STANJA RADNE OKOLINE**1****4.2. Identifikacija opasnosti i štetnosti na radnom mjestu i u radnoj okolini i moguće posljedice**

R.B.	Radne aktivnosti	Moguće opasnosti ili štetnosti	Moguće posljedice
1.	Obavljanje radnih aktivnosti	Mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr: vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);	Povrede pojedinih dijelova tela (nagnječenja, razderotine, uganuća, istegnuća tetiva i prelomi kostiju)
2.	Obavljanje radnih aktivnosti	Opasnost od indirektnog dodira	Strujni udar sa mogućim smrtnim ishodom
3.	Obavljanje redovnih radnih aktivnosti	Nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje; sedenje; čučanje; klečanje i sl.)	Glavobolja, ukočenost vrata, bolovi u ramenima i leđima, poremećaji sistema za varenje
4.	Obavljanje radnih aktivnosti	Odgovornost u primanju i prenošenju informacija; korišćenje odgovarajućeg znanja i sposobnosti; odgovornost u pravilima ponašanja; odgovornost za brze izmjene radnih procedura; intenzitet u radu; prostorna uslovljenost radnog mjesta; konfliktne situacije i sl.	Psihosomatski poremećaji (glavobolja; poremećaj raspoloženja; uznemirenost); mogućnost povređivanja (konfliktne situacije)
5.	Obavljanje radnih aktivnosti	Napori pri obavljanju određenih poslova koji prouzrokuju psihološka opterećenja (stres, monotonija i sl.)	Psihosomatski poremećaji Bolesti kardiovaskularnog sistema (ishemijska bolest srca, hipertenzija)
6.	Obavljanje radnih aktivnosti	Rizici koji prouzrokuju druga lica	Psihičko opterećenje, konflikti, moguć i fizički sukob

4.3. Procjena rizika

R. br.	Šifra opasnosti ili štetnosti	Rang izloženosti	Rang stanja radne okoline	Rang vjerovatnoće	Rang težine mogućih posljedica	Mjera rizika	Rang rizika Trostepena Skala
1.	10	3	1	2	2	4	I
2.	16	3	1	2	2	4	I
3.	31	3	1	2	2	4	I
4.	32	4	2	4	2	8	I
5.	33	4	2	4	2	8	I
6.	35	4	1	2	2	4	I

5. ZAKLJUČAK

Na osnovu sprovedenog postupka snimanja organizacije rada, prepoznavanja i utvrđivanja opasnosti i štetnosti na radnom mjestu, te procjenjivanja rizika u odnosu na moguće opasnosti i štetnosti, utvrđuje se da radno mjesto **SNIMATELJ I DIZAJNER ZVUKA** nije radno mjesto sa povećanim rizikom.

Na osnovu utvrđenog ranga rizika za radno mjesto **SNIMATELJ I DIZAJNER ZVUKA** predlažu se sljedeće mjere zaštite na radu:

10- mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr: vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);

- prilikom upotrebe stepenica obavezno držanje za rukohvate
- gledanje u pravcu hodanja
- hodati jedan po jedan stepenik
- obratiti pažnju na vlažne i klizave podove
- redovno, tj. uredno održavanje radnog prostora

16 - opasnost od indirektnog dodira (sredstva za rad na električni pogon);

- održavati električne instalacije u ispravnom stanju i funkcionalnost zaštitnih upravljačkih uređaja

- vršiti periodične preglede i ispitivanja električnih instalacija i zaštitnih upravljačkih uređaja
- neovlašćeni, odnosno nestručni zaposleni, ne smeju intervenisati na opasnim područjima električnih instalacija. Potrebno je samo da prijave kvar

31 - nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje, sjedenje, čučanje, klečanje i sl.);

- dizajniranje radnog mjesta prema ergonomskim preporukama (radni prostor, radna površina, stolica, raspored).
- aktivne pauze od 3 do 5 minuta na svaki sat rada (vježbe za vrat, ramena, ruke i donji deo leđa).
- postupiti Uputstvo za bezbjedan rad pri korišćenju računara
- ne sjediti prekrštenih nogu

32 - prostorna obuhvaćenost radnog mjesta (klastrofobija, usamljenost); konfliktni odnosi

- obezbijediti zaposlenom obuku za rad sa strankama
- korektno i ljubazno ponašanje pri radu sa strankama i poslovnim saradnicima
- dimenzije radnih i pomoćnih prostorija i vazdušni prostor u prostorijama treba da bude u skladu sa Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20)

33 - visoki zahtjevi, loš nadzor u toku rada;

- aktivni međusobni odnosi na relaciji pretpostavljeni-zaposleni, uz odgovarajuću stručnost, samoinicijativnost i sposobnost u rukovođenju
- odgovornost pri radu uz korektan međuljudski odnos
- smanjenje stresa boljom organizacijom rada, tj. postavljanje realnih svakodnevnih radnih zadataka
- pravilna raspodjela uloga i odgovornosti
- koncentracija pri radu
- korišćenje češćih kraćih odmora i stvaranje rekreativnih navika

35 - rizici koji prouzrokuju druga lica (npr. nasilje nad osobljem koje radi u prodaji, nasilje prema licima koja rade na šalterima, posao revizora, inspektora, policajaca);

- poštovanje pravila bontona, izbjegavanje konfliktnih situacija;
- poštuje se Zakon o zabrani zlostavljanja na radu ("Službeni list Crne Gore", br. 030/12, 054/16);
- obrazovanje za odnose sa javnošću i strankama, primenom nenasilne komunikacije

6. UTVRĐIVANJE NAČINA I MJERA ZA OTKLANJANJE, SMANJENJE ILI SPREČAVANJE RIZIKA

Na osnovu procijenjenog rizika za radno mjesto SNIMATELJ I DIZAJNER ZVUKA utvrđuju se sljedeće mjere zaštite na radu:

• sredstva i oprema lične zaštite

Naziv sredstva lične zaštite	Standard	Komada	Rok upotrebe
a) Zajednička sredstva i oprema			
Prva pomoć			
PP aparati			
b) Sredstva i oprema lične zaštite			

• medicinske mjere

Prethodni pregledi pri zapošljavanju, jer zaposleni treba da ispunjavaju zdravstvene uslove u skladu sa zahtjevima i uslovima za radno mjesto.

Periodični zdravstveni pregledi zaposlenih obavezni su, na zahtjev zaposlenog, jednom u periodu od 36 mjeseci a shodno Zakonu o zaštiti i zdravlju na radu („Sl.list CG”, br.34/14, 44/18-član 19, Član 62 Odredba člana 19 stav 3 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji),

Procjenivači rizika konstatuju da nije radno mjesto sa posebnim ulovima rada, a shodno Pravilnik o poslovima sa posebnim uslovima rada i uslovima koje treba da ispuni zaposleni za rad na tim poslovima ("Službeni list CG", br. 70/16).

Prilikom upućivanja zaposlenih na prethodne i periodične ljekarske preglede unose se opasnosti i štetnosti koja su definisana za ovo radno mjesto.

1. OPŠTI PODACI

	NAZIV
RADNO MJESTO	GLUMAC
SEKTOR/SAMOSTALNA SLUŽBA	III Tehničko – proizvodno odjeljenje
MJESTO/LOKACIJA	
SLUŽBA/ODJELJENJE	

2. PODACI O POSTOJEĆEM STANJU: OBJEKTI, TEHNOLOŠKI I RADNI PROCESI, SREDSTVA ZA RAD, SREDSTVA I OPREMA ZA LIČNU ZAŠTITU**2.1. Tehnološki proces**

--

2.2. Radni proces

PO SISTEMATIZACIJI	
–	Obavlja pripremne poslove za umjetničko čitanje štampanog materijala; glasno i interpretativno čita (tumači) tekstove u tonskom studiju Biblioteke; otklanja uočene nepravilnosti tokom prvog čitanja kao i poslije obavljene lekture; čita priloge za časopise kao i druge materijale; priprema i izvodi nastupe u sklopu kulturnih i umjetničkih programa Biblioteke. Obavlja i druge slične poslove po nalogu rukovodioca Odjeljenja i direktora.
ODSTUPANJE	

2.3. Objekti, radni i pomoćni prostor

Kancelarija

2.4. Sredstva i oprema za rad

Mašine, uređaji, postrojenja i mehanički alat	Kancelarijski pribor i oprema
Ručni i pomoćni alati	
Instalacije	

2.5. Druga sredstva za rad

--

2.6. Sredstva i oprema za ličnu zaštitu

--

2.7. Materijali, sirovine i druge materije koje se koriste pri radu

Osnovni materijal	
Ostalo / otpad	

2.8. Pomoćne konstrukcije i Objekti

--

3. ORGANIZACIJA RADA**3.1. Uslovi za zasnivanje radnog odnosa**

Stepen stručne spreme	Obrazovni profil	Radno iskustvo	Znanje, veštine, sposobnosti
Visoko obrazovanje, sedmi nivo (VII 1), 240 kredita CSPK-a	završen fakultet dramskih umjetnosti	godina dana radnog iskustva	• poznavanje stranog jezika. Probni rad u trajanju od šest mjeseci.

3.2. Opšti podaci o izvršiocima

Ukupno	Muškarci	Žene	Prosječna starost	Prosječan radni staž	Prosječan eksponirani radni staž
0					

3.3. Radno vrijeme*

Puno	Nepuno	Skraćeno	Prekovremeni rad	Preraspodjela radnog vremena	Noćni rad	Smenski rad	Turnus
7-15h							

3.4. Odmori*

U toku rada	Dnevni	U toku nedelje	Godišnji
30'		Vikend	

3.5. Opšti zahtjevi radnog mjesta

Vremensko angažovanje prema mjestu aktivnosti [%]	U radnim prostorijama	Kancelarija	•	
		Radionica		
	Rad na otvorenom	Krug preduzeća		
		Terenski rad		
Izvršenje zadatka	Radi sam	•		
	Sa drugim			
	U prisustvu drugih			
	Rukovodi zaposlenima		Broj	

3.6. Osposobljavanje*

Stručno	Za bezbjedan rad	Za zaštitu od požara

3.7. Ljekarski pregledi*

Prethodni		Periodični		Po nalogu med. rada		Sistematski	
DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE
	•		•				

* u skladu sa propisima

4. PROCJENA RIZIKA NA RADNOM MJESTU**4.1. Postojeće stanje zaštite na radu**

R.B.	Elementi za procenu stanja radne okoline	Dokument/osnov	Usklađenost sa zahtevima zadovoljava	
			DA	NE
1	Radni prostor i radne površine	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
2	Sredstva i oprema za rad	Pravilnik o postupku i rokovima za vršenje periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite na radu i uslova radne sredine ("Sl. List RCG" br. 71/05) Pravilnika o mjerama i normativima zaštite na radu na oruđima za rad ("Sl. List SFRJ" br. 15,18/91) Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima opreme za rad		•
3	Zaštita od udara električne struje	Pravilnik o zaštitnim mjerama protiv opasnosti od električne struje u radnim prostorijama i na radilištima ("Sl. list SRCG", br. 6/86)		•

		Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore		
4	Grejanje i ventilacija	Uvid u stanje	•	
5	Mikroklima	Izveštaj o mjeranjima / uvid u stanje		•
6	Osvetljenost	Izveštaj o mjeranjima / uvid u stanje		•
7	Elektromagnetno zračenje	Izveštaj o mjeranjima / uvid u stanje		•
8	Buka i vibracije	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu od rizika izloženosti buci ("Službeni list CG", br. 37/16)		•
9	Atmosferski i klimatski uticaji	Uvid u stanje	•	
10	Zaštita od požara i eksplozija	Zakon o zaštiti i spašavanju ("Službeni list Crne Gore", br. 013/07, 005/08, 086/09, 032/11, 054/16) Pravilnik zaštite od požara, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
11	Putevi za prolaz, prevoz i evakuaciju	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
12	Sirovine, osnovni i pomoćni materijal	Ne koriste se opasne materije, ili Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o opasnim materijama koje se koriste u toku rada	•	
13	Organizacione mjere bezbednosti i zdravlja na radu	Kolektivni ugovor JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
14	Sredstva i oprema za ličnu zaštitu	Normativ sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu		•
15	Osposobljenost za bezbjedan rad	Zakona o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl. list CG", br. 34/14, Izmjene i dopune 44/18), Pravilnik o načinu i postupku osposobljavanja zaposlenih za bezbjedan rad ("Službeni list RCG", br. 57/06) Evidencija o zaposlenima osposobljenim za bezbjedan i zdrav rad		•
16	Obaveštenost iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu	Pravilnik o znakovima za zaštitu i zdravlje na radu ("Službeni list CG", br. 24/15)	•	
17	Pružanje prve pomoći	Pravilnik o opremi i postupku za pružanje prve pomoći i organizovanju službe spasavanja u slučaju nezgode na radu ("Službeni list SFRJ", br.21/71)		•
18	Zaštita nepušača, zabrana uzimanja alkohola i dr. sredstava zavisnosti	Naredba o zabrani pušenja JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Naredba o zabrani unošenja i konzumiranja alkohola i drugih sredstava zavisnosti u objekte i radne prostorije preduzeća, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
19	Održavanje rad. prostorija	Uvid u stanje	•	
20	Stanje prostorija za ličnu higijenu	Uvid u stanje	•	
21	Inspekcijski nalazi	Inspekcijski nalazi o izvršenom nadzoru	•	
22	Povrede, prof. oboljenja	Evidencije o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i oboljenjima u vezi sa radom	•	

i oboljenja u vezi sa radom		
RANG STANJA RADNE OKOLINE		1

4.2. Identifikacija opasnosti i štetnosti na radnom mjestu i u radnoj okolini i moguće posledice

R.B.	Radne aktivnosti	Moguće opasnosti ili štetnosti	Moguće posledice
1.	Obavljanje radnih aktivnosti	Mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr: vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);	Povrede pojedinih dijelova tela (nagnječenja, razderotine, uganuća, istegnuća tetiva i prelomi kostiju)
2.	Obavljanje radnih aktivnosti	Opasnost od indirektnog dodira	Strujni udar sa mogućim smrtnim ishodom
3.	Obavljanje redovnih radnih aktivnosti	Nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje; sedenje; čučanje; klečanje i sl.)	Glavobolja, ukočenost vrata, bolovi u ramenima i leđima, poremećaji sistema za varenje
4.	Obavljanje radnih aktivnosti	Odgovornost u primanju i prenošenju informacija; korišćenje odgovarajućeg znanja i sposobnosti; odgovornost u pravilima ponašanja; odgovornost za brze izmjene radnih procedura; intenzitet u radu; prostorna uslovljenost radnog mjesta; konfliktne situacije i sl.	Psihosomatski poremećaji (glavobolja; poremećaj raspoloženja; uznemirenost); mogućnost povređivanja (konfliktne situacije)
5.	Obavljanje redovnih aktivnosti	Napori pri obavljanju određenih poslova koji prouzrokuju psihološka opterećenja (stres, monotonija i sl.)	Psihosomatski poremećaji Bolesti kardiovaskularnog sistema (ishemijska bolest srca, hipertenzija)

4.3. Procjena rizika

R. br.	Šifra opasnosti ili štetnosti	Rang izloženosti	Rang stanja radne okoline	Rang vjerovatnoće	Rang težine mogućih posljedica	Mjera rizika	Rang rizika
							Trostepena Skala
1.	10	3	1	2	2	4	I
2.	16	3	1	2	2	4	I
3.	31	3	1	2	2	4	I
4.	32	4	2	4	2	8	I
5.	33	4	2	4	2	8	I

5. ZAKLJUČAK

Na osnovu sprovedenog postupka snimanja organizacije rada, prepoznavanja i utvrđivanja opasnosti i štetnosti na radnom mjestu, te procjenjivanja rizika u odnosu na moguće opasnosti i štetnosti, utvrđuje se da radno mjesto **GLUMAC** nije radno mjesto sa povećanim rizikom.

Na osnovu utvrđenog ranga rizika za radno mjesto **GLUMAC** predlažu se sljedeće mjere zaštite na radu:

10- mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr: vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);

- prilikom upotrebe stepenica obavezno držanje za rukohvate
- gledanje u pravcu hodanja
- hodati jedan po jedan stepenik
- obratiti pažnju na vlažne i klizave podove
- redovno, tj. uredno održavanje radnog prostora

16 - opasnost od indirektnog dodira (sredstva za rad na električni pogon);

- održavati električne instalacije u ispravnom stanju i funkcionalnost zaštitnih upravljačkih uređaja
- vršiti periodične preglede i ispitivanja električnih instalacija i zaštitnih upravljačkih uređaja
- neovlašćeni, odnosno nestručni zaposleni, ne smeju intervenisati na opasnim područjima električnih instalacija. Potrebno je samo da prijave kvar

31 - nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje, sjedenje, čučanje, klečanje i sl.);

- dizajniranje radnog mjesta prema ergonomskim preporukama (radni prostor, radna površina, stolica, raspored).
- aktivne pauze od 3 do 5 minuta na svaki sat rada (vježbe za vrat, ramena, ruke i donji deo leđa).
- postupati Uputstvo za bezbjedan rad pri korišćenju računara
- ne sjediti prekrštenih nogu

32 - prostorna obuhvaćenost radnog mjesta (klaustrofobija, usamljenost); konfliktni odnosi

- obezbijediti zaposlenom obuku za rad sa strankama
- korektno i ljubazno ponašanje pri radu sa strankama i poslovnim saradnicima
- dimenzije radnih i pomoćnih prostorija i vazdušni prostor u prostorijama treba da bude u skladu sa Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20)

33 - visoki zahtjevi, loš nadzor u toku rada;

- aktivni međusobni odnosi na relaciji pretpostavljeni-zaposleni, uz odgovarajuću stručnost, samoinicijativnost i sposobnost u rukovođenju
- odgovornost pri radu uz korektan međuljudski odnos
- smanjenje stresa boljom organizacijom rada, tj. postavljanje realnih svakodnevnih radnih zadataka
- pravilna raspodjela uloga i odgovornosti
- koncentracija pri radu
- korišćenje češćih kraćih odmora i stvaranje rekreativnih navika

35 - rizici koji prouzrokuju druga lica (npr. nasilje nad osobljem koje radi u prodaji, nasilje prema licima koja rade na šalterima, posao revizora, inspektora, policajaca);

- poštovanje pravila bontona, izbjegavanje konfliktnih situacija;
- poštuje se Zakon o zabrani zlostavljanja na radu ("Službeni list Crne Gore", br. 030/12, 054/16);
- obrazovanje za odnose sa javnošću i strankama, primenom nenasilne komunikacije

6. UTVRĐIVANJE NAČINA I MJERA ZA OTKLANJANJE, SMANJENJE ILI SPREČAVANJE RIZIKA

Na osnovu procijenjenog rizika za radno mjesto GLUMAC utvrđuju se sljedeće mjere zaštite na radu:

• sredstva i oprema lične zaštite

Naziv sredstva lične zaštite	Standard	Komada	Rok upotrebe
a) Zajednička sredstva i oprema			
Prva pomoć			
PP aparati			
b) Sredstva i oprema lične zaštite			

• medicinske mjere

Prethodni pregledi pri zapošljavanju, jer zaposleni treba da ispunjavaju zdravstvene uslove u skladu sa zahtjevima i uslovima za radno mjesto.

Periodični zdravstveni pregledi zaposlenih obavezni su, na zahtjev zaposlenog, jednom u periodu od 36 mjeseci a shodno Zakonu o zaštiti i zdravlju na radu („Sl.list CG”, br.34/14, 44/18-član 19, Član 62 Odredba člana 19 stav 3 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji),

Procjenivači rizika konstatuju da nije radno mjesto sa posebnim ulovima rada, a shodno Pravilnik o poslovima sa posebnim uslovima rada i uslovima koje treba da ispuni zaposleni za rad na tim poslovima ("Službeni list CG", br. 70/16).

Prilikom upućivanja zaposlenih na prethodne i periodične ljekarske preglede unose se opasnosti i štetnosti koja su definisana za ovo radno mjesto.

1. OPŠTI PODACI

	NAZIV
RADNO MJESTO	GRAFIČKI DIZAJNER
SEKTOR/SAMOSTALNA SLUŽBA	III Tehničko – proizvodno odjeljenje
MJESTO/LOKACIJA	
SLUŽBA/ODJELJENJE	

2. PODACI O POSTOJEĆEM STANJU: OBJEKTI, TEHNOLOŠKI I RADNI PROCESI, SREDSTVA ZA RAD, SREDSTVA I OPREMA ZA LIČNU ZAŠTITU**2.1. Tehnološki proces**

--

2.2. Radni proces

PO SISTEMATIZACIJI	
–	Obavlja poslove skeniranja, pripreme, preloma i korigovanja tekstova; poslove štampanja knjiga, časopisa i drugog materijala na Brajevom pismu; sprovodi nabavku Brajevog papira; zajedno sa IT menadžerom brine o ispravnosti Brajeve štamparije, zadužuje papir, ostali repro materijal i rezervne djelove za jednostavnije održavanje i opravku štamparije. Obavlja i druge slične poslove po nalogu rukovodioca Odjeljenja i direktora.
ODSTUPANJE	

2.3. Objekti, radni i pomoćni prostor

Kancelarija

2.4. Sredstva i oprema za rad

Mašine, uređaji, postrojenja i mehanički alat	Kancelarijski pribor i oprema
Ručni i pomoćni alati	
Instalacije	

2.5. Druga sredstva za rad

--

2.6. Sredstva i oprema za ličnu zaštitu

--

2.7. Materijali, sirovine i druge materije koje se koriste pri radu

Osnovni materijal	
Ostalo / otpad	

2.8. Pomoćne konstrukcije i Objekti

--

3. ORGANIZACIJA RADA**3.1. Uslovi za zasnivanje radnog odnosa**

Stepen stručne spreme	Obrazovni profil	Radno iskustvo	Znanje, veštine, sposobnosti
Visoko obrazovanje, šesti ili sedmi nivo (VI1 ili VII 1), 240 kredita CSPK-a,	završen fakultet društvenog usmjerenja	godina dana radnog iskustva	• znanje jednog stranog jezika. Probni rad u trajanju od šest mjeseci.

3.2. Opšti podaci o izvršiocima

Ukupno	Muškarci	Žene	Prosječna starost	Prosječan radni staž	Prosječan eksponirani radni staž
0					

3.3. Radno vrijeme*

Puno	Nepuno	Skraćeno	Prekovremeni rad	Preraspodjela radnog vremena	Noćni rad	Smenski rad	Turnus
7-15h							

3.4. Odmori*

U toku rada	Dnevni	U toku nedelje	Godišnji
30'		Vikend	

3.5. Opšti zahtjevi radnog mjesta

Vremensko angažovanje prema mjestu aktivnosti [%]	U radnim prostorijama	Kancelarija	•
		Radionica	
	Rad na otvorenom	Krug preduzeća	
		Terenski rad	
Izvršenje zadatka	Radi sam	•	
	Sa drugim	•	
	U prisustvu drugih	•	
	Rukovodi zaposlenima		Broj

3.6. Osposobljavanje*

Stručno	Za bezbjedan rad	Za zaštitu od požara

3.7. Ljekarski pregledi*

Prethodni		Periodični		Po nalogu med. rada		Sistematski	
DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE
	•		•				

* u skladu sa propisima

4. PROCJENA RIZIKA NA RADNOM MJESTU**4.1. Postojeće stanje zaštite na radu**

R.B.	Elementi za procenu stanja radne okoline	Dokument/osnov	Usklađenost sa zahtevima zadovoljava	
			DA	NE
1	Radni prostor i radne površine	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
2	Sredstva i oprema za rad	Pravilnik o postupku i rokovima za vršenje periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite na radu i uslova radne sredine ("Sl. List RCG" br. 71/05) Pravilnika o mjerama i normativima zaštite na radu na oruđima za rad ("Sl. List SFRJ" br. 15,18/91) Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima opreme za rad		•
3	Zaštita od udara električne struje	Pravilnik o zaštitnim mjerama protiv opasnosti od električne struje u radnim prostorijama i na radilištima ("Sl. list SRCG", br. 6/86)		•

		Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore		
4	Grejanje i ventilacija	Uvid u stanje	•	
5	Mikroklima	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
6	Osvjetljenost	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
7	Elektromagnetno zračenje	Izveštaj o mjerenjima / uvid u stanje		•
8	Buka i vibracije	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu od rizika izloženosti buci ("Službeni list CG", br. 37/16)		•
9	Atmosferski i klimatski uticaji	Uvid u stanje	•	
10	Zaštita od požara i eksplozija	Zakon o zaštiti i spašavanju ("Službeni list Crne Gore", br. 013/07, 005/08, 086/09, 032/11, 054/16) Pravilnik zaštite od požara, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
11	Putevi za prolaz, prevoz i evakuaciju	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
12	Sirovine, osnovni i pomoćni materijal	Ne koriste se opasne materije, ili Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o opasnim materijama koje se koriste u toku rada	•	
13	Organizacione mjere bezbednosti i zdravlja na radu	Kolektivni ugovor JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
14	Sredstva i oprema za ličnu zaštitu	Normativ sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu		•
15	Osposobljenost za bezbjedan rad	Zakona o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl. list CG", br. 34/14, Izmjene i dopune 44/18), Pravilnik o načinu i postupku osposobljavanja zaposlenih za bezbjedan rad ("Službeni list RCG", br. 57/06) Evidencija o zaposlenima osposobljenim za bezbjedan i zdrav rad		•
16	Obaveštenost iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu	Pravilnik o znakovima za zaštitu i zdravlje na radu ("Službeni list CG", br. 24/15)	•	
17	Pružanje prve pomoći	Pravilnik o opremi i postupku za pružanje prve pomoći i organizovanju službe spasavanja u slučaju nezgode na radu ("Službeni list SFRJ", br.21/71)		•
18	Zaštita nepušača, zabrana uzimanja alkohola i dr. sredstava zavisnosti	Naredba o zabrani pušenja JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Naredba o zabrani unošenja i konzumiranja alkohola i drugih sredstava zavisnosti u objekte i radne prostorije preduzeća, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
19	Održavanje rad. prostorija	Uvid u stanje	•	
20	Stanje prostorija za ličnu higijenu	Uvid u stanje	•	
21	Inspekcijski nalazi	Inspekcijski nalazi o izvršenom nadzoru	•	
22	Povrede, prof. oboljenja	Evidencije o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i oboljenjima u vezi sa radom	•	

i oboljenja u vezi sa radom		
RANG STANJA RADNE OKOLINE		1

4.2. Identifikacija opasnosti i štetnosti na radnom mjestu i u radnoj okolini i moguće posljedice

R.B.	Radne aktivnosti	Moguće opasnosti ili štetnosti	Moguće posljedice
1.	Obavljanje radnih aktivnosti	Mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr: vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);	Povrede pojedinih dijelova tela (nagnječenja, razderotine, uganuća, istegnuća tetiva i prelomi kostiju)
2.	Obavljanje radnih aktivnosti	Opasnost od indirektnog dodira	Strujni udar sa mogućim smrtnim ishodom
3.	Obavljanje redovnih radnih aktivnosti	Nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje; sedenje; čučanje; klečanje i sl.)	Glavobolja, ukočenost vrata, bolovi u ramenima i leđima, poremećaji sistema za varenje
4.	Obavljanje radnih aktivnosti	Odgovornost u primanju i prenošenju informacija; korišćenje odgovarajućeg znanja i sposobnosti; odgovornost u pravilima ponašanja; odgovornost za brze izmjene radnih procedura; intenzitet u radu; prostorna uslovljenost radnog mjesta; konfliktne situacije i sl.	Psihosomatski poremećaji (glavobolja; poremećaj raspoloženja; uznemirenost); mogućnost povređivanja (konfliktne situacije)
5.	Obavljanje readnih aktivnsoti	Napori pri obavljanju određenih poslova koji prouzrokuju psihološka opterećenja (stres, monotonija i sl.)	Psihosomatski poremećaji Bolesti kardiovaskularnog sistema (ishemijska bolest srca, hipertenzija)
6.	Obavljanje radnih aktivnosti	Riziik koja prouzrokuju druga lica	Psihičko opterećenje, konflikti, moguć i fizički sukob

4.3. Procjena rizika

R. br.	Šifra opasnosti ili štetnosti	Rang izloženosti	Rang stanja radne okoline	Rang vjerovatnoće	Rang težine mogućih posljedica	Mjera rizika	Rang rizika
							Trostepena Skala
1.	10	3	1	2	2	4	I
2.	16	3	1	2	2	4	I
3.	31	3	1	2	2	4	I
4.	32	4	2	4	2	8	I
5.	33	4	2	4	2	8	I
6.	35	4	1	2	2	4	I

5. ZAKLJUČAK

Na osnovu sprovedenog postupka snimanja organizacije rada, prepoznavanja i utvrđivanja opasnosti i štetnosti na radnom mjestu, te procjenjivanja rizika u odnosu na moguće opasnosti i štetnosti, utvrđuje se da radno mjesto **GRAFIČKI DIZAJNER** nije radno mjesto sa povećanim rizikom.

Na osnovu utvrđenog ranga rizika za radno mjesto GRAFIČKI DIZAJNER predlažu se sljedeće mjere zaštite na radu:

10- mogućnost spoticanja, klizanja i padova (npr: vlažne ili iz drugih razloga klizave površine);

- prilikom upotrebe stepenica obavezno držanje za rukohvate
- gledanje u pravcu hodanja
- hodati jedan po jedan stepenik
- obratiti pažnju na vlažne i klizave podove
- redovno, tj. uredno održavanje radnog prostora

16 - opasnost od indirektnog dodira (sredstva za rad na električni pogon);

- održavati električne instalacije u ispravnom stanju i funkcionalnost zaštitnih upravljačkih uređaja

- vršiti periodične preglede i ispitivanja električnih instalacija i zaštitnih upravljačkih uređaja
- neovlašćeni, odnosno nestručni zaposleni, ne smeju intervenisati na opasnim područjima električnih instalacija. Potrebno je samo da prijave kvar

31 - nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje, sjedenje, čučanje, klečanje i sl.);

- dizajniranje radnog mjesta prema ergonomskim preporukama (radni prostor, radna površina, stolica, raspored).
- aktivne pauze od 3 do 5 minuta na svaki sat rada (vježbe za vrat, ramena, ruke i donji deo leđa).
- postupiti Uputstvo za bezbjedan rad pri korišćenju računara
- ne sjediti prekrštenih nogu

32 - prostorna obuhvaćenost radnog mjesta (klastrofobija, usamljenost); konflikti odnosi

- obezbijediti zaposlenom obuku za rad sa strankama
- korektno i ljubazno ponašanje pri radu sa strankama i poslovnim saradnicima
- dimenzije radnih i pomoćnih prostorija i vazdušni prostor u prostorijama treba da bude u skladu sa Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20)

33 - visoki zahtjevi, loš nadzor u toku rada;

- aktivni međusobni odnosi na relaciji pretpostavljeni-zaposleni, uz odgovarajuću stručnost, samoinicijativnost i sposobnost u rukovođenju
- odgovornost pri radu uz korektan međuljudski odnos
- smanjenje stresa boljom organizacijom rada, tj. postavljanje realnih svakodnevnih radnih zadataka
- pravilna raspodjela uloga i odgovornosti
- koncentracija pri radu
- korišćenje češćih kraćih odmora i stvaranje rekreativnih navika

35 - rizici koji prouzrokuju druga lica (npr. nasilje nad osobljem koje radi u prodaji, nasilje prema licima koja rade na šalterima, posao revizora, inspektora, policajaca);

- poštovanje pravila bontona, izbjegavanje konfliktnih situacija;
- poštuje se Zakon o zabrani zlostavljanja na radu ("Službeni list Crne Gore", br. 030/12, 054/16);
- obrazovanje za odnose sa javnošću i strankama, primenom nenasilne komunikacije

6. UTVRĐIVANJE NAČINA I MJERA ZA OTKLANJANJE, SMANJENJE ILI SPREČAVANJE RIZIKA

Na osnovu procijenjenog rizika za radno mjesto GRAFIČKI DIZAJNER utvrđuju se sljedeće mjere zaštite na radu:

• sredstva i oprema lične zaštite

Naziv sredstva lične zaštite	Standard	Komada	Rok upotrebe
a) Zajednička sredstva i oprema			
Prva pomoć			
PP aparati			
b) Sredstva i oprema lične zaštite			

• medicinske mjere

Prethodni pregledi pri zapošljavanju, jer zaposleni treba da ispunjavaju zdravstvene uslove u skladu sa zahtjevima i uslovima za radno mjesto.

Periodični zdravstveni pregledi zaposlenih obavezni su, na zahtjev zaposlenog, jednom u periodu od 36 mjeseci a shodno Zakonu o zaštiti i zdravlju na radu („Sl.list CG“, br.34/14, 44/18-član 19, Član 62 Odredba člana 19 stav 3 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji),

Procjenivači rizika konstatuju da nije radno mjesto sa posebnim ulovima rada, a shodno Pravilnik o poslovima sa posebnim uslovima rada i uslovima koje treba da ispuni zaposleni za rad na tim poslovima ("Službeni list CG", br. 70/16).

Prilikom upućivanja zaposlenih na prethodne i periodične ljekarske preglede unose se opasnosti i štetnosti koja su definisana za ovo radno mjesto.

1. OPŠTI PODACI

	NAZIV
RADNO MJESTO	KNJIGOVEZAC
SEKTOR/SAMOSTALNA SLUŽBA	III Tehničko – proizvodno odjeljenje
MJESTO/LOKACIJA	
SLUŽBA/ODJELJENJE	

2. PODACI O POSTOJEĆEM STANJU: OBJEKTI, TEHNOLOŠKI I RADNI PROCESI, SREDSTVA ZA RAD, SREDSTVA I OPREMA ZA LIČNU ZAŠTITU**2.1. Tehnološki proces**

--

2.2. Radni proces

PO SISTEMATIZACIJI
- Organizuje rad knjigovezačke radionice. Kontrolise kvalitet i obavlja poslove završne obrade poveza Brajevih i drugih izdanja, kao i druge knjigovezačke poslove koji zahtijevaju veću stručnost. Obavlja i druge stručne, knjigovezačke poslove. - Priprema i povezuje bibliotečki materijal u proširani, polutvrđi i tvrdi povezi. Izrađuje kutije i fascikle za čuvanje bibliotečke građe. Povezuje materijal. Reže kataloške listiće i međaše. Po potrebi radi na kopir aparatima i drugim sličnim uređajima. Radi i druge slične poslove po nalogu rukovodioca Odjeljenja i direktora.
ODSTUPANJE

2.3. Objekti, radni i pomoćni prostor

Radionica

2.4. Sredstva i oprema za rad

Mašine, uređaji, postrojenja i mehanički alat	
Ručni i pomoćni alati	
Instalacije	

2.5. Druga sredstva za rad

--

2.6. Sredstva i oprema za ličnu zaštitu

--

2.7. Materijali, sirovine i druge materije koje se koriste pri radu

Osnovni materijal	
Ostalo / otpad	

2.8. Pomoćne konstrukcije i Objekti

--

3. ORGANIZACIJA RADA**3.1. Uslovi za zasnivanje radnog odnosa**

Stepen stručne spreme	Obrazovni profil	Radno iskustvo	Znanje, veštine, sposobnosti
Srednje opšte ili stručno obrazovanje, četvrti nivo (IV 1), 240 kredita CSPK-a,		godina dana radnog iskustva.	• Probni rad u trajanju od tri mjeseca.

3.2. Opšti podaci o izvršiocima

Ukupno	Muškarci	Žene	Prosječna starost	Prosječan radni staž	Prosječan eksponirani radni staž
1	1		32	11	

3.3. Radno vrijeme*

Puno	Nepuno	Skraćeno	Prekovremeni rad	Preraspodjela radnog vremena	Noćni rad	Smenski rad	Turnus
7-15h							

3.4. Odmori*

U toku rada	Dnevni	U toku nedelje	Godišnji
30'		Vikend	

3.5. Opšti zahtjevi radnog mjesta

Vremensko angažovanje prema mjestu aktivnosti [%]	U radnim prostorijama	Kancelarija	
		Radionica	•
	Rad na otvorenom	Krug preduzeća	
		Terenski rad	
Izvršenje zadatka	Radi sam		•
	Sa drugim		•
	U prisustvu drugih		•
	Rukovodi zaposlenima		Broj

3.6. Osposobljavanje*

Stručno	Za bezbjedan rad	Za zaštitu od požara
Da	Ne	

3.7. Ljekarski pregledi*

Prethodni		Periodični		Po nalogu med. rada		Sistematski	
DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE
	•		•				

* u skladu sa propisima

4. PROCJENA RIZIKA NA RADNOM MJESTU

4.1. Postojeće stanje zaštite na radu

R.B.	Elementi za procenu stanja radne okoline	Dokument/osnov	Usklađenost sa zahtevima zadovoljava	
			DA	NE
1	Radni prostor i radne površine	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
2	Sredstva i oprema za rad	Pravilnik o postupku i rokovima za vršenje periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite na radu i uslova radne sredine ("Sl. List RCG" br. 71/05) Pravilnika o mjerama i normativima zaštite na radu na oruđima za rad ("Sl. List SFRJ" br. 15,18/91) Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima opreme za rad		•
3	Zaštita od udara električne struje	Pravilnik o zaštitnim mjerama protiv opasnosti od električne struje u radnim prostorijama i na radilištima ("Sl. list SRCG", br. 6/86)		•

		Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore		
4	Grejanje i ventilacija	Uvid u stanje	•	
5	Mikroklima	Izveštaj o mjeranjima / uvid u stanje		•
6	Osvjetljenost	Izveštaj o mjeranjima / uvid u stanje		•
7	Elektromagnetno zračenje	Izveštaj o mjeranjima / uvid u stanje		•
8	Buka i vibracije	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu od rizika izloženosti buci ("Službeni list CG", br. 37/16)		•
9	Atmosferski i klimatski uticaji	Uvid u stanje	•	
10	Zaštita od požara i eksplozija	Zakon o zaštiti i spašavanju ("Službeni list Crne Gore", br. 013/07, 005/08, 086/09, 032/11, 054/16) Pravilnik zaštite od požara, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
11	Putevi za prolaz, prevoz i evakuaciju	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 104/20) Uvid u stanje	•	
12	Sirovine, osnovni i pomoćni materijal	Ne koriste se opasne materije, ili Uputstvo za pregled, ispitivanje i održavanje sredstava za rad, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o opasnim materijama koje se koriste u toku rada	•	
13	Organizacione mjere bezbednosti i zdravlja na radu	Kolektivni ugovor JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
14	Sredstva i oprema za ličnu zaštitu	Normativ sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu		•
15	Osposobljenost za bezbjedan rad	Zakona o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl. list CG", br. 34/14, Izmjene i dopune 44/18), Pravilnik o načinu i postupku osposobljavanja zaposlenih za bezbjedan rad ("Službeni list RCG", br. 57/06) Evidencija o zaposlenima osposobljenim za bezbjedan i zdrav rad		•
16	Obaveštenost iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu	Pravilnik o znakovima za zaštitu i zdravlje na radu ("Službeni list CG", br. 24/15)	•	
17	Pružanje prve pomoći	Pravilnik o opremi i postupku za pružanje prve pomoći i organizovanju službe spasavanja u slučaju nezgode na radu ("Službeni list SFRJ", br.21/71)		•
18	Zaštita nepušača, zabrana uzimanja alkohola i dr. sredstava zavisnosti	Naredba o zabrani pušenja JU Biblioteka za slijepe Crne Gore Naredba o zabrani unošenja i konzumiranja alkohola i drugih sredstava zavisnosti u objekte i radne prostorije preduzeća, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	•	
19	Održavanje rad. prostorija	Uvid u stanje	•	
20	Stanje prostorija za ličnu higijenu	Uvid u stanje	•	
21	Inspekcijski nalazi	Inspekcijski nalazi o izvršenom nadzoru	•	
22	Povrede, prof. oboljenja	Evidencije o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i oboljenjima u vezi sa radom	•	

16 - opasnost od indirektnog dodira (sredstva za rad na električni pogon);

- održavati električne instalacije u ispravnom stanju i funkcionalnost zaštitnih upravljačkih uređaja
- vršiti periodične preglede i ispitivanja električnih instalacija i zaštitnih upravljačkih uređaja
- neovlašćeni, odnosno nestručni zaposleni, ne smiju intervenisati na opasnim područjima električnih instalacija. Potrebno je samo da prijave kvar

22- izloženost buci, ultrazvuku;

- pri opremanju proizvodnog pogona treba birati tihe mašine i uređaje
- stare mašine redovno održavati, a dotrajale dijelove zamijeniti novima
- izvor buke oklopiti tako da se buka ne širi na okolinu.
- krajnja je mjera korištenje LZS (ušni čepovi, ušni štitići, kacige s ušnim štitićima)

30- naponi ili tjelesna naprezanja (ručno prenošenje tereta, guranje ili vuča tereta, razne dugotrajne povećane tjelesne aktivnosti i sl.);

- prema mogućnostima često mijenjati položaj tijela i koristiti propisani odmor u toku rada, a shodno Pravilniku o mjerama zaštite prilikom ručnog prenošenja tereta („Službeni list CG“, br. 29/15)

31 - nefiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje, sjedenje, čučanje, klečanje i sl.);

- dizajniranje radnog mjesta prema ergonomskim preporukama (radni prostor, radna površina, stolica, raspored).
- aktivne pauze od 3 do 5 minuta na svaki sat rada (vježbe za vrat, ramena, ruke i donji dio leđa).
- ne sjediti prekrštenih nogu

33 - visoki zahtjevi, loš nadzor u toku rada;

- profesionalan odnos, prilagodljivost situaciji, samoinicijativnost
- odgovornost pri radu uz korektan međuljudski odnos
- smanjenje stresa boljom organizacijom rada, tj. postavljanje realnih svakodnevnih radnih zadataka
- pravilna raspodjela uloga i odgovornosti
- koncentracija pri radu
- korišćenje češćih kraćih odmora i stvaranje rekreativnih navika

34 - faktori na koje utiče proces rada (npr. ponavljanje, rad u smjenama, rad u turnusu, prekovremeni rad, pripravnost za slučaju intervencije, rad noću);

- Zakon o radu („Službeni list Crne Gore“, br. 074/19, 008/21, 059/21, 068/21, 145/21 od 31.12.2021);
- češće pauze tokom prekovremenog rada

6. UTVRĐIVANJE NAČINA I MJERA ZA OTKLANJANJE, SMANJENJE ILI SPREČAVANJE RIZIKA

Na osnovu procijenjenog rizika za radno mjesto KNJIGOVEZAC utvrđuju se sljedeće mjere zaštite na radu:

• sredstva i oprema lične zaštite

Naziv sredstva lične zaštite	Standard	Komada	Rok upotrebe
a) Zajednička sredstva i oprema			
Prva pomoć			
PP aparati			
b) Sredstva i oprema lične zaštite			

• medicinske mjere

Prethodni pregledi pri zapošljavanju, jer zaposleni treba da ispunjavaju zdravstvene uslove u skladu sa zahtjevima i uslovima za radno mjesto.

Periodični zdravstveni pregledi zaposlenih obavezni su, na zahtjev zaposlenog, jednom u periodu od 36 mjeseci a shodno Zakonu o zaštiti i zdravlju na radu („Sl.list CG“, br.34/14, 44/18-član 19, Član 62 Odredba člana 19 stav 3 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji),

Procjenivači rizika konstatuju da nije radno mjesto sa posebnim ulovima rada, a shodno Pravilnik o poslovima sa posebnim uslovima rada i uslovima koje treba da ispuni zaposleni za rad na tim poslovima („Službeni list CG“, br. 70/16).

Prilikom upućivanja zaposlenih na prethodne i periodične ljekarske preglede unose se opasnosti i štetnosti koja su definisana za ovo radno mjesto.

7. POSTUPAK IZMJENE I DOPUNE AKTA O PROCJENI RIZIKA

Akt o procjeni rizika na radnom mjestu podleže potpunoj izmjeni i dopuni nakon svake kolektivne povrede na radu sa smrtnim posledicama, koja se dogodi na radnom mjestu i u radnoj sredini preduzeća.

Poslodavac je dužan da izmijeni akt o procjeni rizika u slučaju:

- pojave svake nove opasnosti i promjene nivoa rizika u procesu rada;
- kada postojeće mjere zaštite nijesu dovoljne, odnosno nijesu odgovarajuće;
- adaptacije, rekonstrukcije, havarije, generalnog remonta;
- teške, kolektivne i smrtne povrede na radu;
- kada je procjena rizika zasnovana na podacima koji ne odgovaraju stvarnom stanju;
- promjene djelatnosti.

ZAKLJUČAK

Akt o procjeni rizika za JU Biblioteka za slijepe Crne Gore urađen je za sljedeća radna mjesta:

Rd.	Naziv poslova (iz sistematizacije poslova)	Zahtjevana sručna sprema	Potrebno radno iskustvo	Ostalo	Broj izvršilaca
1.	Direktor				1
I Odjeljenje opštih poslova					
2.	Rukovodilac Odjeljenja	Visoko obrazovanje, sedmi nivo (VII 1), 240 kredita CSPK-a, završen fakultet društvenog usmjerenja	jedna godina radnog iskustva na istim ili sličnim poslovima		1
3.	Glavni urednik programa	Visoko obrazovanje, sedmi nivo (VII 1), 240 kredita CSPK-a, završen fakultet društvenog usmjerenja	godina dana radnog iskustva na istim ili sličnim poslovima	znanje jednog stranog jezika. Probni rad u trajanju od tri mjeseca.	1
4.	Menadžer za programske politike i planiranje	Visoko obrazovanje, sedmi nivo (VII1) 240 kredita CSPK-a, menadžment ili produkcija odgovarajuće umjetničke ili druge društvene struke,.	najmanje 3 godine iskustva;	znanje engleskog jezika	0
5.	Pravni savjetnik	Visoko obrazovanje, sedmi nivo (VII 1), 240 kredita CSPK-a, završen pravni fakultet,	godina dana radnog iskustva na istim ili sličnim poslovima		1
6.	Administrativni tehničar	Srednje opšte ili stručno obrazovanje, četvrti nivo (IV 1), 240 kredita CSPK-a	godina dana radnog iskustva na istim ili sličnim poslovima.		1

Rd.	Naziv poslova (iz sistematizacije poslova)	Zahtjevana sručna sprema	Potrebno radno iskustvo	Ostalo	Broj izvršilaca
7.	Vozač B i C kategorije	Srednje opšte ili stručno obrazovanje, četvrti nivo (IV 1), 240 kredita CSPK-a i položen vozački ispit B i C kategorije.	Godina dana radnog iskustva na istim ili sličnim poslovima.	Probni rad u trajanju od tri mjeseca.	1
8.	Domar	Srednje opšte ili stručno obrazovanje, četvrti nivo (IV 1), 240 kredita CSPK-a.		Probni rad u trajanju od tri mjeseca	0
9.	Čistačica	Srednje opšte ili stručno obrazovanje, četvrti nivo (IV 1), 240 kredita CSPK-a.		Ljekarsko uvjerenje o sposobnosti za rad. Probni rad u trajanju od tri mjeseca.	0
10.	Računovođa	Visoko obrazovanje, sedmi nivo (VII 1) 240 kredita CSPK-a ekonomskog smjera,	godina dana radnog iskustva na istim ili sličnim poslovima.	položen ispit za samostalnog računovođu	0
11.	Knjigovođa	Srednje opšte ili stručno obrazovanje, četvrti nivo (IV 1), 240 kredita CSPK -a.		Godina dana radnog iskustva na istim ili sličnim poslovima.	1
II Bibliotečko odjeljenje					
12.	Rukovodilac Odjeljenja	Visoko obrazovanje, sedmi nivo (VII 1), 240 kredita CSPK-a, završen fakultet društvenog usmjerenja,.	Radno iskustvo tri godine na istim ili sličnim poslovima;	položen stručni ispit za bibliotekara; više stručno zvanje (viši bibliotekar, bibliotekar savjetnik); znanje jednog stranog jezika. Probni rad u trajanju od šest mjeseci.	0

Rd.	Naziv poslova (iz sistematizacije poslova)	Zahtjevana sručna sprema	Potrebno radno iskustvo	Ostalo	Broj izvršilaca
13.	Bibliotekar	Visoko obrazovanje, sedmi nivo (VII 1), 240 kredita CSPK-a završen fakultet društvenog smjera,	godina dana radnog iskustva	položen stručni ispit za bibliotekara; više stručno zvanje (viši bibliotekar, biblio tekar savjetnik), znanje jednog stranog jezika. Probni rad u trajanju od šest mjeseci.	2
14.	Knjižničar	Srednje opšte ili stručno obrazovanje, četvrti stepen (IV 1) 240 kredita CSPK-a.		Položen stručni ispit za knjižničara.	1
III Tehničko – proizvodno odjeljenje					
15.	Rukovodilac odjeljenja	Visoko obrazovanje, sedmi nivo (VII 1), 240 kredita CSPK-a, završen fakultet društvenog usmjerenja,	godina dana radnog iskustva	znanje jednog stranog jezika. Probni rad u trajanju od šest mjeseci.	1
16.	Lektor	Visoko obrazovanje, sedmi nivo (VII 1), 240 kredita CSPK-a, završen fakultet društvenog usmjerenja,	godina dana radnog iskustva	aktivno znanje jednog i poznavanje drugog stranog jezika. Probni rad u trajanju od šest mjeseci	0
17.	IT menadžer	Visoko obrazovanje, šesti ili sedmi nivo (VI1 ili VII 1), 180, odnosno 240 kredita CSPK-a, završen elektrotehnički fakultet,	godina dana radnog iskustva	poznavanje računarskog hardvera i softvera, poznavanje rada sa operativnim sistemima; poznavanje specijalizovanih softvera za obradu audio materijala u audio formatima i na Brajevom pismu. Probni rad u trajanju od šest mjeseci.	1

Rd.	Naziv poslova (iz sistematizacije poslova)	Zahtjevana sručna sprema	Potrebno radno iskustvo	Ostalo	Broj izvršilaca
18.	Snimatelj i dizajner zvuka	Visoko obrazovanje, šesti ili sedmi nivo (VI1 ili VII1), 240 kredita CSPK-a, završen elektrotehnički fakultet	godina dana radnog iskustva	poznavanje rada na računaru, poznavanje specijalnih softvera za obradu zvuka, poznavanje jednog stranog jezika. Probni rad u trajanju od tri mjeseca.	1
19.	Glumac	Visoko obrazovanje, sedmi nivo (VII 1), 240 kredita CSPK-a, završen fakultet dramskih umjetnosti,	godina dana radnog iskustva	poznavanje stranog jezika. Probni rad u trajanju od šest mjeseci.	0
20.	Grafički dizajner	Visoko obrazovanje, šesti ili sedmi nivo (VI1 ili VII 1), 240 kredita CSPK-a, završen fakultet društvenog usmjerenja,	godina dana radnog iskustva	znanje jednog stranog jezika. Probni rad u trajanju od šest mjeseci.	0
21.	Knjigovezac	Srednje opšte ili stručno obrazovanje, četvrti nivo (IV 1), 240 kredita CSPK-a	godina dana radnog iskustva	Probni rad u trajanju od tri mjeseca.	1

➤ **RADNA MJESTA SA POVEĆANIM RIZIKOM**

Na osnovu snimanja organizacije rada, prepoznavanja i utvrđivanja prisutnih opasnosti i štetnosti na radnim mjestima u **JU Biblioteka za slijepe Crne Gore** procjenjivači rizika su utvrdili su sljedeća radna mjesta sa povećanim rizikom:

Red. br.	Naziv radnog mjesta	Procijenjeni rizik	Broj radnika zaposlenih na ovom radnom mjestu
1.	Vozač B i C kategorije	II	1
2.	Domar	II	0

PLAN MJERA ZA SPREČAVANJE, OTKLANJANJE ILI SMANJENJE NIVOA RIZIKA NA RADNIM MJESTIMA

- **Procjenjivači rizika ukazuju da je Poslodavac dužan da uredi normativne akte a shodno Zakonu o zaštiti i zdravlju na radu „Sl.list CG”, br. 34/14,44/18 i to:**
 - ❖ *Pravlinik o zaštiti i zdravlju na radu*
 - ❖ *Program o osposobljavanju sa stanovišta zaštite i zdravlja na radu, kao i sledeće navedeno i to:*
- Poslodavac je dužan da redovno angažuje ovlašćene institucije radi vršenja **periodičnih pregleda i ispitivanja opreme za rad (oruđa i uređaja za rad)**, a koja podležu *obaveznom periodičnom pregledu i ispitivanju* (shodno Zakonu o zaštiti i zdravlju na radu "Sl.list CG", br. 34/14,44/18) kao i *redovno ispitivanje električnih i gromobranskih instalacija* objekata u zakonski propisanim rokovima, a shodno Pravilniku o postupku i rokovima za vršenje periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite na radu i uslova radne sredine („Sl.list RCG“, br:71/05).
 - Procenjivači rizika sugerišu poslodavcu da u hitnom roku angažuju ovlašćenu Instituciju koja će izvršiti ispitivanje elektro i gromobranskih instalacija kompletnog objekta - Biblioteka za slijepe.
- **Obezbjedjivanje propisanih uslova za bezbjedan rad na radnom mjestu zaposlenih**

Procenjivači rizika predlažu poslodavcu da se izvrši ispitivanje uslova radne sredine u svim radnim i pomoćnim prostorijama i da se poštuje periodičnost ispitivanja u narednom periodu.
- **Osposobljavanje zaposlenih za bezbjedan rad**

Procenjivači rizika ukazuju

Dužnost Poslodavca je da izvrši osposobljavanje za bezbjedan rad za sve radno angažovane zaposlene (Zakon o zaštiti i zdravlju na radu “Sl. list CG”, br. 34/14,44/18 – Član 20), kao i:

 - *kod zasnivanja radnog odnosa;*
 - *raspoređivanja na drugo radno mjesto;*
 - *uvođenja nove tehnologije;*

- *uvođenja novih ili zamjene sredstava za rad, promjene procesa rada;*
- *ponovnog raspoređivanja na rad poslije odsustvovanja koje je trajalo duže od godinu dana.*

▪ **Poslodavac je dužan da preduzima mjere za zaštitu zdravlja i bezbjednost zaposlenog** (Zakon o zaštiti i zdravlju na radu "Sl. list CG", br. 34/14,44/18 – Član 20), **i to da:**

- *smanjuje rizike u procesu rada od mehaničkih povređivanja, opasnog dejstva električne struje, opasnih materija, eksplozija i sl.;*
- *na radnom mjestu kod koga se u tehnološkom procesu javljaju hemijske, fizičke i biološke štetnosti po zdravlje zaposlenog, njihovu prisutnost otkloni ili svede u dozvoljene granice, a mikroklimu i osvjetljenje obezbijedi u skladu sa propisima i JU standardima.*

➤ Procenjivači rizika ukazuju da je nakon izrade Akta o procjeni rizika, dužnost poslodavca da upozna zaposlene sa svim vrstama rizika na radnim mjestima, kao i opredviđenim mjerama zaštite na radu (redovno vršiti izmjene i dopune Akta o procjeni rizika za sva nova radna mjesta po sistematizaciji).

➤ **Upućivanje zaposlenih na prethodne i periodične ljekarske preglede**

Zaposleni koji rade na radnim mjestima sa posebnim uslovima rada se upućuju na periodični ljekarski pregledi (Pravilnik o poslovima sa posebnim uslovima rada i uslovima koje treba da ispuni zaposleni za rad na tim poslovima ("Službeni list CG", br. 70/16) i Pravilnik o vrsti načinu obimu i rokovima za obavljanje zdravstvenih pregleda zaposlenih na radnim mjestima sa posebnim uslovima rada odnosno sa povećanim rizikom ("Službeni list CG", br. 43/17)).

Poslodavac je dužan da zaposlene koji obavljaju poslove sa posebnim uslovima rada uputi na zdravstveni pregled na radnom mjestu: domar na obavezni predhodni i periodični ljekarske pregled (jednom u 12mjeseci) – Medicina rada.

Na osnovu Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima („Sl.list CG“, br.33/12) redovnom zdravstvenom pregledu podliježe: Vozač B i C kategorije.

- Poslodavac je dužan da radno angažovanim zaposlenima propiše i da na upotrebu adekvatna **lična zaštitna sredstva i opremu** (kao i da poštuje zakonski propisane rokove istih).

Projektovanje, proizvodnja i **korišćenje sredstava i opreme za ličnu bezbjednost na radu –lične zaštite na radu**, čijom se upotrebom otklanjaju rizici ili opasnosti, koji nijesu mogli da budu otklonjeni primjenom odgovarajućih preventivnih mjera, vršiče se na način i u skladu sa primijenjenim tehnološkim postupkom (Zakon o zaštiti i zdravlju na radu "Sl. list CG", br. 34/14,44/18 – član 27).

- Zakon o zaštiti i zdravlju na radu "Sl. list CG", br. 34/14,44/18 – **član 27**, poslodavac je dužan da zaposlenom izda na upotrebu sredstvo i opremu lične zaštite na radu.

Poslodavac je dužan da obezbijedi da zaposleni sredstva rada i sredstva i opremu lične zaštite na radu koristi u skladu sa njihovom namjenom i da u postupku upotrebe primjenjuje propisane mjere za zaštitu na radu.

Poslodavac je dužan da daje na upotrebu zaposlenim sredstva rada, sredstva i opremu lične zaštite na radu i opasne materije, samo ako za njih raspolaže sa propisanom dokumentacijom na jeziku koji je u službenoj upotrebi u Crnoj Gori (službenom jeziku i jezicima u službenoj upotrebi), u kojoj je proizvođač, odnosno isporučilac naveo sve bezbjedonosno-tehničke podatke koji su važni za ocjenjivanje rizika na radu sa njima i da su obezbijeđene sve mjere zaštite na radu koje su određene dokumentacijom u skladu sa propisima o zaštiti na radu.

Procjenjivači rizika predlažu poslodavcu nabavku sljedećih ličnih zaštitnih sredstava:

TABELARAN PRIKAZ LIČNE ZAŠTITNE OPREME

Radno mjesto	Količina	Rok upotrebe
1. Domar		
Radno odijelo (zimsko/ljetnje)	1	1 godinu
Zaštitne rukavice, univerzalne	par	Po potrebi
Zaštitne cipele (plitke)/patike (po potrebi)	1 par	2 godine
Slom –kapa (po potrebi) EN 812	1	4 godine
2. Vozač		
Zimska jakna	1	3 godine
Fluorescentni prsluk	1	2 godine
Vjetrovka	1	2 godine
Zaštitne cipele (plitke)/patike	1	1 godina

- Voditi redovnu dopunu **evidencije iz oblasti zaštite na radu** (ukupno 12 tabela) a shodno Zakon o zaštiti i zdravlju na radu "Sl. list CG", br. 34/14,44/18 – **član 50** i Pravilnik o vođenju evidencija iz oblasti zaštite na radu („Sl.list RCG“, br.67/05).
- Poslodavac je dužan da odredi mjere za pružanje **prve pomoći, gašenje požara** i evakuaciju zaposlenih, u zavisnosti od vrste radnog mjesta i djelatnosti, kao i od broja zaposlenih i prisustva drugih lica. *Nabaviti i postaviti prvu pomoć u objektu.*
Potrebno je izvrši servisiranje protiv požarnih aparata u redovnim rokovima.

Poslodavac kao organizator posla je obavezan, dužan da u slučaju nastanka **povrede na radu** zaposlenog istu, odmah, po saznanju – a najkasnije u roku od 24h pismenim putem prijavi Inspekciji rada – ***Inspekcija zaštite na radu*** (potrebno je zaposlenom ispuniti prijavu o povredi na radu u roku od 24h).

UPUTSTVO ZA BEZBEDAN RAD U KANCELARIJSKOM PROSTORU

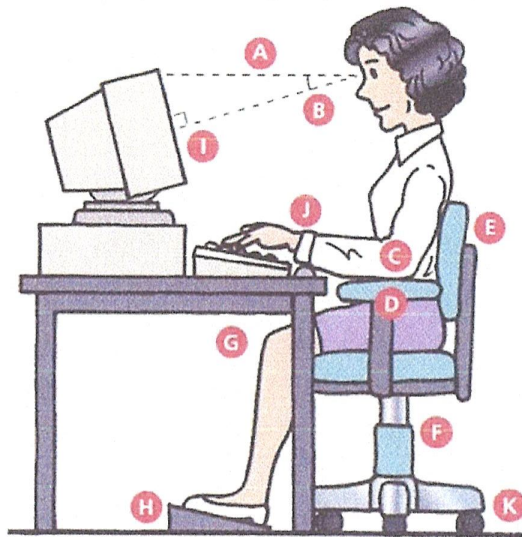
Uređenjem i dizajniranje radnog mjesta moguće je sprečiti i smanjiti rizike po bezbjednost i zdravlje zaposlenih koji rade za rad za računarom u kancelarijskom okruženju.

Osim poštovanja osnovnih ergonomskih principa potrebno je voditi računa i o sledećem:

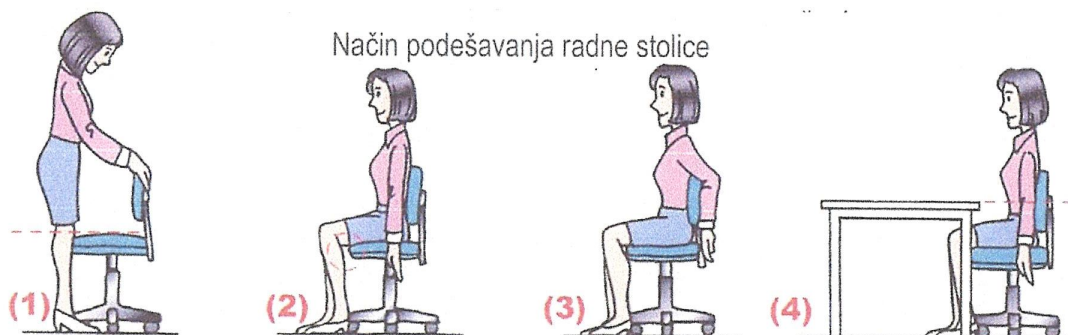
- Temperatura u kancelarijama treba da se održava u granicama od 22 do 26oC ljeti, odnosno 20 do 24 oC zimi;
- Relativna vlažnost vazduha treba da je u granicama od 40 do 70%;
- Zabraniti pušenje u kancelarijama;
- Obezbijediti redovno čišćenje i dezinfikovanje klima uređaja;
- Redovno čistiti i održavati u ispravnom stanju ventilacione kanale i sisteme;
- Održavati higijenu i obezbijediti redovno brisanje poda i nameštaja;
- Obezbijediti odgovarajuće osvetljenje;
- Postaviti radne stolove tako da se pojava odbleska i refleksije izbjegne ili svede na najmanju moguću mjeru;
- Voditi računa da se kablovi računara i druge opreme sprovedu tako da ne ometaju kretanje zaposlenih;
- Postaviti kancelarijski nameštaj tako da ne postoji opasnost od udaranja i povređivanja;
- Prije početka rada pregledati svoje radno mjesto i sredstva za rad koja se koriste, i u slučaju uočenih nedostataka obavezno obavestiti poslodavca ili drugo ovlašćeno lice;
- Tokom rada ne ostavljati prepreke u zonama kretanja zaposlenih (otvorene fioke, kutije, registratori...);
- Na kraju radnog vremena radno mesto ostaviti u urednom i bezbednom stanju;
- Namjenski koristiti sredstva, opremu i pribor za rad!

Procenjivači rizika sugerišu poslodavcu

Pri dizajnanu i uređenju radnog mjesta u kancelarijskom okruženju treba voditi računa o poštovanju osnovnih ergonomskih principa kako bi se obezbijedilo njegovo prilagođavanje opštim i specifičnim potrebama svakog radnika (primjer rad na računaru).

- (A) Monitor je tako postavljen da mu je gornja ivica u liniji ili nešto ispod linije oka
- (B) Odgovarajuće rastojanje od oka do monitora (35-60 cm)
- (C) Podlaktica je pod pravim uglom u odnosu na nadlakticu
- (D) Postoji odgovarajući prostor za postavljanje šake
- (E) Naslon za leđa je podešljiv po visini i položaju
- (F) Podešljiva visina sedalnog dijela stolice
- (G) Postoji odgovarajući prostor za noge
- (H) Poželjan je i oslonac za stopala
- (I) Ekran je postavljen pod pravim uglom u odnosu na liniju gledanja
- (J) Šake su postavljene ravno ili blago podignuto
- (K) Stabilan oslonac stolice (po potrebi) sa točkicama

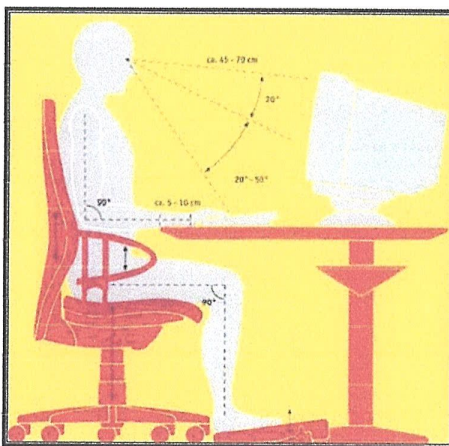

- (1) Najviša tačka sjedišta stolice treba da bude nešto ispod visine koljena
- (2) Između prednje strane sjedišta stolice i zadnjeg dijela potkoljenice mora postojati razmak
- (3) Podesiti naslon za leđa tako da lagano fiksira lumbalni dio leđa
- (4) Visinu stolice podesiti tako da ravan stola bude u visini laktova radnika koji sjedi.

Veoma važan faktor radne sredine u kancelarijama predstavlja i odgovarajuće osvjetljenje, pri čemu se mora voditi računa o kombinovanju prirodnog i vještačkog osvjetljenja, refleksiji, položaju ekrana računara u odnosu na izvor osvetljenja, potrebi za lokalnim osvjetljenje itd.

MJERE ZAŠTITE I ZDRAVLJA NA RADU PRI KORIŠĆENJU OPREME SA EKRANIMA

Na donjoj slici prikazani su pojedini geometrijski odnosi pri radu sa ekranima kojih se potrebno pridržavati kako bi se sačuvalo zdravlje zaposleog koji učestalo obavljaju te poslove. Takve ergonomske odnose zastupa njemačka sertifikacijska ustanova AGR (Aktion Gesunder Rucken e.V.).

Radno mjesto, shodno Pravilniku o mjerama zaštite i zdravlja na radu pri korišćenju opreme sa ekranima ("Službeni list Crne Gore", br. 016/16), je prostor u kojem zaposleni najmanje četiri sata dnevno koristi opremu sa ekranima koja može da bude snabdjevena sa tastaturom ili drugim uređajima za unos podataka i/ili programom, pomoćnim djelovima i uređajima uključujući periferne jedinice kao što su disketni pogon, telefon, modem, štampač, držač dokumenata uključujući radnu stolicu, radni sto ili radnu površinu i neposrednu radnu okolinu.

Poslodavac treba da obezbijedi zaposlenom da se svakodnevni rad na opremi sa ekranima periodično prekida odmorima ili promjenama radnih aktivnosti koje smanjuju opterećenje očiju i vida. Ukoliko ne postoji mogućnost prekida i promjena radnih aktivnosti, poslodavac treba da zaposlenom, u zavisnosti od težine radnih zadataka i opterećenja očiju i vida, tokom svakog sata rada obezbijedi odmore u trajanju od najmanje pet minuta i organizuje vježbe rasterećenja.

Ekran

- Udaljenost ekrana od očiju zaposlenog ne treba da bude manja od 500 mm, ali ne tolika da zaposlenom stvara smetnje pri čitanju podataka sa ekrana.
- Karakteri na ekranima treba da budu dobro definisani i jasno uobličeni. Karakteri, razmaci između karaktera i redova treba da budu dovoljno veliki, da mogu da se razlikuju bez napora, ali ne preveliki kako bi tekst bio pregledan.
- Slika na ekranima treba da bude stabilna, bez treperenja ili drugih oblika nestabilnosti. Frekvencija osvježavanja slike na ekranima treba da bude najmanje 75 Hz za CRT ekrane i 60 Hz za LCD ekrane.
- Svjetlosna jačina karaktera i/ili kontrast između karaktera i pozadine treba da budu lako podesivi od strane zaposlenog i prilagodljivi uslovima radne sredine.
- Ekran treba da bude podesivi u horizontalnoj i vertikalnim ravnima u skladu sa potrebama zaposlenog. Na radnom stolu ili radnoj površini ne treba da bude predmeta koji ometaju podešavanje ekrana.
- Posebno postolje za ekrane ili podesivi sto treba da budu obezbijeđeni tako je pravac gledanja u istoj ravnini ili ukošen prema dolje do 20°.
- Na ekranima ne treba da bude odbljeska ili refleksije koji mogu da smetaju zaposlenom.
- Ekran treba da bude čisti, kako bi slika bila jasna, a tekst čitljiv.

Tastatura

- Tastatura treba da bude sa podesivim nagibom i odvojena od ekrana tako da zaposleni može da zauzme udoban radni položaj koji sprječava pojavu zamora u rukama ili šakama.
- Ispred tastature treba da postoji dovoljno prostora za oslonac šaka i ruku zaposlenog.
- Tastatura treba da ima mat površinu koja ne izaziva odbljesak svjetlosti.
- Raspored i karakteristike tastera treba da budu takvi da olakšaju upotrebu tastature.
- Simboli na tasterima treba da imaju odgovarajući kontrast u odnosu na tastere i da su čitljivi iz predviđenog položaja za rad.

Radni sto ili radna površina

- Radni sto ili radna površina trebaju da imaju dovoljno veliku površinu koja ne izaziva odbljesak i da omogućavaju fleksibilan raspored ekrana, tastature, dokumenata i prateće opreme.

- Držač dokumenata treba da bude stabilan, podesiv i postavljen na način koji pokrete glave i očiju svodi na minimum.

Radna stolica

- Radna stolica treba da bude stabilna i da zaposlenom omogućava slobodu pokreta i udoban položaj.
- Visina sjedišta treba da bude podesiva.
- Naslon treba da bude oslonac za cijela leđa, podesiv po nagibu i visini.
- Oslonac za stopala treba da bude obezbijeđen zaposlenom koji želi da ga koristi. Oslonac za stopala treba da bude dovoljno visok i stabilan, da omogućava udoban položaj stopala i nagib nogu i da nema klizavu površinu.

Rasvjeta

Opštom i/ili lokalnom rasvjetom treba osigurati zadovoljavajuću razinu osvijetljenosti i primjeren kontrast između ekrana i pozadine, uzimajući u obzir vrstu rada i korisnikove zahtjeve u svezi s vidom.

Projektovanjem radne prostorije i razmještajem radne stanice treba spriječiti moguće blještanje i refleksije na ekranu

RADNO MJESTO I RADNA SREDINA

Slobodan prostor za zaposlenog

- Na radnom mjestu treba da bude obezbijeđen dovoljan slobodan prostor za zaposlenog, tako da mu je omogućena promjena položaja i sloboda pokreta.

Osvjetljenje

- Prirodno i/ili vještaško osvjetljenje treba da bude najmanje 300 luxa i da obezbjeđuje odgovarajuću osvijetljenost i kontrast između ekrana i pozadinskog prostora, uzimajući u obzir vrstu poslova, potrebe zaposlenog i zahtjeve njegovog vida.
- Uređenje radnog mjesta i izbor, kao i pozicioniranje vještačkog osvjetljenja treba da budu izvedeni na način da se sprječava nastanak odblijeska ili refleksije.

Refleksija i odblijesak

- Radna mjesta treba da budu uređena na takav način da izvori prirodne svjetlosti (prozori i drugi otvori), prozirni ili poluprozirni zidovi, kao i žarko obojeni inventar ili instalacije, oprema i zidovi svijetlih boja ne stvaraju direktni odblijesak i/ili refleksiju na ekranima.
- Prozori treba da imaju odgovarajuće zastore (kapke) za sprječavanje ulaska sunčeve svjetlosti na radno mjesto ili u prostor, tako da ne ometaju rad.
- Ekranu ne treba da budu okrenuti prema izvoru ili od izvora svjetlosti, u protivnom su potrebne posebne mjere protiv refleksije i odblijeska.

Buka

- Oprema sa ekranima ne treba da bude izvor buke koja ometa razgovor ili skreće pažnju. Nivo buke treba da bude u skladu sa propisima iz oblasti zaštite i zdravlja na radu zaposlenog od rizika izloženosti buci.

Mikroklima

- Mikroklima treba da odgovara zahtjevima za toplotni ugođaj za laki fizički rad.

Zračenje

- Sva elektromagnetna zračenja, osim vidljivog zračenja, u pogledu zaštite i zdravlja na radu, treba da budu svedena na zanemarljiv nivo, u skladu s posebnim propisima.

Procenjivači rizika predlažu poslodavcu

Pri učestalom izlaganju stresu, čovjek s vremenom prestane primjećivati sam stres i uzima ga zdravo za gotovo. Stoga, slijedi nekoliko tipičnih simptoma opšte napetosti:

- napetost u mišićima
- brže kucanje srca, "preskakanje" i slični poremećaji
- nedostatak vazduha, vrtoglavica
- hronični umor i iscrpljenost
- bolovi
- problemi spavanja
- gubitak apetita, bolovi u želucu
- glavobolje, migrene
- nemogućnost koncentracije
- osjećaj nedostatka vremena, stalna žurba

Kako pristupiti opuštanju?

Postoji mnogo načina opuštanja, a uspjeh se razlikuje od osobe do osobe. Tjelesna relaksacija ili mentalna relaksacija, meditacija ili joga - sve su to tehnike opuštanja, a najbolji učinak dobiva se kombinacijom istih, pošto je naše tijelo, pa tako i napetost u njemu, fizičke i psihičke prirode.

No, za svaku vrst vježbe, pa tako i vježbe opuštanja treba vremena i truda. Postoji mnoštvo dokazanih tehnika relaksacije koje možete praktikovati bilo kada i bilo gdje, a za njih je potrebno odvojiti svega nekoliko trenutaka. Tih nekoliko minuta će Vam pomoći u smanjenju napetosti, i omogućiti pozitivniji i zdraviji pogled na život.

Slijede primjeri nekih od osnovnih i najjednostavnijih tehnika opuštanja koje možete koristiti svakodnevno, na radnom mjestu ili kod kuće, u bilo koje doba dana.

Kratka relaksacija

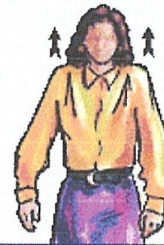
Tokom radnog dana, umor se najčešće pojavljuje u području vrata i ramena, posebno kod kancelarijskog posla za računarom. Jednostavan način uklanjanja takve boli jest zatezanje mišića bolnih područja:

Vježbe - Šake, ruke, ramena i vrat

- Isprepletite prste
- Okrećite ruke 10 puta u desno
- Okrećite ruke 10 puta u lijevo

- Podignite ramena prema ušima
- Osjetite napetost
- Zadržite položaj 5 sekundi
- Opustite ramena

- Desnom rukom lagano povucite lijevu, iza leđa, prema dolje
- Nagnite glavu prema desnom ramenu
- Zadržite položaj 10 sekundi
- Ponovite s drugom stranom
- Odmorite se

- Opustite ramena
- Nagnite glavu na jednu stranu, zatim na drugu
- Zadržite položaj 5 sekundi (na svakoj strani)

- Isprepletite prste
- Stavite ruke iza glave
- Primaknite lopatice (kao na slici)
- Osjetite napetost u leđima
- Zadržite položaj 5 sekundi

- Isprepletite prste, okrenite dlanove prema gore
- Ispružite ruke iznad glave
- Osjetite napetost
- Zadržite položaj 10 sekundi

Vježbe leđa

- Sjednite i prebacite lijevu nogu preko desne
- Položite šaku desne ruke na vanjsku stranu lijevog boka
- Polagano vršite pritisak prema desnoj ruci
- U isto vrijeme, pogledajte preko lijevog ramena i osjetite napetost
- Zadržite položaj 10 sekundi
- Ponovite s drugom stranom
- Dišite polako
- Stavite ruke malo iznad bokova, malo prema leđima
- Laktove nagnite prema nazad
- Lagano podignite grudni koš prema gore
- Zadržite položaj 10 sekundi
- Dišite polako
- Ponovite vježbu još jednom

- Dok sjedite, primite lijevú nogu ispod koljena, kao na slici
- Lagano povucite nogu prema prsima
- Zadržite položaj 10 sekundi
- Ponovite s drugom nogom

- Istegnute se prema naprijed, kao na slici
- Neka glava bude nagnuta prema dolja, a vrat opušten
- Zadržite položaj 10 sekundi
- Rukama se podignite nazad u ispravan položaj

Šetnjom protiv stresa

Kada sljedeći put osjetite napetost u cijelom tijelu, ili vas očekuje stresna situacija, jednostavno prošetajte. Hodajte oko radnog stola, gore i dolje po stepenicama, bilo gdje, samo hodajte. Naravno, najbolje bi bilo prošetati u prirodi, ali podrazumijeva se da za to jednostavno nemate vremena. Šetnja - koliko god ona bila kratka - daće vam željeni odmor od stresa (posla), opustit će vaše mišiće i omogućiti dotok kisika u vaše tijelo i mozak.

MJERE ZAŠTITE OD MOGUĆNOST SPOTICANJA, KLIZANJA I PADOVA (NPR: VLAŽNE ILI IZ DRUGIH RAZLOGA KLIZAVE POVRŠINE)

Sljedeće mjere i akcije koje se mogu preduzeti da bi se smanjila opasnosti od padova:

- izvršiti obilježavanje svih promjena u nivou poda;
- postaviti antiklizajuće podne obologe na svim kritičnim mjestima;
- obezbijediti oticanje tečnosti sa podova koji se često kvase, kao i odgovarajuće staze od antiklizajućih materijala;
- eliminisati rupe i neravne površine na podovima unutar magacina ili proizvodne hale i na radnim površinama izvan magacina ili proizvodne hale;
- planirati tok posla tako da roba i oprema ne stvaraju prepreke ili ne izlaze na mjesta gdje ljudi trebaju hodati;
- označiti pješačke puteve i jasno označiti njihove granice. Paziti da cijevi i električni kablovi ne ometaju prolaze;
- osigurati dovoljno prostora za odlaganje, čak i za vrijeme intenzivnih razdoblja, da bi se spriječilo skladištenje robe ili drugih predmeta na putevima za pješake i prometnim putovima;
- osigurati da se otpadni predmeti ne nakupljaju na podu. Čak i male stvari mogu predstavljati rizik;
- materijale koji padnu na prometne pravce treba očistiti što je prije moguće;
- osigurati dobro osvjjetljenje;

- organizovati način odlaganja i skladištenja otpada u procesu rada;
- jasno označiti prepreke koje se ne mogu ukloniti.

Sljedeće mjere i akcije koje se mogu preduzeti da bi se smanjila opasnosti od klizanja:

Klizanje se rijetko događa na čistim i suvim podovima. Do njega dolazi jer nešto uđe između potplata cipele i poda, sprječava ih da uspostave dobar kontakt, djelujući poput maziva. Zato se većina nesreća s klizanjem događa jer je pod mokar ili neočišćen. Voda, ulje, proizvodi za čišćenje, suhi prah i prehrambeni proizvodi razlog su da pod postane klizaviji. Drugi, manje očiti predmeti, poput omota od polietilena i plastičnih kesa, takođe mogu uzrokovati klizanje.

Čišćenje podova

Proliveno i prosuto odmah treba očistiti. Zimi treba očistiti zaleđene površine. Da bi se radnici držali podalje od mokrog područja, stavljaju se prepreke ili znakovi upozorenja. Čistiti treba nakon radnog vremena ili po etapama, tako da kroz to područje postoji suva staza. Ako hrapaviji pod nije pravilno očišćen, on može izgubiti otpornost na klizanje, prebrzo se istrošiti ili zadržati klizavost. Velika većina podova ima vrlo dobru otpornost na klizanje kad su čisti, suvi i ravni. Međutim,

glatki podovi koji postanu makar i malo mokri ili neočišćeni bit će klizavi. Dakle, što je pod hrapaviji, to će se bolje nositi s vodom i drugim nečistoćama, manje je vjerovatnoća da će se netko pokliznuti.

Stepenice

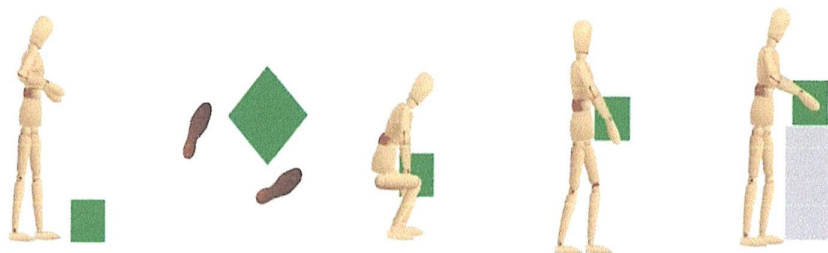
Stepenice moraju imati odgovarajuće rukohvate, a ivice stepenica jasno vidljiva gazišta. Protivklizne trake na gazištima stepenica mogu se upotrijebiti za smanjenje rizika od klizanja.

MJERE ZAŠTITE PRI MANIPULACIJI SA TERETOM

- Procenjivači rizika ukazuju da se treba poštovati Pravilnik o mjerama zaštite prilikom ručnog prenošenja tereta ("Službeni list CG", br. 29/15).

Ručno prenošenje tereta, u smislu ovog pravilnika, predstavlja svako prenošenje ili pridržavanje tereta mase veće od tri kilograma od strane jednog ili više zaposlenih, uključujući podizanje, spuštanje, guranje, vučenje, nošenje ili pomjeranje tereta prilikom kojeg, usljed njegovih karakteristika ili nepovoljnih ergonomske uslova, postoji rizik naročito od nastanka povrede leđa zaposlenog.

Ako morate ručno podizati, rukovati ili prenositi pokušajte se držati sljedećih smjernica:

- Smanjite količinu uvijanja tijela, pognuto držanje tijela i dosezanje određenih teških predmeta
- Izbjegavajte dizanje s poda ili iznad visine ramena
- Prilagodite prostore koje koristite za skladištenje kako bi se smanjila potreba za obavljanjem takvih radnji
- Razmislite kako možete smanjiti nošenje predmeta na većim udaljenostima
- Procijenite težinu tereta koji je potrebno nositi
- Procijenite da li radnik može pomaknuti teret sigurno ili treba pomoć drugog radnika – npr. možda se opterećenje može rastaviti na manje segmente, lakše komponente itd.
- Ako je potrebno pokušajte koristiti radnu opremu i uređaje za dizanje ili prevoz tereta
- Razmislite da li se u radnom procesu mogu koristiti sredstva rada ili uređaji za dizanje, kao što su viljuškari, transporteri i slično
- Razmislite o načinu skladištenja kao dijelu procesa isporuke - možda se teški predmeti mogu skladištiti neposredno ili bliže mjesta isporuke u samom prostoru za skladištenje
- Smanjite udaljenosti od točke A do tačke B gdje je to moguće

Kako bi primijenili dobru tehniku prilikom ručnog rukovanja i prijenosa tereta postoji nekoliko jednostavnih stvari koje treba učiniti prije i za vrijeme obavljanja navedenih radnji:

- Uklonite prepreke s rute kretanja

- Prilikom dugotrajnih postupaka ručnog rukovanja i prenosa tereta, planirajte češće odmore osoba koje obavljaju taj radni zadatak, takođe povremeno zastanite kako bi što pravilnije i čvršće osigurali hvat predmeta/tereta koji prenosite
- Opterećujte se u nivou struka. Teret treba držati uz tijelo koliko god je to moguće, dok traje dizanje tereta
- Najteži dio tereta pokušajte držati neposredno uz tijelo
- Postignite stabilan položaj i provjerite da li su Vam noge razmaknute, npr. jedna noga malo naprijed za održavanje ravnoteže

Razmislite prije nego započnete dizanje ili rukovanje teškim predmetima. Planirajte postupak rukovanja, dizanja ili prijenosa tereta. Možda možete koristiti određena pomagala prilikom izvođenja tih radnih operacija?

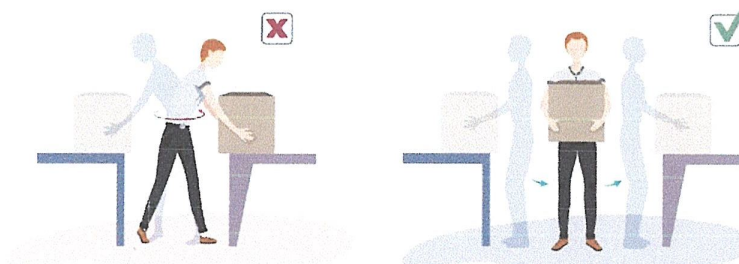
Razmislite gdje uopšte nosite određeni teret. Razmislite da li će Vam biti potrebna pomoć Vašeg kolege pri obavljanju određenog posla.

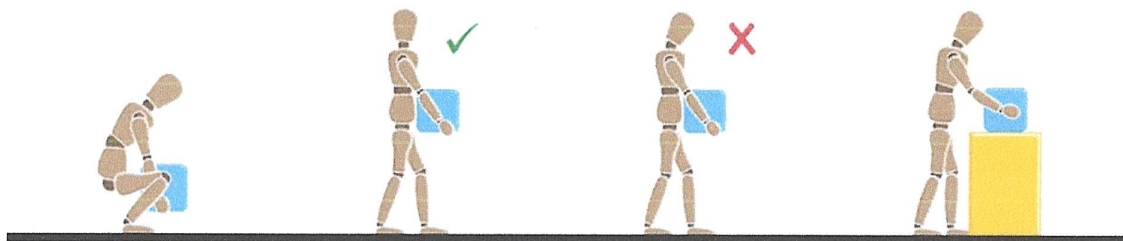
Zauzmite stabilnu poziciju/položaj tijela. Stopalo jedne noge bi trebalo biti postavljeno malo unaprijed što je bitno za održavanje ravnoteže, odnosno uz predmet/teret, ako se isti nalazi na podu. Budite spremni mijenjati opterećenje noge prilikom podizanja kako bi održali svoju stabilnost. Izbjegavajte usku odjeću ili neprikladnu obuću, koja cijelu situaciju može samo otežati.

Napravite dobar zahvat predmeta/tereta. Kada i gdje je to moguće, opterećenje treba priljubiti što je moguće bliže tijelu. To katkad može biti i bolje nego što je samo čvrst zahvat rukama.

Započnite radnju u pravilnom položaju. Na početku dizanja poželjno je da u potpunosti savijete leđa u pognut položaj, odnosno započnite radnju iz čučnja.

Ne dizati ili nositi više nego što Vam omogućava lako upravljanje teretom. Postoji razlika između onoga što ljudi mogu podizati i onog što oni mogu podizati na siguran način. Ako ste u nedoumici, zatražite savjet ili pomoć stručnjaka zaštite na radu.

Opterećenje zaposlenog u odnosu na starost i pol

Starost zaposlenog	Najveća dozvoljena masa tereta [kg]	
	muškarci	žene
15 do 19 godina	20	10
19 do 45 godina	25	15
više od 45 godina	20	10

MJERE ZAŠTITE PRI RADU S RUČNIM ALATIMA:

- Za svaki posao treba upotrebljavati odgovarajući i ispravan alat.
- Prije svake upotrebe kontrolisati ispravnost alata.
- Ne raditi improvizacije na alatu, osim ako to nije posebno predviđeno
- Alat prenositi samo u odgovarajućim kutijama i torbama
- Zauzeti ispravan položaj.
- Oštricu ili vrh alata ne usmjeravati prema tijelu.
- O neispravnosti alata izvijestiti neposrednog rukovodioca.
- Ispravno upotrebljavati lična zaštitna sredstva.
- Voditi računa da u prostoriji nema zapaljivih i eksplozivnih materija, kako iskrom alata ne bi izazvali požar ili eksploziju.
- Paziti na električne instalacije da ne dođu u kontakt s dijelovima pod naponom.
- Upotrebljavani alat treba očistiti, po potrebi podmazati te odložiti na za to predviđeno

OPŠTE UPUTSTVO ZA RAD

pri obavljanju poslova sa ručnim alatima na električni pogon - bušilice, brusilice, testere i dr.

- ❖ Ručnim alatima na električni pogon mogu rukovati zaposleni, koji su zdravstveno sposobni, stručno osposobljeni i obučeni za bezbjedan rad

Prije početka rada:

- Učvrstiti predmet obrade na radnu površinu ili u mehanizam za držanje predmeta obrade
- Kablove za napajanje pogonskom energijom postaviti tako da se ne nalaze na putu kretanja zaposlenih ili ukoliko to nije moguće, vidno ih obilježiti
- Provjeriti da li su kablovi za napajanje pogonskom energijom neoštećeni i da li su upravljački uređaji ispravni
- Provjeriti da li su zaštitne naprave fiksirane i učvršćene

❖ *Osnovni izvori opasnosti pri radu:*

- Rotirajuće ili pokretni djelovi ručnih alata koji mogu zahvatiti djelove tijela i odjeće
- Direktno ili indirektno zahvatanje od prenosnika snage, ukoliko nijesu postavljene zaštitne naprave
- Odskakanje otpadnih djelova predmeta u toku djelovanja na predmet obrade
- Strujni udar, usljed neispravnosti električne instalacije
- Pad zaposlenog, ako je pod klizav i zakrčen
- Štetno djelovanje opštih i lokalnih vibracija
- Stavljanje ruke ili drugih dijelova tijela u radni prostor korišćenja ručnog alata, dok je isti uključen
- Dodavanje ručnog alata, dok isti radi

❖ *Održavanje i kvarovi:*

- Ručne alate može održavati, popravljati i podešavati samo stručno i ovlašćeno lice i pri tome ne smije proizvoljno mijenjati djelove alata, mijenjajući im osobine i funkciju
- Prije pristupanja čišćenju i popravkama, dovod električne struje mora se isključiti
- Redovno održavanje obuhvata: redovno i pravilno podmazivanje pogonskih prenosnika snage (ležaji, vratila, osovine), kontrola stanja alata, kontrola ispravnosti rada upravljačkih uređaja
- U slučaju bilo kakvog kvara na alatu obavezno zaustaviti rad i kvar prijaviti odgovornom licu

❖ *Lična zaštitna sredstva*

- Pri obavljanju poslova sa ručnim alatima moraju se koristiti sva propisana lična zaštitna sredstva
- Zaština odjeća koja se upotrebljava pri radu mora biti pripijena uz tijelo i zakopčana

❖ Po završetku rada, obavezno isključiti alat i pristupiti čišćenju alata i radnog prostora oko alata i vratiti alat na predviđeno mjesto

UPUSTVO ZA BEZBJEDAN RAD ZA VOZAČE

- Procenjivači rizika predlažu poslodavcu da organizuje da se sva MOTORNA VOZILA, održavaju u ispravnom stanju uz svakodnevnu provjeru prije vožnje – vizuelno, a nadalje redovno servisiraju u ovlaštenim radionicama.

Generalni pregled i ispitivanje tehničke ispravnosti vozila vrši se prilikom godišnje registracije vozila.

• Procenjivači rizika predlažu poslodavcu mjere zaštite za vozače :

- kontrola i održavanje vozila u ispravnom stanju;
- teoretsko i praktično osposobljavanje zaposlenih;
- primjena uputstava i procedura za bezbjedan rad;
- obavezna provera i pravilna upotreba sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu;
- primjena mjera bezbjednog rada neposredno prije, za vrijeme i posle atmosferskih uticaja;
- poštovanje saobraćajnih propisa.
- uvijek voziti oprezno i budite staloženi.
- praviti povremene pauze na dužim putovanjima

Sve kategorije vozila smiju se upotrebljavati:

- ukoliko je vozilo namijenjeno svrsi, tehnički pregledano i potvrđeno da je ispravno;
- broj putnika nije iznad propisanog za tu vrstu vozila;
- tereti su osigurani i ne prelaze proizvođačke normative ili zakonske limite za tu vrstu vozila;
- za sve putnike su instalirani sigurnosni pojasevi.

Vozaču se dozvoljava upravljanje vozilom ako:

- imaju potrebnu dozvolu i sertifikat kao i ljeakarsko uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti za tu kategoriju vozila;
- nisu pod uticajem alkohola i drugih opijuma i ne pate od premora;
- ne upotrebljavaju mobilne telefone tokom vožnje.

Materijal i oprema za pružanje prve pomoći

Kod svih radova, bez obzira na broj zapošljenih lica, mora postojati ormarić ili torba snabdevena sanitetskim materijalom i sredstvima za pružanje prve pomoći.

U ormariću iz stava 1. ovog člana mora se uvek najmanje nalaziti sledeći sanitetski materijal:

- 1) 2 komada flaster-zavoja;
- 2) 5 manjih i 5 većih sterilnih prvih (zaštitnih) zavoja;
- 3) 4 komada kaliko-zavoja dužine 5 m a širine 8 cm;
- 4) 2 trouglaste marame i 4 sigurnosne igle ("ziherice");
- 5) 3 paketića bele vate po 10 g i 1 paket proste vate od 100 g;
- 6) 6 komada naprstaka od kože u tri veličine;
- 7) 1 manja anatomska pinceta;
- 8) 1 makaze za rezanje zavoja, sa zavrnutom glavicom;
- 9) 1 Esmarh guma 80 do 100 cm dužine a 2,5 cm širine;
- 10) 4 udlage za prelom kostiju vatirane, i to 2 komada Kramerovih po 100 cm i 2 komada po 50 cm dužine a 10 cm širine.

Ormarić se stalno mora održavati u urednom stanju. Zabranjeno je stavljati u takav ormarić materijal i predmete koji se ne smatraju sanitetskim materijalom. Ormarić za prvu pomoć mora biti smešten na lako pristupačnom mjestu i na spoljašnjoj strani nositi znak crvenog krsta.

Na ormariću mora biti označeno:

- 1) adresa najbližeg lekara (eventualno i telefonski broj);
- 2) adresa i telefonski broj najbliže zdravstvene ustanove;
- 3) za pojedine radne smjene: imena lica osposobljenih i određenih za pružanje prve pomoći.

Za pružanje prve pomoći mora biti osposobljeno tehničko i nadzorno osoblje (predradnici, poslovođe, majstori, upravnici, nadzornici i sl.), kao i najmanje 2% od ukupnog broja radnika koji su zapošljeni u jednoj radnoj smjeni.

IZJAVA O ZAŠTITI SA OCJENOM RIZIKA¹**Poslodavac, djelatnost/radno mjesto:**

mr Božidar Denda, izvršni direktor

Opšti podaci**JU Biblioteka za slijepe Crne Gore, za 21 radnih mjesta**

1	2	3	4
Spisak opasnosti i rizika	Spisak ugroženih radnih mjesta	Određivanje neophodnih mjera	Odogovorna lica
- rad na otvorenom - napori ili tjelesna naprezanja - nepovoljne vremenske prilike	• Vozač B i C kategorije • Domar	Prethodni pregledi obavezni su pri zapošljavanju Periodični zdravstveni pregledi zaposlenih, Pravilnik o poslovima sa posebnim uslovima rada i uslovima koje treba da ispuni zaposleni za rad na tim poslovima ("Službeni list CG", br. 70/16) i Pravilnik o vrsti načinu obimu i rokovima za obavljanje zdravstvenih pregleda zaposlenih na radnim mjestima sa posebnim uslovima rada odnosno sa povećanim rizikom ("Službeni list CG", br. 43/17). ▪ Primjena saobraćajnih propisa ▪ Kontrola, periodični pregledi i održavanje u ispravnom stanju opreme i uređaja za rad ▪ Teorijsko i praktično osposobljavanje zaposlenih ▪ Primjena upustva i procedira za bezbjedan rad pri obavljanju radova ▪ Obavezna provjera i pravilna upotreba ličnih zaštitnih sredstava i opreme ▪ Obezbeđivanje pauza i odgovarajućih raspreda rada uz predviđeno vreme za odmor ▪ Kontrola i držanje u ispravnom stanju opreme za rad ▪ Provjera zdravstvene sposobnosti	Izvršni direktor Rukovodilac odjeljenja

Poslodavac, djelatnost/radno mjesto:

mr Božidar Denda, izvršni direktor

Podgorica

¹ Za poslodavce, kod kojih su utvrđene određene opasnosti ili rizici, a za koje je neophodno odrediti zaštitne mjere